

NOKIA 7650

Vartotojo vadovas

*Elektroninė vartotojo instrukcija atitinka "Nokia vartotojų instrukcijų sąlygas, 1998. 06. 07."
("Nokia User's Guides Terms and Conditions, 7th June, 1998").*

9353260

Issue 1 LT

ATITIKIMO DEKLARACIJA

Mes, NOKIA CORPORATION, vienašališkos atsakomybės pagrindu deklaruojame, kad gaminys NHL-2NA atitinka Tarybos Direktyvos 1999/5/EC sąlygas. Atitikimo deklaracijos kopiją galima rasti svetainėje http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/

Copyright © Nokia Corporation 2002. Visos teisės saugomos įstatymo.

Draudžiama bet kokių būdu atgaminti, perduoti, platinti ar išsaugoti visą dokumentą ištisai ar bet kurią jo dalį be išankstinio raštiško „Nokia“ leidimo.

„Nokia“ ir „Nokia Connecting People“ yra įregistruotieji „Nokia Corporation“ prekių ženklai. Kiti čia minimų gaminių ar įmonių pavadinimai gali būti atitinkamų savininkų firmų vardai arba prekių ženklai.

Nokia tune yra „Nokia Corporation“ prekių ženklas.

This product includes software licensed from Symbian Ltd © 1998-2002

© 1998-2002 Symbian Ltd. All rights reserved. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd. All rights reserved.

Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Stac Ž, LZS Ž, © 1996, Stac, Inc., © 1994-1996 Microsoft Corporation. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Hi/fn Ž, LZS Ž, © 1988-98, Hi/fn. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Part of the software in this product is © Copyright ANT Ltd. 1998. All rights reserved.

m-Router Connectivity Components © 2000-2002 Intuwave Limited. All rights reserved. (www.intuwave.com)

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2001. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

„Nokia“ kompanijos veikia pagrįsta nuolatiniu gamybos tobulinimu. „Nokia“ pasilieka teisę be išankstinio įspėjimo keisti ir tobulinti bet kuriuos šiame dokumente aprašytus gaminius.

„Nokia“ neprisima atsakomybės už bet kurių duomenų ar pajamų praradimą arba specifinius, atsitiktinius, aplinkybių sąlygojamus ar netiesioginius nuostolius, kad ir kokios priežastys būtų juos sukėlusios.

Šio dokumento turinys atspindi esamą padėtį. Išskyrus taikytinos teisės reikalavimus, dėl šio dokumento tikslumo, patikimumo ir turinio nepateikiame jokių garantijų, nei konkrečiai išreikštų, nei numanomų, įskaitant garantijas dėl galimybės panaudoti šią informaciją komerciniams ar konkrečiai paskirčiai pritaikytais tikslais. „Nokia“ pasilieka teisę bet kuriuo metu ir be išankstinio įspėjimo šį dokumentą keisti arba jį atšaukti.

Skirtinguose regionuose gali būti skirtingos galimybės pasirinkti įvairius produktus. Geriausia susisiekti su arčiausiai Jūsų esančiu prekybos agentu ir pasiteirauti.

Turinys

Jūsų pačių saugumui	6	Tinklas	49
Bendra informacija	8	Telef. priedų parametrai	50
Laukimo režimas	8	Adresų knyga.....	51
Menu	10	Adresų kortelių kūrimas.....	51
Funkcijų sąrašai	12	Adresų informacijos kopijavimas iš SIM kortelės į telefono atmintį ir atvirkščiai	51
Navigacijos juostelė – paieška horizontalia kryptimi.....	12	Adresų kortelių redagavimas.....	52
Visoms programoms būdingi veiksmai.....	12	Galimos funkcijos, žiūrint adreso kortelę	53
Garso valdymas	14	Adresų grupių tvarkymas.....	58
Telefonas.....	17	Kamera ir atvaizdai	59
Skambinimas	17	Fotografavimas.....	60
Atsiliepiamas į skambutį.....	19	Atvaizdai – išsaugojimas.....	64
Žurnalas – ryšių duomenys ir bendras žurnalas.....	22	Pranešimai	70
SIM katalogas	27	Pranešimai – bendra informacija.....	71
Parametrai	28	Teksto rašymas.....	73
Bendrų parametų keitimas	28	Naujų pranešimų kūrimas ir siuntimas	77
Telefono parametrai.....	28	Priėmimo dėžutė – pranešimų priėmimas.....	83
Skambinimo funkcijos	32	Mano katalogai	88
Ryšio parametrai.....	35	Pašto dėžutė	88
Data ir laikas	43	Siuntimo dėžutė.....	94
Saugumas.....	44	SIM kortelėje esančių pranešimų peržiūra	94
Skamb. draud. (tinklo paslauga).....	49		

Transliacija (tinklo paslauga).....	95
Paslaugų komandų redaktorius.....	95
Pranešimų parametrai	95

Aplinka..... 102

Aplinkos keitimas.....	102
Aplinkų konfigūravimas.....	102

Svarbūs 104

Nauji trumpiniai	104
------------------------	-----

Kalendorius ir Darbotvarkė..... 106

Kalendoriaus įrašų kūrimas	106
Kalendoriaus signalo nustatymas.....	109
Kalendoriaus įrašų siuntimas.....	110
Darbai	110

Kitos 112

Skaičiuoklė	112
Kompozitorius.....	113
Konvertuotojas.....	114
Užrašai	116
Laikrodis.....	116
Balso grotuvas	117

Paslaugos (WAP)..... 118

Pagrindiniai WAP paslaugų įjungimo ir naudojimo veiksmai	118
--	-----

Telefono parengimas WAP paslaugoms.....	119
Žymų vaizdas.....	119
Ryšio su WAP paslauga užmezgimas	121
WAP ryšio užbaigimas	123
WAP naršyklės parametrai.....	123
WAP ryšio saugumas.....	124

Priemonės 125

Programų tvarkyklė – programinės įrangos diegimas.....	125
Programos (Java™)	128

Ryšiai..... 131

Bluetooth ryšys.....	131
Infraraudonųjų spindulių ryšys.....	136
Telefono prijungimas prie kompiuterio.....	137

Nesklendimų šalinimas..... 139

Klausimai ir atsakymai.....	140
-----------------------------	-----

Informacija apie baterijas..... 143

Priežiūra ir aptarnavimas..... 144

Svarbi saugumo informacija..... 145

Rodyklė 149

Jūsų pačių saugumui

! Valdymo instrukcijas, informaciją apie priežiūrą ir aptarnavimą bei svarbią saugumo informaciją žiūrėkite gaminio Greitos pradžios vadove.

Perskaitykite šias paprastas taisykles. Pažeisdami šias taisykles, galite sukelti pavojų arba nusižengti įstatymams. Smulkesnė informacija pateikta šioje instrukcijoje.

Neįjunkite mobiliojo telefono, kai juo naudotisi draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

SVARBIAUSIA SAUGUS EISMAS

Nesinaudokite rankoje laikomu telefonu vairuodami.

TRIKDŽIAI Visi mobilieji telefonai gali patirti trikdžius, kurie gali turėti įtakos jų veikimui.

IŠJUNKITE LIGONINĖSE Laikykitės visų nurodymų ir taisyklių. Būdami prie medicininės įrangos, telefoną išjunkite.

IŠJUNKITE ORO TRANSPORTO PRIEMONĖSE Mobilieji prietaisai gali sukelti trikdžius oro transporto priemonėse.

IŠJUNKITE PILANT DEGALUS Nesinaudokite telefonu degalinėse. Nesinaudokite prie degalų ar chemikalų.

IŠJUNKITE NETOLI SPROGDINIMO VIETŲ

Nesinaudokite telefonu ten, kur vykdomi sprogdinimo darbai. Laikykitės apribojimų ir vykdykite visus nurodymus ir taisykles.

NAUDOKITĖS ATIDŽIAI Naudokitės tik normalioje padėtyje. Be reikalo nelieskite antenos.

KVALIFIKUOTAS APTARNAVIMAS Telefono įrangą įdiegti arba taisyti gali tik kvalifikuoti aptarnavimo specialistai.

PAPILDOMOS PRIEMONĖS IR BATERIJOS

Naudokite tik aprobuotas papildomas priemonės ir baterijas. Neįjunkite nesuderinamų gaminių.

ATSPARUMAS VANDENIUI Jūsų telefonas nėra atsparus vandeniui. Laikykite jį sausi.

ATSARGINĖS KOPIJOS Nepamirškite pasidaryti visų svarbių duomenų atsarginių kopijų.

JUNGIMAS PRIE KITŲ PRIETAISŲ Kai telefoną jungiate prie kito prietaiso, jo vartotojo vadove perskaitykite smulkius saugumo nurodymus. Neįjunkite nesuderinamų gaminių.

SKAMBINIMAS Pasirūpinkite, kad telefonas būtų įjungtas ir veikty. Surinkite telefono numerį kartu su vietovės kodu, po to paspauskite . Jei norite baigti skambutį, paspauskite . Jei norite atsiliiepti, paspauskite .

SKAMBINIMAS AVARINIAIS ATVEJ AIS

Pasirūpinkite, kad telefonas būtų įjungtas ir veikty. Paspauskite tiek kartų, kiek reikia (pvz., baigti skambutį, uždaryti meniu ir t.t.) displejui išvalyti. Surinkite avarinį numerį, po to paspauskite . Pasakykite, kur esate. Neužbaikite pokalbio tol, kol negausite leidimo.

Tinklo paslaugos

Šiame vartotojo vadove aprašytas mobilusis telefonas yra aprašytas naudoti GMS 900 ir GSM 1800 tinkluose.

Telefono galimybė veikti dviem dažniais priklauso nuo tinklo. Klausite vietinio paslaugų teikėjo, ar galite užsisakyti ir naudoti šią funkciją.

Visa eilė funkcijų, aprašytų šiame vadove, vadinamos tinklo paslaugomis. Tai specialios paslaugos, kurias jums

teikia belaidžio ryšio paslaugų teikėjas. Kad galėtumėte naudotis kuria nors iš šių tinklo paslaugų, pirma privalote užsisakyti jas pas paslaugų teikėją ir iš jo gauti instrukcijas, kaip jomis naudotis.

Pastaba: kai kuriuose tinkluose gali būti neįmanoma siųsti visų nuo kalbos priklausomų ženklų ir (arba) paslaugų.

Pastaba: prieš naudodami su šiuo prietaisu, patikrinkite bet kokio įkroviklio modelio numerį. Šis aparatas yra skirtas naudoti tiekiant elektros energiją iš ACP-7, ACP-8, ACP-9, ACP-12 ir LCH-9.

PERSPĖJIMAS: su šio modelio telefonu naudokite tik tas baterijas, įkroviklius ir papildomas priemonės, kurias naudoti su šiuo telefonu aprobavo telefono gamintojas. Kitokių rūšių priemonių naudojimas gali panaikinti visas telefonui taikomas garantijas, ir tai gali būti pavojinga.

Teiraukitės prekybos atstovo, kokios papildomos priemonės yra aprobuotos.

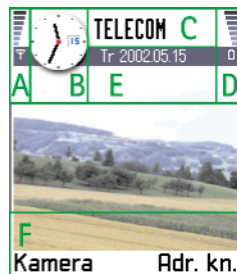
Kai atjungiate bet kurios papildomos priemonės maitinimo laidą, imkite ir traukite už kištuko, o ne už laido.

1. Bendra informacija

Telefonas Nokia 7650 atlieka daug funkcijų, kurios yra patogios naudoti kiekvieną dieną, t. y. Kamera, Laikrodis, Žadintuvas, Skaičiuoklė, Kalendorius.

Etiketės pakuotėje

- Etiketėse pateikta svarbi informacija klientų aptarnavimo ir paramos tikslams.
- Užklijuokite etiketę [B] ant savo garantinės kortelės, žr. [149](#) psl.

1 pav. Laukimo režimas su fono paveikslėliu.

Patarimas!

Pasirinkimo klavišus galite susieti su kitomis funkcijomis ir galite pakeisti fono paveikslėlį. Apie parametrus skaitykite skyriuje '[Laukimo režimas](#)', [31](#) psl.

Laukimo režimas

Toliau aprašyti indikatoriai rodomi tuomet, kai telefonas yra paruoštas naudoti, ir nėra įvesta jokių ženklų. Ši telefono būseną vadinama „laukimo režimu“. [1](#) pav.:

A Parodo korinio ryšio tinklo signalo toje vietoje, kur esate, stiprumą. Kuo juostelė aukštesnė, tuo signalas stipresnis. Šį simbolį pakeičia GPRS simbolis , kai nustatoma parametras *GPRS ryšys* reikšmė *Kai įmanoma*, ir galima užmegzti ryšį tinkle arba pazonėje. Žr. '[Pakietiniai duomenys \(Bendras pakietinis radijo ryšys, GPRS\)](#)', [37](#) psl., ir '[GPRS](#)', [42](#) psl.

B Rodomas analoginis arba skaitmeninis laikrodis. Taip pat skaitykite apie parametrus skyriuje '[Data ir laikas](#)', [43](#) psl., ir skyrelyje Laukimo režimas → Fono paveikslėlis, [31](#) psl.

C Parodo, kuriame korinio ryšio tinkle šiuo metu veikia telefonas.

D Parodo baterijos įkrovos lygį. Kuo juostelė aukštesnė, tuo baterija išsikrovusi mažiau.

E Navigacijos juostelė: rodo įjungtą aplinką. Jei pasirinkta *Įprastinė* aplinka, vietoje aplinkos pavadinimo rodoma data. Daugiau informacijos pateikta skyriuje '[Navigacijos juostelė – paieška horizontalia kryptimi](#)', [12](#) psl., ir skyriuje '[Aplinka](#)', [102](#) psl.

F Rodo, kokias funkcijas galima greitai įjungti pasirinkimo klavišais ir .

Pastaba: Jūsų telefone veikia ekrano užsklanda. Jei penkias minutes telefono nenaudojate, ekranas lieka tuščias, ir pradeda rodyti ekrano užsklanda. Žr. [31](#) psl. Jei norite išjungti ekrano užsklandą, paspauskite bet kokį klavišą arba atidarykite slankiojančią klaviatūrą.

Įvairių veiksmų indikatoriai

Viena arba kelios iš toliau parodytų piktogramų gali būti rodomos ekrane, kai telefone įjungtas laukimo režimas:

 – rodo, kad gavote naujų pranešimų į Priėmimo dėžutę, esančią meniu *Pranešimai*. Jei indikatorius mirksi, telefone liko mažai laisvos atminties, todėl turite ištrinti kai kuriuos duomenis. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių [‘Maža atminties’](#), [139](#) psl.

 – rodo, kad gavote vieną ar keletą balso pranešimų. Žr. [‘Balso pašto dėžutės tikrinimas’](#), [18](#) psl.

 – rodo, kad Siuntimo dėžutėje yra neišsiųstų pranešimų. Žr. [71](#) psl.

 – rodomas, kai aktyvioje aplinkoje pasirinkta parametro [‘Ispėj. apie skambučių’](#) reikšmė *Be garso* ir parametro [‘Pranešimo tonas’](#) reikšmė *Išjungtas*. Žr. [‘Aplinka’](#), [102](#) psl.

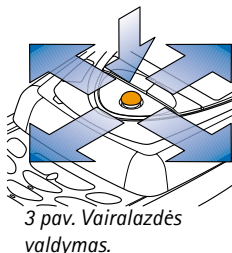
 – rodo, kad telefono klaviatūra yra užrakinta. Žr. Greitos pradžios vadovą.

 – rodo, kad įjungtas žadintuvas. Žr. [‘Laikrodis’](#), [116](#) psl.

 – rodo, kad įjungtas Bluetooth ryšys. Turėkite galvoje, kad indikatorius () rodomas tuomet, kai Bluetooth ryšiu perduodami duomenys.

 – rodo, kad visi skambučiai į šį telefoną yra peradresuojami. – rodo, kad visi skambučiai į šį telefoną yra peradresuojami į balso pašto dėžutę. Žr. [‘Skambučių peradresavimo parametrai’](#), [21](#) psl. Jei turite dvi telefono linijas, pirmosios linijos peradresavimo indikatorius – , o antrosios – . Žr. [‘Naudojama linija \(tinklo paslauga\)’](#), [34](#) psl.

2 – rodo, kad galite skambinti tik 2 telefono linija (tinklo paslauga). Žr. '[Naudojama linija \(tinklo paslauga\)](#)', [34](#) psl.

Duomenų ryšio indikatoriai

- Kai programa užmezga duomenų ryšį, laukimo režime mirksi vienas iš toliau pavaizduotų indikatorių.
- Kai indikatorius rodomas pastoviai, ryšys yra aktyvus.

D atitinka duomenų ryšį, **D*** atitinka didelės spartos duomenų ryšį,

Signalo stiprumo indikatorių pakeičia indikatorius , kai yra aktyvus GPRS ryšys.

Indikatorius rodomas tuomet, kai GPRS ryšys laikinai sustabdomas balso ryšio metu.

F atitinka fakso ryšį,

 atitinka Bluetooth ryšį,

 atitinka infraraudonųjų spindulių ryšį.

Meniu

- Atidarykite pagrindinį meniu, paspausdami (Meniu klavišą). Atidarę Meniu, galite įjungti bet kurią telefone esančią programą. Žr. [2](#) pav., [9](#) psl.

Pažymėtos Meniu srities perkėlimas

- Norėdami perkelti pažymėtą Meniu sritį į kairę, dešinę, viršų ar apačią, palenkite vairalazdę atitinkama kryptimi. Žr. [3](#) pav., [10](#) psl.

Programų ir katalogų atidarymas

- Pažymėkite norimą programą ar katalogą ir atidarykite paspausdami vairalazdę.

Programų uždarymas

- Spaudinėkite **Atgal** tol, kol įjungsite laukimo režimą, arba pasirinkite **Funkcijos** → *Uždaryti programą*.

Jei palaikysite paspaudę , telefone įjungsite laukimo režimą, o programa toliau veiks fone.

▶ **Pastaba:** skambutis visuomet baigiamas, kai paspaudžiate , netgi tada, kai įjungta ir ekrane rodoma kita programa.

Kai išjungiame telefoną, programos uždaromos, o neišsaugoti duomenys išsaugomi automatiškai.

Meniu pertvarkymas

Meniu galite pertvarkyti kaip norite. Rečiau naudojamas programas galite patalpinti kataloguose, o dažniau naudojamas programas – perkelti iš katalogo į Meniu. Taip pat galite sukurti naujus katalogus.

- 1 Pažymėkite, ką norite perkelti, ir pasirinkite **Funkcijos** → *Perkelti*. Programa pažymima varnele.
- 2 Perkelti pažymėtą sritį ten, kur norite patalpinti programą, ir paspauskite **Gerai**.

Programų perjungimas

Jei įjungėte kelias programas ir norite vietoje vienos atidaryti kurią nors kitą: Palaikykite paspaudę (menu klavišą). Pasirodo programų jungimo langas, kuriame rodomos įjungtos programos. Jei tuo pačiu metu įjungtos daugiau nei trys programos, programų jungimo langas baigiasi įstriža linija ir rodyklėmis, kurios reiškia, kad galite paslinkti vaizdą žemyn arba aukštin. Žr. 4 pav., 11 psl. Pažymėkite norimą programą ir atidarykite ją paspausdami vairalazdę.

▶ **Pastaba:** Jei lieka mažai laisvos atminties, telefonas gali uždaryti kai kurias programas. Prieš uždarydamas programą, telefonas išsaugo jos duomenis.

Meniu funkcijos: *Atidaryti, Sąrašas / Tinklelis, Ištrinti, Perkelti, Perkelti į katalogą, Naujas katalogas, Pervadinti ir Uždaryti programą*.

▶ **Patarimas!** Jei norite matyti programų sąrašą, pasirinkite **Funkcijos** → *Sąrašas*.

Funkcijų sąrašai

Šio Vartotojo vadovo puslapių paraštėse galite pamatyti funkcijų sąrašus. Šiuose sąrašuose išvardintos komandos, kuriomis galite naudotis, matydami įvairius vaizdus telefono ekrane ir įvairiose situacijose.

Funkcijos

- **Pastaba:** galimos komandos priklauso nuo vaizdo, kurį matote telefono ekrane.
- **Patarimas!** Kai kuriose situacijose, kai paspaudžiate vairalazdę, pasirodo trumpesnis funkcijų sąrašas, kuriame pateikiamos matomam vaizdai būdingos pagrindinės komandos.

Navigacijos juostelė — paieška horizontalia kryptimi

Navigacijos juostelėje galite matyti:

- mažas rodyklės ir lapelius, kurie reiškia, kad galite atidaryti daugiau vaizdų, katalogų ar failų. Žr. 5 pav., 12 psl.
- redagavimo indikatorius, žr. 'Teksto rašymas', 73 psl.
- kitą informaciją, pavyzdžiui, 5 pav. 2/14 reiškia, kad rodomas antras paveikslėlis iš keturiolikos, esančių kataloge. Jei norite pažiūrėti kitą paveikslėlį, palenkite vairalazdę į dešinę.

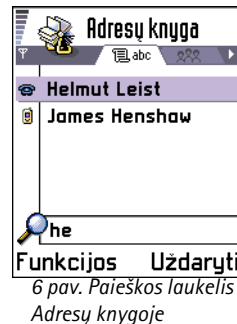
5 pav. Rodyklės ir lapeliai navigacijos juostelėje.

Visoms programoms būdingi veiksmai

- **Atidarymas peržiūrai** — kai matote failų ar katalogų sąrašą, pažymėkite norimą failą ar katalogą ir paspauskite vairalazdę arba pasirinkite **Funkcijos** → **Atidaryti**.
- **Redagavimas** — jei norite redaguoti kokį nors komponentą (keisti jo turinį), dažnai reikia atidaryti jį peržiūrai ir tada pasirinkti **Funkcijos** → **Redaguoti**.

- **Pavadinimo keitimas** – jei norite pakeisti failo ar katalogo pavadinimą, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → **Pervadinti**.
- **Pašalinimas, trynimas** – pažymėkite norimą komponentą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Ištrinti** arba paspauskite **C**. Jei norite iškart ištrinti kelis komponentus, pirma turite juos pažymėti. Skaitykite kitą pastraipą: „Žymėjimas“.
- **Žymėjimas** – kai matote sąrašą, komponentus galite pažymėti keliais būdais.
 - Jei norite pažymėti vieną komponentą, suraskite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → **Žymėti**, **Nežymėti** → **Žymėti** arba kartu paspauskite **ABC** ir vairalazdę. Komponentas pažymimas varnele.
 - Jei norite pažymėti visus sąrašo komponentus, pasirinkite **Funkcijos** → **Žymėti**, **Nežymėti** → **Žymėti visus**.
 - **Kelių komponentų žymėjimas** – palaikykite paspaudę **ABC** ir kartu palenkite vairalazdę atgal arba pirmyn. Kai pažymimi kiti komponentai, šalia jų atsiranda varnelės. Kai norite baigti žymėti komponentus, paleiskite vairalazdę ir klavišą **ABC**. Kai pažymite visus norimus komponentus, galite juos perkelti ar ištrinti, pasirinkdami **Funkcijos** → **Perkelti į katalogą** arba **Ištrinti**.
- Jei norite palikti komponentą nepažymėtą, suraskite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → **Žymėti**, **Nežymėti** → **Nežymėti** arba kartu paspauskite **ABC** ir vairalazdę.
- **Katalogų kūrimas** – norėdami sukurti naują katalogą, pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas katalogas**. Telefonas prašo sugalvoti katalogo pavadinimą (ne daugiau 35 raidžių).
- **Komponentų įkėlimas į katalogą** – jei norite įkelti komponentus į katalogą ar perkelti juos iš vieno katalogo į kitą, pasirinkite **Funkcijos** → **Perkelti į katalogą** (ši funkcija nerodoma, kai nėra katalogų). Kai pasirenkate **Perkelti į katalogą**, atidaromas galimų katalogų sąrašas. Šiame vaizde taip pat galite matyti, kuriame katalogų struktūros lygmenyje yra programa (kai norite iškelti komponentą iš katalogo). Pasirinkite, kur norite perkelti komponentą, ir paspauskite **Gera**.

Patarimas! Apie teksto ir skaičių rašymą skaitykite skyriuje **'Teksto rašymas', 73 psl.**

Komponentų paieška

Naudodami paieškos laukelį, galite ieškoti vardo, failo, katalogo ar greito jungimo nuorodos. Kai kuriais atvejais paieškos laukelis automatiškai nepasirodo, todėl turite atidaryti jį, pasirinkdami **Funkcijos** → *leškoti* arba tiesiog pradėdami rašyti raides.

- 1 Jei norite ieškoti kokio nors komponento, pradėkite rašyti jo pavadinimo raides į paieškos laukelį. Telefonas iškart pradeda ieškoti atitikmenų ir pažymi tiksliausią iš jų. Žr. 6 pav., 13 psl.
Jei norite atlikti tikslesnę paiešką, įrašykite daugiau raidžių. Tada bus pažymėtas komponentas, tiksliausiai atitinkantis įvestas raides.
- 2 Kai randate norimą komponentą ir norite jį atidaryti, paspauskite vairalazdę.

Garso valdymas

- Kai telefonu su kuo nors kalbate ar klausotės kokio nors garso įrašo, palenkite vairalazdę į dešinę, jei norite garsą sustiprinti, arba į kairę, jei norite garsą susilpninti.

Vidinis garsiakalbis

Garso lygio piktogramos:

— atitinka ausinės režimą,

— atitinka garsiakalbio režimą. Taip pat žr. 7 pav., 15 psl.

Jūsų telefone yra vidinis garsiakalbis, naudojamas laisvų rankų režime. Garsiakalbio vieta parodyta Greitos pradžios vadove esančiame paveikslėlyje, kuriame taip pat pavaizduoti įvairūs klavišai ir kitos telefono dalys. Garsiakalbis suteikia galimybę kalbėti ir klausyti ne glaudžiant telefoną prie ausies, o laikant jį trumpu atstumu nuo savęs, pavyzdžiui, ant šalia esančio stalo. Garsiakalbį galima naudoti skambučio metu, naudojant programas su garsais ir žiūrint daugiaformačius pranešimus. Skambučio metu naudojant garsiakalbį, galima lengviau naudotis kitomis programomis.

Garsiakalbio įjungimas

Kai kalbate telefonu ir norite įjungti garsiakalbį, paspauskite . Suskamba tonas, navigacijos juostelėje pasirodo simbolis , ir pasikeičia garso indikatorius. Žr. 7 pav., 15 psl.

Pastaba: artumo jutiklis gali išjungti garsiakalbį ir vėl įjungti ausinę dėl ryškios šviesos (infraraudonosios šviesos, patenkančios su saulės spinduliais, arba, pavyzdžiui, sklindančios iš halogeninės lempos).

Pastaba: kai prie telefono prijungiate ausinę-mikrofoną, garsiakalbio įjungti negalima.

Jei norite naudoti garsiakalbį kalbėdami telefonu, turite įjungti jį kiekvieno skambučio metu. Garsus naudojančios programos, tokios kaip Kompozitorius ir Balso grotuvas, garsiakalbį įjungia automatiškai.

Garsiakalbio išjungimas

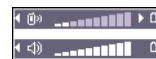
- Kai kalbate telefonu arba kai skamba koks nors garsas, galite išjungti garsiakalbį, paspausdami .

Pastaba: jei naudojate garso programas ir išjungiame garsiakalbį, negirdimas tik vienas garso failas. Kai atidarote kitą garso įrašą ar įjungiame skambėjimo toną, vėl naudojamas garsiakalbis, ir jį vėl reikia išjungti.

Automatinis artumo jutiklis

Šiame telefone yra įmontuotas artumo jutiklis. Artumo jutiklio vieta parodyta Greitos pradžios vadove esančiame paveikslėlyje, kuriame taip pat pavaizduoti įvairūs klavišai ir kitos telefono dalys. Kai priglaudžiate telefoną prie ausies, artumo jutiklis išjungia garsiakalbį ir vėl įjungia ausinės režimą. Artumo jutiklis jaučia, kai prie jo artėja koks nors vientisas kūnas, todėl jutiklis gali reaguoti ir į atsitiktinius objektus, kai jie yra per arti.

Pastaba: artumo jutiklis neveikia, kai įjungta programa, kuri naudojama laikant telefoną atokiau nuo lūpų ir veido, pavyzdžiui, koks nors žaidimas. Kai tokiu atveju

7 pav. Navigacijos juostelėje rodomi ausinės ir garsiakalbio režimų garso indikatoriai.

kas nors skambina, garsiakalbio režimas išjungiamas ir galite atsiliepti įprastu būdu, paspausdami ir priglausdami telefoną prie ausies.

Pastaba: artumo jutiklis negali įjungti garsiakalbio.

Ausinės–mikrofono režimas

Kai prie telefono prijungta ausinė–mikrofonas, garso lygį galite keisti, palenkdami vairalazdę į dešinę arba į kairę arba spausdami ausinės–mikrofono klavišus.

2. Telefonas

Skambinimas

- 1 Atidarykite slankiojančią klaviatūrą.
- 2 Įrašykite vietovės kodą ir telefono numerį. Žymeklį ekrane galite perkelti, palenkdami vairalazdę į kairę arba į dešinę. Jei norite ištrinti numerį, paspauskite .
 - Kai skambinate į užsienį, paspauskite du kartus tarptautiniam kodui įvesti (+ ženklas pakeičia tarptautinį kodą) ir įveskite šalies kodą, vietovės kodą be 0 bei telefono numerį.

 Pastaba: čia aprašomi tarptautiniai skambučiai kai kuriose šalyse gali prilygti skambučiams tarp šalies regionų.

- 3 Paspauskite , kad paskambintumėte šiuo numeriu.
- 4 Paspauskite arba uždarykite slankiojančią klaviatūrą, norėdami baigti skambutį (arba atsisakyti skambinimo).

Normali padėtis: telefoną laikykite taip, kaip laikytumėte bet kurį kitą telefoną.

 Pastaba: skambutis visuomet baigiamas, kai paspaudžiate , netgi tada, kai įjungta ir ekrane rodoma kita programa.

 Patarimas! Jei skambučio metu norite uždaryti slankiojančią klaviatūrą, tačiau nenorite baigti skambučio, paspauskite (kairįjį pasirinkimo klavišą) ir per kelias sekundes uždarykite slankiojančią klaviatūrą.

Skambinimas iš katalogo Adresų knyga

- 1 Norėdami atidaryti katalogą Adresų knyga, pasirinkite **Meniu** → **Adresų knyga**.
- 2 Adresato galite ieškoti vairalazdės pagalba. Taip pat galite įrašyti pirmas vardo raides. Automatiškai atidaromas paieškos laukelis, ir pateikiami tiksliausi atitikmenys.

Patarimas!

Palenkdami vairalazdę į dešinę pokalbio metu, galite sustiprinti garsą, o palenkdami į kairę – susilpninti.

1 pav. Skambinimas.

 Patarimas! Jeigu kaskart, kai norite patikrinti savo balso paštą, turite įvesti slaptažodį, galite po balso pašto dėžutės numerio įterpti DTMF numerį. Tokiu būdu slaptažodis siunčiamas automatiškai, kai tikrinatė savo balso paštą. Pavyzdys: +44123 4567p1234#, kur 1234 yra slaptažodis, o „p“ – pauzė.

 Jei norite pažiūrėti, kokie numeriai susieti su greito rinkimo klavišais, pasirinkite **Meniu** → **Priemonės** → **Greit. rink.**

3 Jei norite skambinti, paspauskite .

Jeigu su vardu susietas daugiau kaip vienas telefono numeris, pažymėkite norimą numerį ir paspauskite , kad telefonas pradėtų jį rinkti.

Balso pašto dėžutės tikrinimas

Balso pašto dėžutė (tinklo paslauga) yra autoatsakiklis, kuriame pranešimus gali palikti jums norintys paskambinti, tačiau nesulaukiantys jūsų atsako žmonės.

- Norėdami patikrinti savo balso pašto dėžutę, paspauskite **1** ir , kai įjungtas laukimo režimas.
- Jei prašoma įvesti balso pašto dėžutės numerį, įrašykite jį ir paspauskite **Gerai**. Šį numerį galite gauti iš paslaugos teikėjo.

Taip pat žr. '[Skambučių peradresavimo parametrai](#)', 21 psl.

Kiekvienai telefono linijai galima įsigyti atskirą balso pašto dėžutės numerį, žr. '[Naudojama linija \(tinklo paslauga\)](#)', 34 psl.

Balso pašto dėžutės numerio keitimas

Jei norite pakeisti savo balso pašto dėžutės numerį, pasirinkite **Meniu** → **Priemonės** → **B. pašto dėžutė** ir **Funkcijos** → **Pakeisti numerį**. Įrašykite numerį (gautą iš paslaugų teikėjo) ir paspauskite **Gerai**.

Greitas telefono numerio rinkimas

- 1 Susiekite telefono numerį su kuriuo nors iš greito rinkimo klavišų nuo **2abc** iki **9wxyz**, žr. '[Greito rinkimo klavišų siejimas](#)', 56 psl.
- 2 Kai norite surinkti numerį: laukimo režime paspauskite atitinkamą greito rinkimo klavišą ir . Jei įjungta funkcija **Greitas rinkimas (Įjungtas)**: palaikykite paspaudę atitinkamą greito rinkimo klavišą, kol prasidės rinkimas.

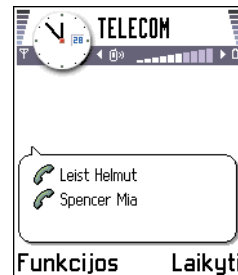
Konferencinio pokalbio užmezgimas

Konferencinis ryšys yra tinklo paslauga, suteikianti galimybę užmegzti konferencinį pokalbį tarp šešių dalyvių įskaitant jus.

- 1 Paskambinkite pirmam dalyviui.
- 2 Norint paskambinti naujam dalyviui, reikia pasirinkti **Funkcijos** → *Naujas skambutis*. Įrašykite arba suraskite atmintyje dalyvio telefono numerį ir paspauskite **Gerai**. Pirmasis skambutis automatiškai užlaikomas.
- 3 Kai kas nors atsiliepia į naują skambutį, prisijunkite prie konferencinio ryšio pirmojo dalyvio. Pasirinkite **Funkcijos** → *Konferencija*.
- 4 Kad į pokalbį įtrauktumėte naują asmenį, kartokite 2 veiksmą ir pasirinkite **Funkcijos** → *Konferencija* → *Įtraukti į konferenc.*
 - Norėdami asmeniškai pakalbėti su vienu iš dalyvių: pasirinkite **Funkcijos** → *Konferencija* → *Kalbėti asmeniškai*. Pažymėkite norimą dalyvį ir paspauskite **Asmen.** Jūsų telefone konferencinis ryšys užlaikomas, o kiti dalyviai tuo metu, kai kalbate asmeniškai su vienu dalyviu, gali toliau kalbėtis tarpusavyje. Baigę asmenišką pokalbį, pasirinkite **Funkcijos** → *Įtraukti į konferenc.*, kad grįžtumėte į konferencinį ryšį.
 - Jei norite išjungti kurį nors dalyvį iš konferencinio ryšio, pasirinkite **Funkcijos** → *Konferencija* → *Išjungti dalyvį*, tada pažymėkite norimą dalyvį ir paspauskite **Išj. dalyvį**.
- 5 Norėdami užbaigti aktyvų konferencinį pokalbį, paspauskite .

Atsiliepimas į skambutį

- Kai norite atsiliepti:
 - kai uždaryta slankiojanti klaviatūra, paspauskite vairalazdę arba paspauskite *Atsiliepti*.
 - atidarykite slankiojančią klaviatūrą.
 - kai atidaryta slankiojanti klaviatūra, paspauskite .

2 pav. Konferencinis ryšys tarp dviejų dalyvių.

Patarimas!

Greičiausias būdas naujam skambučiui pradėti – surinkti numerį ir paspausti . Aktyvus skambutis automatiškai užlaikomas.

 Patarimas! Jei norite pakeisti garso šaltinį skambučio metu, paspauskite . Žr. '[Vidinis garsiakalbis](#)', 14 psl.

 Patarimas! Apie telefono tonų pritaikymą įvairioms aplinkoms ir įvykiams, pavyzdžiui, kai norite, kad telefonas veiktų tyliai, skaitykite skyrių '[Aplinka](#)', 102 psl.

 Patarimas! Jei vienu metu norite baigti abu skambučius, pasirinkite **Funkcijos** → *Baigti visus skamb.* ir paspauskite **Gerei**.

- Norėdami baigti skambutį, paspauskite arba uždarykite slankiojančią klaviatūrą. Jei nenorite atsiliiepti, paspauskite . Skambinantysis girdės „užimtos linijos“ toną.

 Patarimas! Jei funkcija *Peradresav.* → *Kai užimta* yra įjungta skambučiams peradresuoti (pavyzdžiui, į balso pašto dėžutę), priimamojo skambučio atsisakymo metu jis taip pat bus peradresuojamas. Žr. '[Skambučių peradresavimo parametrai](#)', 21 psl.

Kai kas nors skambina, paspauskite **Išj. mikr.**, jei norite greitai nutildyti skambėjimo toną.

 Pastaba: aktyvūs duomenų ar faksogramų perdavimo ryšiai nebaigiami, kai uždaroite slankiojančią klaviatūrą.

 Pastaba: telefonas gali susieti neteisingą vardą su telefono numeriu. Taip atsitinka, kai skambinančiojo asmens telefono numerio nėra Adresų knygoje, tačiau paskutiniai septyni numerio skaitmenys atitinka kitą numerį, išsaugotą Adresų knygoje. Tokiu atveju skambintojo atpažinimo funkcija veikia neteisingai.

Skambučio laukimas (tinklo paslauga)

Jei įjungėte skambučio laukimo paslaugą, tinklas praneša apie naują skambutį tuo metu, kai jau kalbate telefonu. Žr. '[Skambučio laukimas: \(tinklo paslauga\)](#)', 33 psl.

- 1 Norėdami atsiliiepti į belaukiantį skambutį, pokalbio metu paspauskite . Pirmasis skambutis užlaikomas.
Norėdami persijungti iš vieno skambučio į kitą, paspauskite **Sukeisti**.
- 2 Norėdami užbaigti aktyvų skambutį, paspauskite .

Funkcijos, veikiančios pokalbio metu

Daugelis funkcijų, kuriomis naudojotės pokalbio metu, yra tinklo paslaugos. Norėdami skambučio metu pamatyti kai kurias iš čia išvardintų funkcijų, paspauskite **Funkcijos**:

Išjungti mikrofonus arba Ij. mikr., Baigti šį skambutį, Baigti visus skamb., Laikyti arba Tęsti užlaikytą, Naujas skambutis, Konferencija, Asmen., Išjungti dalyvį, Atsiliepti ir Atmesti.

Sukeisti skambučius – įjungia vietoje aktyvaus skambučio užlaikytą arba atvirkščiai

Aktyvų su užlaikytu – naujam arba užlaikytam skambučiui ir aktyviam skambučiui sujungti tarpusavyje bei pačiam išsijungti.

Funkcija *Siųsti DTMF* naudojama DTMF tonų sekoms, pavyzdžiui, slaptažodžiams arba banko sąskaitų numeriams, siųsti.

Termino paaiškinimas: DTMF tonus girdite, kai spaudžiate skaičių klavišus telefono klaviatūroje. DTMF tonai suteikia galimybę keistis informacija, pavyzdžiui, su balso pašto dėžutėmis ir kompiuterinėmis telefonijos sistemomis.

- 1 Skaičius rašykite klavišais – . Kiekvieno klavišo paspaudimu sukuriamas DTMF tonas ir siunčiamas aktyvaus skambučio metu. Norėdami įvesti šiuos ženklus, paspauskite keletą kartų: *, p (įterpia maždaug dviejų sekundžių pauzę prieš arba tarp DTMF ženklų) ir w (jei naudojate šį ženklą, likusi ženklų seka nesiunčiama, kol dar kartą pokalbio metu nepaspausdžiate *Siųsti*). Jei norite įvesti „groteles“ (#), paspauskite .
- 2 Norėdami siųsti toną, paspauskite **Gerei**.

Patarimas! DTMF tonų seką taip pat galite išsaugoti adreso kortelėje. Kai skambinate tam adresatui, galite atidaryti seką. DTMF tonus pridėkite prie telefono numerio arba įrašykite adreso kortelės *DTMF* laukeliuose.

Skambučių peradresavimo parametrai

Kai įjungta ši tinklo paslauga, galite nukreipti jums skirtus skambučius kitu numeriu, pavyzdžiui, į savo balso pašto dėžutę. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į savo paslaugų teikėją.

3 pav. Funkcijos, veikiančios pokalbio metu.

➡ Pasirinkite **Meniu** →
Priemonės →
Peradresav.

- Pasirinkite norimą peradresavimo būdą, pavyzdžiui, *Kai užimta* — balso skambučiams peradresuoti, kai jūsų telefonas užimtas arba kai atsisakote atsilipti į skambučius.
- Peradresavimo parametraž galite įjungti, pasirinkdami **Funkcijos** → *Įjungti*, arba išjungti, pasirinkdami *Atsaukti*. Kai norite patikrinti, ar peradresavimo parametras įjungtas, pasirinkite *Tikrinti būklę*.
- Jei norite išjungti visus peradresavimo būdus, pasirinkite **Funkcijos** → *Neperadr. jokių sk.*

Apie peradresavimo indikatorius skaitykite skyriuje '[Ivairių veiksmų indikatoriai](#)', 9 psl.

▶ **Pastaba:** tuo pačiu metu negalite įjungti priimamų skambučių draudimo ir peradresavimo funkcijų. Žr. '[Skamb. draud. \(tinklo paslauga\)](#)', 49 psl.

Žurnalas – ryšių duomenys ir bendras žurnalas

➡ Pasirinkite **Meniu** →
Žurnalas.

▶ **Patarimas!** Jei norite pažiūrėti išsiųstų pranešimų sąrašą, pasirinkite **Pranešimai** → **Išsiųsti**.

➡ Pasirinkite **Meniu** →
Žurnalas → *Vėliausi skamb.*

Žurnale galite peržiūrėti telefone įregistruotus skambučius, trumpus pranešimus, paketinio duomenų perdavimo ryšio informaciją, taip pat fakso ir duomenų ryšių informaciją. Taikydami atranką pagal kriterijų, žurnale galite žiūrėti tik vienos rūšies duomenis, taip pat galite kurti naujas adresų korteles pagal žurnale pateiktą informaciją.

▶ **Pastaba:** jūsų ryšių su nutolusia pašto dėžute, daugiaformačių pranešimų centru ar WAP tinklalapiais duomenys rodomi bendrame ryšių žurnale kaip duomenų ryšiai ar duomenų paketų ryšiai.

Paskutinių skambučių sąrašas

Telefonas registruoja praleistus, priimtus skambučius, rinktus numerius bei apytikslę jūsų skambučių trukmę ir kainą. Telefonas registruoja praleistus ir priimtus skambučius tik tuomet, kai tinkle veikia šios funkcijos, telefonas yra įjungtas ir naudojamas tinklo ryšio zonoje.

Praleisti ir priimti skambučiai

Jei norite pažiūrėti paskutinių 20 telefonų numerių, iš kurių kas nors bandė jums skambinti, tačiau nesėkmingai (tinklo paslauga), sąrašą, pasirinkite **Žurnalas** → *Vėliausi skamb.* → *Praleisti skmb.*

Patarimas! Kai laukimo režime matote pranešimą apie praleistus skambučius, jų sąrašą galite atidaryti paspausdami **Rodyti**. Jei norite paskambinti kam nors atgal, pažymėkite norimą numerį ar vardą ir paspauskite .

Jei norite pažiūrėti paskutinių 20 vardų ar telefonų numerių, iš kurių priėmėte skambučius (tinklo paslauga), sąrašą, pasirinkite **Žurnalas** → *Vėliausi skamb.* → *Priimti skmb.*

Rinkti numeriai

Patarimas! Laukimo režime galite paspausti , jei norite atidaryti rinktų numerių sąrašą. Žr. 4 pav., 24 psl.

Jei norite pažiūrėti paskutinius 20 telefonų numerių, kuriais skambinote arba bandėte skambinti, pasirinkite **Žurnalas** → *Vėliausi skamb.* → *Rinkti numeriai*.

Paskutinių skambučių sąrašų trynimasis

- Jei norite ištrinti visus paskutinių skambučių sąrašus, atidarykite paskutinių skambučių sąrašą ir pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti vėl. skamb.*
- Jei norite ištrinti kurį nors vieną sąrašą, atidarykite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti įrašus*.
- Jei norite ištrinti atskirą įrašą, atidarykite sąrašą, pažymėkite norimą įrašą ir paspauskite .

Funkcijos, žiūrint praleistų ir priimtų skambučių bei rinktų numerių sąrašus: *Skambinti, Naudoti numerį, Ištrinti, Ištrinti įrašus, Įtraukti į Adr. knygą, Uždaryti programą.*

Piktogramos: – praleistų, – priimtų ir – rinktų numerių vaizdo.

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Žurnalas** → *Ryšio trukmė*.

Skambučių trukmė

Galite pažiūrėti skambučių į šį telefoną ir iš jo trukmę.

▶ **Pastaba:** paslaugų teikėjo sąskaitoms apskaičiuotas faktinis pokalbių laikas gali skirtis priklausomai nuo tinklo savybių, sąskaitų apvalinimo ir kt.

▶ **Patarimas!** Jei norite matyti skambučio trukmės laikmatį, kai kalbate telefonu, pasirinkite **Funkcijos** → *Parametrai* → *Rodyti ryšio trukmę* → *Taip*.

Skambučių trukmės laikmačių anuliavimas – pasirinkite **Funkcijos** → *Anuliuoti laikmačius*. Šiam tikslui reikia blokavimo kodo, žr. *'Saugumas'*, 44 psl. Jei norite ištrinti atskirą įrašą, pažymėkite jį ir paspauskite *C*.

Skambučių kaina (tinklo paslauga)

➡ Pasirinkite **Žurnalas** → *Ryšių kaina*.

Skambučių kainos funkcija suteikia galimybę sužinoti paskutinio ar visų skambučių kainą. Skambučių kainos parodomos atskirai kiekvienai SIM kortelei.

▶ **Pastaba:** paslaugų teikėjo faktinė sąskaita už skambučius ir paslaugas gali skirtis priklausomai nuo tinklo savybių, sąskaitų apvalinimo, mokesčių ir kt.

Paslaugos teikėjo nustatytas skambučių kainos limitas

Jūsų skambučių kainą paslaugų teikėjas gali apriboti iki tam tikro mokėjimo vienetų arba valiutos vienetų kiekio. Kai įjungtas kainos limito režimas, skambinti galite tol, kol nesibaigia nustatytas kredito limitas (skambučių kainos limitas) ir telefonu naudojantės tinkle, kuriame veikia skambučių kainos limito funkcija. Likusių mokėjimo vienetų skaičius rodomas skambučio metu ir laukimo režime. Kai nebelieka apmokėjimo vienetų, ekrane pasirodo pranešimas *Pasiektas skambučių kainos limitas*. Dėl kainos limito režimo ir apmokėjimo vienetų kainų kreipkitės į paslaugų teikėją.

Kaina, išreikšta apmokėjimo vienetais arba valiuta

- Galite nustatyti telefoną, kad rodytų likusį pokalbių laiką, išreikštą apmokėjimo vienetais arba valiuta. Šiam tikslui gali prireikti PIN2 kodo, žr. 44 psl.

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → *Parametrai* → *Kainos išraiška*. Galimos reikšmės: *Valiuta* arba *Vienetas*.
- 2 Jei pasirinksite *Valiuta*, pasirodys prašymas įvesti vienetą kainą. Įrašykite, kiek kainuoja apmokėjimo ar kredito vienetas jūsų tinkle, ir paspauskite **Gerai**.
- 3 Įrašykite valiutos pavadinimą. Naudokite triraidį kodą, pavyzdžiui, LTL.

 Pastaba: kai nebelieka apmokėjimo arba valiutos vienetų, gali būti įmanoma skambinti tik avariniu numeriu, užprogramuotu telefone (pvz., 112 ar kitu oficialiu avariniu numeriu).

Skambučių kainos limito nustatymas savo reikmėms

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → *Parametrai* → *Skamb. kainos limitas* → *Įjungtas*.
- 2 Telefonas prašo įvesti limitą, išreikštą apmokėjimo vienetais. Šiam tikslui gali prireikti PIN2 kodo. Priklausomai nuo parametro *Kainos išraiška* reikšmės, įveskite sumą, išreikštą arba apmokėjimo, arba valiutos vienetais.

Kai pasiekiate savo kainos limitą, skaitiklis užfiksuoja maksimalią reikšmę, ir ekrane rodomas pranešimas *Anuliuoti visų skambučių kainos skaitiklį*. Kad galėtumėte skambinti, pasirinkite **Funkcijos** → *Parametrai* → *Skamb. kainos limitas* → *Išjungtas*. Šiam tikslui reikia PIN2 kodo, žr. 44 psl.

Skambučių kainos skaitiklių anuliavimas – pasirinkite **Funkcijos** → *Anuliuoti skaitiklius*. Šiam tikslui reikia PIN2 kodo, žr. 44 psl. Jei norite ištrinti atskirą įrašą, pažymėkite jį ir paspauskite .

GPRS duomenų skaitiklis

Galite patikrinti, kiek duomenų išsiuntėte ir priėmėte, naudodami paketinio duomenų perdavimo ryšį (GPRS). Pavyzdžiui, už GPRS ryšį gali tekti mokėti pagal išsiųstų ir priimtų duomenų kiekį.

 Pasirinkite **Žurnalas**
→ *GPRS skaitiklis*.

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Žurnalas** ir palenkite vairalazdę į dešinę.

Duomenų piktogramos:

- ⬇️ priimamų,
- ⬆️ siunčiamų,
- 📄 — praleistų ryšių.

Bendro žurnalo peržiūra

Bendrame žurnale kiekviename ryšio įraše galite matyti siuntėjo arba gavėjo vardą, telefono numerį, paslaugų teikėjo pavadinimą arba kreipties tašką. Žr. 5 pav., 26 psl.

▶ **Pastaba:** kai siunčiate pranešimus, naudodamiesi SMS tinklo paslauga, jūsų telefone gali pasirodyti žodis „*Išsiųstas*“. Šis žodis reiškia, kad jūsų telefonas išsiuntė pranešimą jūsų telefone užprogramuotu pranešimų centro numeriu. Tačiau šie žodžiai nereiškia, kad pranešimą priėmė gavėjas. Norėdami gauti daugiau informacijos apie SMS paslaugas, kreipkitės į paslaugų teikėją.

▶ **Pastaba:** ryšių įvykių dalys, pavyzdžiui, trumpi pranešimai, skaidomi ir siunčiami keliomis dalimis, taip pat paketinio duomenų perdavimo ryšiai registruojami kaip atskiri ryšių įvykiai.

Paieška žurnale pagal kriterijų

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → **Atrinkti**. Atidaromas kriterijų sąrašas.
- 2 Pažymėkite norimą kriterijų ir paspauskite **Pasirinkti**.

Žurnalo turinio trynimasis

- Norėdami visiškai ištrinti visą žurnalo turinį, paskutinių skambučių sąrašą ir pranešimų siuntimo ataskaitas, pasirinkite **Funkcijos** → **Išvalyti žurnalą**. Patvirtinkite šį veiksmą, paspausdami **Gerai**.

Paketinių duomenų skaitiklis ir ryšio laikmatis

- Jei norite pažiūrėti kiek kilobaitų duomenų buvo perduota ir kiek truko kuris nors GPRS ryšys, pažymėkite atitinkamą priimtų ar išsiųstų duomenų įrašą, šalia kurio rodoma kreipties taško piktograma , ir pasirinkite **Funkcijos** → **Žiūrėti informaciją**.

Žurnalo parametrai

- Pasirinkite **Funkcijos** → **Parametrai**. Atidaromas parametų sąrašas.

- *Žurnalo trukmė* – įrašai lieka žurnale (telefono atmintyje) nustatytą dienų skaičių. Pasibaigus šiam laikui, šie įrašai automatiškai ištrinami, kad liktų daugiau laisvos atminties.
- ▶ **Pastaba:** jei pasirinksite *Nesaugoti*, visas žurnalo turinys, paskutinių skambučių sąrašas ir pranešimų siuntimo ataskaitos bus visiškai ištrintos.
- Apie parametrus *Ryšio trukmė*, *Kainos išraiška*, *Skamb. kainos limitas* skaitykite skyrelyje '*Skambučių trukmė*' ir '*Skambučių kaina (tinklo paslauga)*'.

SIM katalogas

SIM kortelė gali vykdyti papildomas funkcijas, kurias galite atidaryti šiame kataloge. Taip pat žr. '*Adresų informacijos kopijavimas iš SIM kortelės į telefono atmintį ir atvirkščiai*', 51 psl., '*SIM funkcijų patvirtinimai*', 47 psl., '*Apriboto rinkimo parametrai*', 45 psl., ir '*SIM kortelėje esančių pranešimų peržiūra*', 94 psl.

- ▶ **Pastaba:** Dėl informacijos, kokios SIM paslaugos teikiamos, kokie jų įkainiai ir kaip jomis naudotis, kreipkitės į SIM kortelės pardavėją, pavyzdžiui, į tinklo operatorių, paslaugų teikėją ar kitą pardavėją.
- SIM kataloge galite pamatyti vardus ir numerius, kurie yra išsaugoti SIM kortelėje, taip pat galite įtraukti naujus vardus ir numerius, redaguoti juos ir skambinti.

↩ Pasirinkite **Meniu** → **SIM**.

Funkcijos SIM kataloge:
Atidaryti, Skambinti, Naujas SIM adresas, Redaguoti, Ištrinti, Žymėti, Nežymėti, Kopijuoti į Adr. kn., Savi numeriai, SIM informacija ir Uždaryti programą.

3. Parametrai

Bendrų parametrų keitimas

➡ Pasirinkite **Meniu** →
Priemonės →
Parametrai.

- 1 Pažymėkite norimą parametrų grupę ir atidarykite paspausdami vairalazdę.
- 2 Pažymėkite norimą parametras, pakeiskite jo reikšmę ir paspauskite vairalazdę, kad
 - pasirinktumėte kurią nors iš dviejų reikšmių, kai jų yra tik dvi (**Ijungtas** arba **Išjungtas**).
 - atidarytumėte funkcijų sąrašą arba redaktorių.
 - atidarytumėte šliaužiklį. Jei norite reikšmę sumažinti, palenkite vairalazdę į dešinę, padidinti – į kairę, žr. [1](#) pav., [28](#) psl.

▶ **Pastaba:** kai kurių parametrų reikšmės trumpo pranešimo forma galite gauti iš savo paslaugų teikėjo. Žr. '[Specialių \(smart\) pranešimų priėmimas](#)', [86](#) psl.

1 pav. Parametro
šliaužiklis.

Telefono parametrai

Bendri

- **Telefono kalba** – galite pasirinkti, kokia kalba turi būti rodomi tekstai telefono ekrane. Nuo šio pakeitimo taip pat priklauso datos ir laiko formatas, skiriamieji ženklai, naudojami, pavyzdžiui, aritmetinėse operacijose. Telefone įdiegtos trys kalbos. Jei

pasirinksite **Nust. automatišk.**, telefonas parinks kalbą pagal SIM kortelės informaciją. Kai pakeičiate telefono ekrane rodomų tekstų kalbą, turite iš naujo įjungti telefoną.

 Pastaba: nuo kalbos parametrų (**Telefono kalba** ir **Rašomoji kalba**) pakeitimų priklauso visos telefono programos. Šie pakeitimai veikia tol, kol vėl nepakeičiate minėtų parametrų reikšmių.

- **Rašomoji kalba** — galite nustatyti, kokia kalba bus rašomi tekstai jūsų telefone. Nuo kalbos pakeitimo priklauso
 - galimi ženklai, rašomi paspaudus bet kurį klavišą (—),
 - naudojamas nuspėjamojo teksto įvedimo būdo žodynas,
 - galimi ypatingi ženklai, rašomi paspaudus klavišą ir .
- **Pavyzdys:** naudojantės telefonu, kurio ekrane tekstai rodomi anglų kalba, tačiau norite rašyti visus pranešimus prancūziškai. Kai pakeičiate kalbą, nuspėjamojo teksto įvedimo būdo žodynas ieško prancūziškų žodžių, taip pat klavišu ir galite įvesti dažniausiai prancūzų kalboje naudojamus ypatingus ženklus ir skyrybos ženklus.
- **Žodynas** — galite nustatyti, kad visuose telefono redaktoriuose nuspėjamasis teksto įvedimo būdas būtų **Įjungtas** arba **Išjungti**. Šio parametro reikšmę galite pakeisti atidarę

 Patarimas! Kalbą taip pat galite pakeisti kai kuriuose redaktoriuose. Paspauskite ir pasirinkite **Rašomoji kalba:**.

2 pav. Spalvų gama:

Nokia purple

kokį nors redaktorių. Paspauskite **ABC** ir pasirinkite → **Žodynas** → **Ijungti žodyną** arba **Išjungti**.

Pastaba: telefone yra ne visų kalbų nuspėjamojo teksto įvedimo būdo žodynai.

- **Sveik. tekst. ar žinkl.** – parametą galite atidaryti, paspausdami vairalazdę. Sveikinimo tekstas ar ženklas trumpai parodomas kiekvieną kartą, kai įjungiame telefoną. Pasirinkite **Pirminis**, jei norite naudoti pirminį paprastą ar animacinį paveikslėlį. Pasirinkite **Tekstas**,

jei norite parašyti sveikinimą (ne daugiau 50 ženklų). Pasirinkite [Atvaizdas](#), jei norite pasirinkti nuotrauką ar paveikslėlį iš katalogo [Atvaizdai](#).

- [Prad. tel. parametrai](#) – galite atstatyti kai kurių parametų pradinės reikšmės. Šiam tikslui reikalingas blokavimo kodas. Žr. [44](#) psl. Atstačius parametrus, telefono įsijungimas gali šiek tiek užtrukti.

Pastaba: visi jūsų sukurti dokumentai ir failai lieka nepakitę.

Laukimo režimas

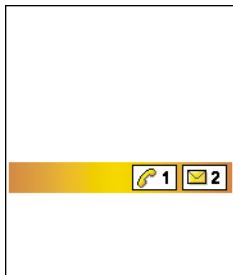
- [Atvaizdas fone](#) – galite pasirinkti bet kokį atvaizdą, kuris bus naudojamas kaip fono paveikslėlis įjungus laukimo režimą. Jei norite išsirinkti atvaizdą iš katalogo [Atvaizdai](#), pasirinkite [Taip](#).
- [Kair. pasirink. klaviš.](#) ir [Deš. pasirink. klaviš.](#) – galite pakeisti funkcijas, rodomas virš kairiojo ir dešiniojo pasirinkimo klavišų laukimo režime. Šiais klavišais galite valdyti (taip pat ir susieti) ne tik programas, bet ir funkcijas, pavyzdžiui, [Naujas praneš.](#)

Pastaba: pasirinkimo klavišo negalite susieti su jūsų pačių įdiegta programa.

Ekranas

- [Kontrastas](#) – galite pašviesinti arba patamsinti vaizdą ekrane. Žr. [1](#) pav., [28](#) psl.
- [Spalvų gama](#) – galite pakeisti ekrane naudojamą spalvų gamą. Žr. [2](#) pav., [30](#) psl.

3 pav. Ekranu užsklanda.

- **Neveiklumo trukmė** — kai baigiasi nustatyta telefono neveiklumo trukmė, įsijungia ekrano užsklanda. Kai įjungta ekrano užsklanda, duomenys neberodomi, ir galite matyti tik ekrano užsklandos juostelę. Žr. 3 pav., 32 psl.
- Jei norite išjungti ekrano užsklandą, paspauskite bet kokį klavišą arba atidarykite slankiojančią klaviatūrą.
- **Ekranu užsklanda** — pasirinkite, ką norite matyti ekrano užsklandos juostelėje: laiką ir datą ar pačių sukurtą tekstą. Ekranu užsklandos juostelės vieta ir fono spalva keičiasi kas 1 minutę. Taip pat ekranu užsklanda pasikeičia, rodydama naujų pranešimų ar praleistų skambučių skaičių. Žr. 3 pav., 32 psl.
- **Šviesos jutiklis** — šviesos jutiklis matuoja aplinkos apšvietumą. Kai įjungtas šviesos jutiklis ir aplinkui šviesu, telefono ekrano ir klaviatūros apšvietimas automatiškai išjungiamas. Šviesos jutiklio jautrumą valdo parametrai **Tamsi aplinka** ir **Šviesi aplinka**. Pasirinkite parametru **Tamsi aplinka**, kai naudojate telefoną patalpose ir nenorite, kad greitai išsijungtų apšvietimas. Pasirinkite parametru **Šviesi aplinka**, kai norite taupyti baterijos energiją (apšvietimas išjungiamas greičiau). Pasirinkite **Išjungtas**, jei nenorite naudoti šviesos jutiklio. Tada ekrano ir klaviatūros apšvietimas visuomet išsijungs praėjus maždaug 15 sekundžių po paskutinio klavišo paspaudimo.

Skambinimo funkcijos

Pastaba: jei norite pakeisti skambučių peradresavimo parametru reikšmes, pasirinkite **Meniu** → **Priemonės** → **Peradresav.** Žr. ["Skambučių peradresavimo parametrai"](#), 21 psl.

Siųsti mano duomenis

- Ši tinklo paslauga leidžia nustatyti, kad jūsų telefono numerį matytų (**Taip**) arba nematytų (**Ne**) asmuo, kuriam skambinate. Jei norite, šio parametro reikšmę gali

nustatyti tinklo operatorius arba paslaugos teikėjas, kai užsisakote paslaugą ([Kaip sutarta](#)).

Skambučio laukimas: (tinklo paslauga)

- Tinklas praneša apie naują skambutį tuo metu, kai jau kalbate telefonu. Pasirinkite: [Ijungti](#), jei norite, kad tinklas įjungtų skambučio laukimo paslaugą, [Atšaukti](#), jei norite,

kad tinklas išjungtų skambučio laukimo paslaugą, arba [Tikrinti būklę](#), jei norite patikrinti, ar skambučio laukimo paslauga įjungta.

Automat. perrinkimas

- Kai ši funkcija įjungta, skambučiui nepavykus, telefonas bandys vėl skambinti iki dešimties kartų. Norėdami sustabdyti automatinį numerio perrinkimą, paspauskite .

Duomenys po skamb.

- Įjunkite šį parametą, jei norite, kad telefonas trumpai parodytų paskutinio skambučio trukmę ir kainą. Norint matyti kainą, turi būti įjungta SIM kortelės funkcija [Skamb. kainos limitas](#). Žr. [24](#) psl.

Greitas rinkimas

- Pasirinkite [Įjungtas](#), ir priskirtus greito rinkimo klavišams – , bus galima surinkti palaikant paspaudus atitinkamą klavišą. Taip pat žr. '[Greito rinkimo klavišų siejimas](#)', [56](#) psl.

Ats. bet kuriuo klav.

- Pasirinkite [Įjungtas](#), ir galėsite į skambutį atsakyti, trumpai paspausdami bet kurį klavišą, išskyrus , ir .

Naudojama linija (tinklo paslauga)

- Šis parametras rodomas tik tuo atveju, kai SIM kortelė leidžia naudoti du numerius, t. y. dvi telefono linijas. Pasirinkite telefono liniją ([1 linija](#) arba [2 linija](#)), kuria norite

Balso pranešimų

indikatoriai: .

 arba rodomi tuomet, kai gavote vieną ar daugiau balso pranešimų.

skambinti ir siųsti trumpus pranešimus. Nepriklausomai nuo pasirinktos linijos, galima atsakyti į skambučius abiejomis linijomis.

 Pastaba: jei pasirinksite [2 linija](#) ir neužsisakysite šios tinklo paslaugos, telefonu negalėsite skambinti.

Norėdami išjungti linijos pasirinkimo funkciją, pasirinkite [Linijos keitimas](#) → [Išjungti](#), jei šią funkciją atlieka SIM kortelė. Norint pakeisti šio parametro reikšmę, reikalingas PIN2 kodas.

Ryšio parametrai

Bendra informacija apie duomenų ryšius ir kreipties taškus

Norėdami nustatyti kreipties taškų parametrus, pasirinkite [Parametrai](#) → [Ryšio parametrai](#) → [Kreipties taškai](#).

Norint prisijungti prie kreipties taško, reikalingas duomenų ryšys. Jūsų telefonas gali užmegzti trijų rūšių duomenų ryšį:

- GSM duomenų ryšį ()
- didelės spartos GSM duomenų ryšį ()
- paketinį duomenų ryšį (GPRS) ()

Galite nustatyti trijų rūšių kreipties taškus: MMS kreipties tašką, WAP kreipties tašką ir interneto kreipties tašką (IAP). Pasiteiraukite savo paslaugų teikėjo, koks kreipties taškas

 Patarimas: laukimo režime iš vienos linijos į kitą galima persijungti, palaikant paspaudus .

 Termino paaiškinimas: kreipties taškas — tai taškas, per kurį telefonas jungiasi į internetą paprasto ar paketinio duomenų ryšio metu. Kreipties tašką gali suteikti, pavyzdžiui, komercinių interneto paslaugų teikėjas (IPT), WAP paslaugų teikėjas arba tinklo operatorius.

reikalingas, norint naudotis pasirinkta paslauga. Turite nustatyti kreipties taško parametrus, jei, pavyzdžiui, norite

- siųsti ir priimti daugiaformačius pranešimus,
- siųsti ir priimti el. laiškus,
- naršyti po WAP tinklalapius,
- parsisiųsti Java™ programas,
- naudoti atvaizdų siuntimo funkciją,
- naudotis telefonu kaip modemu.

Taip pat žr. [‘Duomenų ryšio indikatoriai’](#), 10 psl.

GSM duomenų ryšys

Naudojant GSM duomenų ryšį, duomenis sparčiausiai galima perduoti 14,4 kbps greičiu. Norėdami sužinoti apie galimybę naudotis duomenų paslaugomis ir užsisakyti jas, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugų teikėją.

Minimalūs parametrai, reikalingi duomenų ryšiui užmegzti

- Jei norite nustatyti paprasčiausius GSM duomenų ryšio parametrus, pasirinkite [Parametrai](#) → [Ryšio parametrai](#) → [Kreipties taškai](#) ir pasirinkite [Funkcijos](#) → [Naujas kreipt. tšk.](#) Įrašykite šių parametrų reikšmes: [Duomenų nešmena](#): GSM duomenys, [Prisijungimo numeris](#), [Ryšio seanso režimas](#): Pastovus, [Duom. perdav. tipas](#): Analoginis ir [Maks. duom. greitis](#): Nust. automatišk.

Didelės spartos duomenų ryšys (High Speed Circuit Switched Data, HSCSD)

Termino paaiškinimas: didelės spartos duomenų ryšys suteikia galimybę duomenis perduoti iki 43,2 kbps greičiu, t. y. keturis kartus greičiau nei įprasto GSM duomenų

ryšio metu. HSCSD greitis panašus į daugelio kompiuterių modemų, kurie jungiasi su stacionariais telefonų tinklais, greitį.

Norėdami sužinoti apie galimybę naudotis didelės spartos duomenų paslaugomis ir užsisakyti jas, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugų teikėją.

 Pastaba: siunčiant duomenis HSCSD būdu, telefono baterija gali išsikrauti greičiau negu įprastų pokalbių arba duomenų ryšių metu, kadangi telefonas šiuo atveju duomenis gali siųsti į tinklą dažniau.

Paketiniai duomenys (Bendras packetinis radijo ryšys, GPRS)

 Termino paaiškinimas: packetiniai duomenys arba bendras packetinis radijo ryšys (GPRS) naudoja duomenų paketų technologiją, t. y. informacija mobiliame tinkle siunčiama trumpais duomenų pliūpsniais (paketais). Duomenų siuntimo paketais privalumas yra tame, kad tinklas būna užimtas tik siunčiant ar priimant duomenis. Kadangi GPRS efektyviai išnaudoja tinklo galimybes, galima greitai užmegzti duomenų ryšį ir pasiekti didelį duomenų perdavimo greitį.

Minimalūs parametrai, reikalingi packetiniam duomenų ryšiui užmegzti

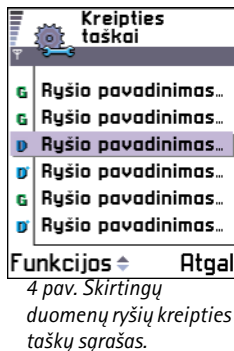
- Turite užsisakyti GPRS paslaugas. Norėdami sužinoti apie galimybę naudotis GPRS paslaugomis ir užsisakyti jas, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugų teikėją.
- Pasirinkite **Parametrai** → **Ryšio parametrai** → **Kreipties taškai** ir pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas kreipt. tšk.** Įrašykite šių parametrų reikšmes: **Duomenų nešmena:** GPRS ir **Kreipties taško pav.:** įrašykite pavadinimą, kurį jums pateikė paslaugų teikėjas. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje **'Kreipties taško sukūrimas', 38 psl.**

Paketinio duomenų ryšio ir susijusių programų naudojimo kaina

Vartotojas turi mokėti už aktyvų GPRS ryšį ir programas, naudojamas per GPRS, pavyzdžiui, WAP paslaugas, duomenų siuntimą ir priėmimą bei trumpus pranešimus. Norėdami gauti

 Patarimas!
Parametrų nustatymo programa (Settings wizard), pateikta pakete PC Suite for Nokia 7650, gali padėti jums nustatyti kreipties taško ir pašto dėžutės parametrus. Taip pat galite nukopijuoti, pavyzdžiui, kompiuteryje įvestus parametrus į savo telefoną. Žr. kompaktinę plokštelę, pateiktą produkto pakuotėje.

Kreipties taškų sąrašo funkcijos: [Redaguoti](#), [Naujas kreipt. tšk.](#), [Ištrinti](#) ir [Uždaryti](#) programą.

Funkcijos, matomos

daugiau informacijos apie mokesčius, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugų teikėją. Taip pat žr. ['Paketinių duomenų skaitiklis ir ryšio laikmatis'](#), 26 psl.

Kreipties taško sukūrimas

Jūsų mobiliame telefone Nokia 7650 jau gali būti nustatyti kreipties taškų parametrai. Taip pat kreipties taškų parametrus galite gauti specialiu pranešimu iš paslaugos teikėjo. Žr. ['Specialių \(smart\) pranešimų priėmimas'](#), 86 psl.

Jei kreipties taškų nerandate, kai atidarote sąrašą [Kreipties taškai](#), telefonas klausia, ar norite sukurti naują kreipties tašką.

Jei su kreipties taškais jau yra nustatyti, naują kreipties tašką galite sukurti, pasirinkdami **Funkcijos** → [Naujas kreipt. tšk.](#) → ir pasirinkdami:

- [Naud. pirmin. param.](#), jei norite naudoti pirminius parametrus. Pakeiskite, ką reikia, ir paspauskite [Atgal](#), kad šie pakeitimai būtų išsaugoti.
- [Naud. dabart. param.](#), jei norite naują kreipties tašką sukurti esamų parametrų pagrindu. Atidaromas kreipties taškų sąrašas. Pasirinkite kurį nors ir paspauskite [Gera!](#). Kai kurių kreipties taško parametrų reikšmės įrašomos automatiškai.

Kreipties taško redagavimas

Kai pasirenkate parametą Kreipties taškai, atidaromas galimų kreipties taškų sąrašas, žr. [4 pav.](#), 38 psl. Pažymėkite tą kreipties tašką, kurį norite redaguoti, ir paspauskite vairalazdę.

Kreipties taško trynimasis

Kreipties taškų sąrašė pažymėkite tą kreipties tašką, kurį norite pašalinti, ir pasirinkite **Funkcijos** → [Ištrinti](#).

Kreipties taškai

Čia galite matyti trumpus paaiškinimus apie kiekvieną parametą, kurio gali prireikti įvairiems duomenų ryšiams ir kreipties taškams.

 Pastaba: radėkite nustatinti parametrus nuo viršaus, kadangi liks aktyvūs tik kai kurie parametrai laukeliai, priklausomai nuo pasirinkto duomenų ryšio tipo (**Duomenų nešmena**) ir nuo parametro **Tinklų sąs. IP adres.**

 Pastaba: vykdykite paslaugų teikėjo pateiktus nurodymus.

- **Ryšio pavadinimas** — galite sugalvoti kokį nors ryšio pavadinimą.
- **Duomenų nešmena** — galimos reikšmės: **GSM duomenys**, **Spartus GSM** ir **GPRS**. Priklausomai nuo pasirinkto duomenų ryšio, gali būti reikalingi tik kai kurie parametrai. Užpildykite visus laukelius, prie kurių pažymėta **Būtina užpildyti** arba raudona žvaigždutė (*). Kitus laukelius galima palikti tuščius, jei negavote kitokių nurodymų iš savo paslaugų teikėjo.

 Pastaba: kad galėtumėte naudotis duomenų ryšiu, paslaugų teikėjas turi vykdyti šią funkciją ir, jei reikia, įjungti ją jūsų SIM kortelei.

- **Kreipties taško pav.** (tik paketiniams duomenims) — norint užmegzti ryšį su GPRS tinklu, reikalingas kreipties taško pavadinimas. Kreipties taško pavadinimą galite sužinoti iš tinklo operatoriaus ar paslaugų teikėjo.
- **Prisijungimo numeris** (tik paprastam ir didelės spartos GSM duomenų ryšiui) — kreipties taško modemo numeris.
- **Vartotojo vardas** — jei vartotojo vardo prašo paslaugos teikėjas, įrašykite jį čia. Vartotojo vardas gali būti reikalingas norint užmegzti duomenų ryšį. Įprastai šį vardą praneša paslaugos teikėjas. Vartotojo varde dažnai skiriamos didžiosios ir mažosios raidės.
- **Prašyti slaptažodžio** — jei turite įvesti naują slaptažodį kaskart, kai jungiatės su serveriu, arba jei nenorite telefone išsaugoti savo slaptažodžio, pasirinkite **Taip**.
- **Slaptažodis** — slaptažodis gali būti reikalingas norint užmegzti duomenų ryšį. Įprastai slaptažodį praneša paslaugos teikėjas. Slaptažodyje dažnai skiriamos didžiosios ir mažosios raidės. Kai rašote slaptažodį, jūsų įvesti ženklai trumpai parodomi ir netrukus

redaguojant kreipties taškų parametrus: **Pakeisti**, **Papildomi param.** ir **Uždaryti programą**.

 Patarimas! Taip pat žr. ['Daugiaformačiams pranešimams reikalingi parametrai'](#), 79 psl., ['El. paštui reikalingi parametrai'](#), 82 psl., ir ['Telefono parengimas WAP paslaugoms'](#), 119 psl.

 Patarimas! Kai rašote ir norite atidaryti ypatingų ženklų lentelę, paspauskite *** +**. Jei norite įterpti tarpą, paspauskite **0 ~**.

paverčiami žvaigždutėmis (*). Lengviausias būdas skaitmenims rašyti – paspausti , pasirinkti [Įterpti numerį](#) ir toliau rašyti raides.

- [Atpažinimas](#) – [Paprastas](#) / [Saugus](#).
- [Tinklų sąs. IP adres.](#) – tai reikiamo WAP sąsajinio įrenginio IP adresas.
- [Pradinis tinklalapis](#) – priklausomai nuo to, ką nustatote, galite rašyti
 - WAP svetainės adresą arba
 - daugiaformačių pranešimų centro numerį.
- [Ryšio saugumas](#) – galite nustatyti, ar ryšiui turi būti taikomas transportinio lygmens saugumas (TLS). Vykdykite paslaugų teikėjo pateiktus nurodymus.
- [Ryšio seanso režimas](#) – [Pastovus](#) arba [Laikinas](#).
- [Duom. perdav. tipas](#) (tik paprastam ir didelės spartos GSM duomenų ryšiui) – [Analoginis](#), [ISDN v.110](#) arba [ISDN v.120](#) nustato, kokį ryšį naudoja telefonas: analoginį ar skaitmeninį. Šis parametras priklauso ir nuo jūsų GSM tinklo operatoriaus, ir nuo interneto paslaugų teikėjo (IPT), kadangi kai kuriuose GSM tinkluose nėra įmanoma užmegzti tam tikrų rūšių ISDN ryšio. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į

savo IPT. Jei ISDN ryšys įmanomas, jis užmezgamas greičiau nei taikant analoginius metodus.

- **Maks. duom. greitis** (tik paprastam ir didelės spartos GSM duomenų ryšiui) – galimos reikšmės: **Nust. automatišk. / 9600 / 14400 / 19200 / 28800 / 38400 / 43200**, priklausomai nuo nustatytų parametrų **Ryšio seanso režimas** ir **Duom. perdav. tipas** reikšmių. Šis parametras leidžia apriboti maksimalų ryšio greitį, kai naudojamas didelės spartos ryšys. Priklausomai nuo tinklo paslaugų teikėjo, už didesnę duomenų perdavimo greitį gali tekti mokėti daugiau.

 Pastaba: aukščiau pateikti maksimalūs greičiai, kuriais bus perduodami duomenys ryšio metu. Ryšio metu greitis gali būti mažesnis, priklausomai nuo tinklo būklės.

Funkcijos → Papildomi parametrai

- **Telefono IP adresas** – jūsų telefono IP adresas.
- **Pirminis pavad. serv.:** – pirminio DNS serverio IP adresas.
- **Antrinis pavad. serv.:** – antrinio DNS serverio IP adresas.

 Pastaba: jei reikia įrašyti **Telefono IP adresas**, **Pirminis pavad. serv.** arba **Antrinis pavad. serv.**, dėl šių duomenų kreipkitės į savo interneto paslaugų teikėją.

Toliau išvardinti parametrai rodomi tuomet, kai pasirenkate duomenų ryšį ir didelės spartos duomenų perdavimo tipą:

- **Naud. Nr. atsakymui** – kai įjungiate šią funkciją, serveris gali paskambinti jums atgal po to, kai jūs pirma paskambinate į serverį, kad galėtumėte užmegzti nemokamą ryšį. Jei norite užsisakyti šią paslaugą, kreipkitės į savo paslaugų teikėją.

 Pastaba: atsiliepiant į kai kurių rūšių skambučius, pavyzdžiui, kai esate kitame tinkle arba priimate didelės spartos duomenų ryšį, gali būti skaičiuojamas

Termino

paaiškinimas: ISDN ryšys skirtas duomenims perduoti tarp jūsų telefono ir kreipties taško. ISDN ryšys yra visiškai skaitmeninis nuo vieno iki kito galo, todėl jo parengties laikas yra trumpiausias, ir duomenys juo perduodami greičiau nei analoginiu ryšiu. Kad galėtumėte naudoti ISDN ryšį, ir interneto paslaugų teikėjas, ir tinklo operatorius turi vykdyti ISDN ryšio funkcijas.

Termino

paaiškinimas: DNS – domenų pavadinimų paslauga. Tai yra interneto paslauga, kuri verčia domenų pavadinimus, tokius kaip **www.nokia.com**, IP adresais, pavyzdžiui, **192.100.124.195**.

Termino

paaiškinimas: PPP (tarptaškinio ryšio protokolas) – bendrai naudojamas programinis tinklo protokolas, suteikiantis galimybę bet kokiam kompiuteriui su modemu ir telefono linija įsijungti tiesiai į internetą.

Pasirinkite
Parametrai → **Ryšio parametrai** → **GPRS**.

mokestis. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į savo GSM tinklo operatorių.

Pastaba: telefonas atsakomojo skambučio metu tikisi tokių pačių duomenų ryšio parametru, kurie buvo naudojami skambinant su prašymu paskambinti atgal. Tinkle turi būti vykdoma tokios rūšies skambučio abiem kryptimis, t. y. į ir iš telefono, funkcija.

- **Atgalinio ryšio tipas** – galimos reikšmės: **Naudoti serv. Nr.** / **Naudoti kitą Nr.** Pasiteiraukite savo paslaugų teikėjo, kokias teisingas parametru reikšmes naudoti; jos priklauso nuo paslaugų teikėjo konfigūracijos.
- **Numeris atsakymui** – įrašykite savo telefono duomenų ryšio skirtinį numerį, kuriuo turi atgal skambinti serveris. Įprastai šis numeris yra duomenų ryšio iš jūsų telefono numeris.
- **Naud. PPP glaudinimą** – kai nustatyta reikšmė **Taip**, pagreitėja duomenų perdavimas, jei šią funkciją vykdo nutolęs PPP serveris. Jei kyla problemų užmezgant ryšį, pabandykite nustatyti šio parametro reikšmę **Ne**. Dėl šio parametro pasiteiraukite savo paslaugų teikėjo.
- **Naud. registr. progr.** – galimos reikšmės: **Taip** / **Ne**.
- **Registr. programa** – parašykite įjungimo į serverį komandų seką.
- **Pirm. modemo įkrova** (modemo įkrovimo seka) – valdo jūsų telefoną modemo AT komandomis. Jei reikia, įrašykite jūsų GSM tinklo paslaugų teikėjo ar interneto paslaugų teikėjo nurodytus ženklus.

GPRS

Nuo GPRS parametru priklauso visi kreipties taškai, naudojami užmezgant packetinį duomenų ryšį.

GPRS ryšys – jei pasirenkate **Kai įmanoma** ir esate tinkle, kuriame galima duomenis perduoti packetiniu būdu, telefonas įregistruojamas GPRS tinkle, ir trumpi pranešimai bus siunčiami GPRS ryšiu. Aktyvaus packetinio duomenų ryšio įjungimas vyksta greičiau, kai, pavyzdžiui, norite siųsti ir priimti el. pašta. Jei pasirenkate **Pagal poreikį**, telefonas naudoja packetinį

duomenų ryšį tik tuomet, kai įjungiate programą ar pradodate veiksmą, kuriam reikia šio ryšio. Kai nei viena programa nebenaudoja GPRS ryšio, jis baigiamas.

 Pastaba: jei ten, kur esate, nėra GPRS ryšio ir pasirenkate reikšmę [Kai įmanoma](#), telefonas periodiškai bandys užmegzti paketinį duomenų ryšį.

[Kreipties taškas](#) — kreipties taško pavadinimas reikalingas tuomet, kai dirbdami kompiuteriu norite naudoti savo telefoną kaip packetinio duomenų ryšio modemą. Daugiau apie modemo jungimą skaitykite [138](#) psl.

Duomenų ryšys

Nuo duomenų ryšio parametrų priklauso visi kreipties taškai, naudojami užmezgant paprastą ar didelės spartos duomenų ryšį.

[Aktyvaus ryšio laikas](#) — jei nustatytą laiką neatliekami jokie veiksmai, duomenų ryšys automatiškai išjungiamas. Galimos reikšmės: [Nustat. vartotojo](#), kai trukmę turite įvesti patys, arba [Neribotas](#).

Data ir laikas

- Datos ir laiko parametrai skirti datai ir laikui, naudojamiems jūsų telefone, nustatyti, taip pat datos ir laiko formatui bei skiriamiesiems ženklams keisti. Jei norite pakeisti laukimo režime rodomą laikrodį, pasirinkite [Laikrodžio tipas](#) → [Analoginis](#) arba

Pasirinkite

[Parametrai](#) → [Ryšio parametrai](#) → [Duomenų ryšys](#).

Patarimas! Taip pat apie kalbos parametrus skaitykite [28](#) psl.

Skaitmeninis. Jei norite, kad laiką, datą ir laiko juostą jūsų telefone nustatytų mobilaus ryšio tinklas (tinklo paslauga), pasirinkite [Laiko autotikslinimas](#).

Pastaba: kad veiktų funkcija [Laiko autotikslinimas](#), telefoną būtina išjungti ir įjungti iš naujo.

Saugumas

Telefono ir SIM

Įvairių apsaugos kodų paaiškinimai:

- **PIN kodas (4–8 skaitmenų)** – PIN kodas (asmeninis atpažinimo numeris) saugo jūsų SIM kortelę nuo neleistino naudojimo. Įprastai PIN kodas pateikiamas kartu su SIM kortele.
Kai tris kartus iš eilės įvedate neteisingą PIN kodą, jis yra užblokuojamas. Jei PIN kodas yra užblokuotas, SIM kortelės negalėsite naudoti, kol jo neatblokuosite. Žr. informaciją apie PUK kodą.
- **PIN2 kodas (4–8 skaitmenų)** – PIN2 kodas, pateikiamas su kai kuriomis SIM kortelėmis, reikalingas kai kurioms funkcijoms, pvz., skambučių kainos skaitikliams, naudoti.
- **Blokavimo kodas (5 skaitmenų)** – blokavimo kodą galima naudoti telefonui ir jo klaviatūrai užrakinti nuo neleistino naudojimo.
 Pastaba: gamykloje nustatomas blokavimo kodas **12345**. Kad telefonas nebūtų naudojamas neleistinai, pakeiskite blokavimo kodą. Naująjį kodą laikykite slapta ir saugioje vietoje atskirai nuo telefono.
- **PUK ir PUK2 kodai (8 skaitmenų)** – PUK kodas (asmeninis atblokovimo kodas) reikalingas užblokuotam PIN kodui pakeisti. PUK2 kodas reikalingas užblokuotam PIN2

kodui pakeisti. Jeigu kodai nepateikiami su SIM kortele, dėl jų kreipkitės į operatorių, kurio SIM kortelė įdėta jūsų telefone.

Galite pakeisti šiuos kodus: blokavimo kodą, PIN kodą ir PIN2 kodą. Šiuos kodus gali sudaryti tik skaitmenys nuo 0 iki 9.

 Pastaba: stenkitės nenaudoti kreipties kodų, panašių į avarinius numerius, pavyzdžiui, 112, kad netyčia nesurinktumėte avarinio numerio.

PIN reikalavimas — kai PIN kodo reikalavimas įjungtas, šį kodą reikia įvesti kaskart, kai įjungiamas telefonas. Turėkite galvoje, kad kai kurios SIM kortelės neleidžia išjungti PIN kodo reikalavimo.

PIN kodas / PIN2 kodas / Blokavimo kodas — jei norite pakeisti kodą, atidarykite šį parametą.

Autoblok. laikotarpis — galite nustatyti laikotarpį, kuriam praėjus telefonas užblokuojamas automatiškai. Tada telefoną galima naudoti tik įvedus teisingą blokavimo kodą. Įrašykite minučių skaičių arba pasirinkite **Jokio**, jei norite nenaudoti autoblokavimo laikotarpio.

- Norėdami atblokuoti telefoną, įveskite blokavimo kodą.

 Pastaba: kai telefonas užrakintas, gali būti įmanoma skambinti avariniu numeriu, užprogramuotu telefone (pvz., 112 ar kitu oficialiu avariniu numeriu).

Blokuoti pakeitus SIM — jei norite, kad telefonas prašytų įvesti blokavimo kodą, kai į telefoną įdedama nežinoma nauja SIM kortelė, pasirinkite **Taip**. Telefone yra SIM kortelių, kurios atpažįstamos kaip savininko kortelės, sąrašas.

Apribotas rinkimas — galite neleisti skambinti jokiais kitais, išskyrus pasirinktus, telefonų numeriais, jei SIM kortelė suteikia tokią galimybę. Šiai funkcijai vykdyti reikalingas PIN2 kodas. Kai ši funkcija įjungta, galite skambinti tik tais telefonų numeriais, kurie yra įtraukti

 Patarimas!
Norėdami užrakinti telefoną rankiniu būdu, paspauskite . Atidaromas komandų sąrašas. Pasirinkite **Blokuoti telefoną**.

 Jei norite pažiūrėti apriboto rinkimo numerių sąrašą, pasirinkite **Meniu** → **SIM** → **Apribotas rinkimas**.

Funkcijos apriboto rinkimo vaizde: [Atidaryti](#), [Skambinti](#), [Naujas adresatas](#), [Redaguoti](#), [Ištrinti](#), [Įtraukti į Adr. knygą](#), [Iš Adresų knygos ir Uždaryti programą](#).

į apriboto rinkimo sąrašą arba prasideda tais pačiais skaitmenimis, kaip sąrašė esantis telefono numeris.

Pastaba: kai įjungta fiksuoto numerių rinkimo funkcija, kai kuriuose tinkluose gali būti įmanoma skambinti tam tikrais avariniais numeriais (pvz., 112 ar kitu oficialiu avariniu numeriu).

- Jei norite įtraukti naujus numerius į apriboto rinkimo sąrašą, pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas adresatas** arba **Iš Adresų knygos**.

Uždara vartot. grupė (tinklo paslauga) — galite nustatyti grupę žmonių, kuriems galite skambinti ir kurie gali skambinti jums. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugų teikėją. Pasirinkite: **Pirminė**, jei norite įjungti pirminę grupę,

dėl kurios naudojimo sutarėte su tinklo operatoriumi, [ljungta](#), jei norite naudoti kitą grupę (turite žinoti grupės numerį), arba [lšjungta](#).

 Pastaba: kai skambinti galima tik uždaroje vartotojų grupėse, kai kuriuose tinkluose gali būti įmanoma skambinti tam tikrais avariniais numeriais (pvz., 112 ar kitu oficialiu avariniu numeriu).

Tvirtinti SIM funkc. – galite nustatyti, kad telefone būtų rodomi patvirtinimo pranešimai, kai naudojate SIM kortelės funkcijas.

Pažymų tvarkymas

Pagrindiniame pažymų tvarkymo programos vaizde galite matyti telefone patalpintų atpažinimo pažymų sąrašą. Palenkite vaizdą į dešinę ir pažiūrėkite vartotojo pažymų (jei tokių yra) sąrašą.

 Termino paaiškinimas: skaitmeninės pažymos naudojamos WAP tinklalapių ir įdiegtos programinės įrangos kilmei tikrinti. Tačiau jomis galima pasitikėti tik tada, kai žinoma, jog pažymos kilmė yra būtent ta, kokia ji vadinasi (autentiška).

Skaitmeninių pažymų reikia, kai:

- norite užmegzti ryšį su tinkle veikiančiu banku arba kitu tinklalapiu ar nutolusiu serveriu, su kuriuo norite keistis slapta informacija,
- norite apsaugoti savo telefoną nuo virusų ar kitos kenkėjiškos programinės įrangos ir žinoti, kad programinė įranga yra autentiška, kai ją parsisiunčiate ir įdiegiate.

 DĖMESIO: nors pažymos žymiai sumažina rizikos veiksnius užmezgant ryšį su nutolusiais įrenginiais ir parsisiunčiant programas, jas reikia naudoti teisingai, kad gautumėte naudos iš didesnio saugumo. Tai, kad turite pažymą, dar negarantuoja

Funkcijos pažymų tvarkymo programos pagrindiniame vaizde: [Pažymos inform.](#), [Ištrinti](#), [Pasitikėjimo param.](#), [Žymėti](#), [Nežymėti](#) ir [Uždaryti programą](#).

 Termino paaiškinimas: atpažinimo pažymas, skirtas parašams, serverio pažymoms ar kitoms atpažinimo pažymoms tikrinti, naudoja įvairios WAP tarnybos, pavyzdžiui, teikiančios bankines paslaugas.

 Termino paaiškinimas: vartotojo pažymas vartotojams teikia pažymų tarnyba.

saugumo. Kad galėtumėte naudotis didesnio saugumo galimybėmis, pažymų tvarkiklyje turite turėti teisingas, autentiškas ir patikimas pažymas.

Pažymos duomenų peržiūra — autentiškumo tikrinimas

Teisinga WAP tinklo sąsajinio įtaiso ar serverio identifikacija galite tikėti tik tuomet, kai patikrintate WAP tinklo sąsajinio įtaiso ar serverio parašą ir galiojimo laikotarpį.

Telefono ekrane pamatysite pranešimą

- jei WAP serveris ar sąsajinis įrenginys nėra tas, kuo vadinasi
- jei telefone neturite teisingos saugumo pažymos.

Jei norite patikrinti pažymos duomenis, pažymėkite ją ir pasirinkite **Funkcijos** → **Pažymos inform.** Kai atidarote pažymos informacijos vaizdą, pažymų tvarkymo programa patikrina pažymos galiojimą. Tada gali pasirodyti kuris nors iš šių pranešimų:

- **Pažyma nėra patikima** — nenustatėte jokios programos, kad naudotų šią pažymą. Norėdami gauti daugiau informacijos, skaitykite skyrelį '[Atpažinimo pažymos pasitikėjimo parametru keitimas](#)'.
- **Pasibaigęs pažymos galiojimo laikas** — pasirinkta pažyma nebegalioja.
- **Pažyma dar negalioja** — pasirinktos pažymos galiojimo laikotarpis dar neprasidėjo.
- **Pažyma iškraipyta** — pažymos neįmanoma naudoti. Kreipkitės į pažymos teikėją.

 DĖMESIO: pažymos galioja tik nustatytą laikotarpį. Jei pranešimas **Pasibaigęs pažymos galiojimo laikas** arba **Pažyma dar negalioja** rodomas netgi tuomet, kai pažyma tikrai turėtų galioti, patikrinkite, ar teisingą datą ir laiką nustatėte savo telefone.

Atpažinimo pažymos pasitikėjimo parametru keitimas

- Pažymėkite atpažinimo pažymą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Pasitikėjimo param.** Priklausomai nuo pažymos, parodomas programų, galinčių naudoti pasirinktą pažymą, sąrašas. Pavyzdys:
[WAP paslaugos / Taip](#) — pažymą galima taikyti atidarant WAP tinklalapius.
[Programų tvarkyklė / Taip](#) — pažyma gali tikrinti naujos programinės įrangos kilmę.
[Internetas / Taip](#) — pažyma gali tikrinti el. pašto ir atvaizdų serverius.

- **DĖMESIO:** prieš keisdami šiuos parametrus, turite būti tikri, kad tikrai pasitikite pažymos savininku ir kad pažyma tikrai priklauso kuriam nors iš sąrašo išvardintų savininkų.

Skamb. draud. (tinklo paslauga)

Skambučių draudimo paslaugos dėka galite uždrausti skambučius į jūsų telefoną ir iš jo. Šiai funkcijai reikalingas draudimo slaptažodis, kurį galite sužinoti iš savo paslaugų teikėjo.

- 1 Suraskite kurį nors draudimo parametą.
- 2 Jei norite, kad tinklas įjungtų skambučių draudimo funkciją, pasirinkite **Funkcijos** → **Ijungti**. Jei norite, kad tinklas išjungtų skambučių draudimo funkciją, pasirinkite **Atšaukti**. Jei norite patikrinti, ar skambučiai uždrausti, pasirinkite **Tikrinti būklę**.
- Jei norite pakeisti draudimo slaptažodį, pasirinkite **Funkcijos** → **Red. draud. slaptaž.**
- Jei norite išjungti visas skambučių draudimo funkcijas, pasirinkite **Funkcijos** → **Panaik. visus draud.**

► **Pastaba:** Kai įjungtas skambučių draudimas, kai kuriuose tinkluose gali būti įmanoma skambinti tam tikrais avariniais numeriais (pvz., 112 ar kitu oficialiu avariniu numeriu).

► **Pastaba:** skambučių draudimas taikomas visiems telefono ryšiams, įskaitant duomenų ryšius.

► **Pastaba:** tuo pačiu metu negalite įjungti priimamų skambučių draudimo ir peradresavimo ar apriboto rinkimo funkcijų. Žr. '[Skambučių peradresavimo parametrai](#)', 21 psl., arba „Atribotas rinkimas“, 45 psl.

Tinklas

Tinklo pasirinkimas

- Jei norite, kad telefonas automatiškai ieškotų ir pasirinktų kurį nors iš jūsų vietovėje

Termino paaiškinimas:

Tarptinklinio ryšio sutartis – tai sutartis, sudaroma tarp dviejų ar daugiau tinklo paslaugų teikėjų, dėl galimybės vieno tinklo vartotojams naudotis kitų tinklų paslaugomis.

Laukimo režime rodomi indikatoriai:

 – prijungta ausinė-mikrofonas.

 – prijungta indukcinio ryšio įranga.

- galimų korinio ryšio tinklų, pasirinkite **Automatinis**.
- Jei norite patys išsirinkti norimą tinklą iš pateikto sąrašo, pasirinkite **Rankinis**. Jei nutrūksta ryšys su rankiniu būdu išsirinktu tinklu, suskamba klaidos tonas, ir telefonas prašo vėl rinktis tinklą. Pasirinktas tinklas turi būti sudaręs tarptinklinio ryšio sutartį su jūsų vietiniu tinklu, t. y. operatoriumi, kurio SIM kortelė yra jūsų telefone.

Tinklo pazonės inf.

- Pasirinkite **Rodoma**, jei norite nustatyti telefoną, kad praneštų, kai bus naudojamas koriniame tinkle, kurio veikimas pagrįstas mikrokorinio tinklo (MCN) technologija, ir įjungti tinklo pazonės informacijos priėmimo funkciją.

Telef. priedų parametrai

Suraskite telefono priedų katalogą ir atidarykite parametrus:

- Jei norite nustatyti aplinką, kuri bus įjungiama, kai prijungsite kokį nors telefono priedą, pasirinkite **Pirminė aplinka**. Žr. '**Aplinka**', 102 psl.
- Pasirinkite **Automatinis atsiliep.**, kad telefonas automatiškai atsilieptų į skambutį, praėjus penkioms sekundėms. Jei nustatyta parametro įspėj. apie skambutį būdai reikšmė **Pyptelės** arba **Be garso**, automatinio atsiliepimo funkcija nebus naudojama.

Patarimas! Jei naudojate ausinę-mikrofoną ir skambučio metu norite uždaryti slankiojančią klaviatūrą, tačiau nenorite baigti skambučio, paspauskite (kairįjį pasirinkimo klavišą) ir per kelias sekundes uždarykite slankiojančią klaviatūrą.

Pastaba: jei naudojate indukcinio ryšio įrangą, turite įjungti ją atskirai. Atidarykite indukcinio ryšio įrangos katalogą ir pasirinkite **Naudoti indukcinę įr.** → **Taip**. Jei įjungsėte indukcinio ryšio įrangą, ausinei-mikrofonui bus taikomi tie patys parametrai, kaip ir indukcinio ryšio įrangai.

4. Adresų knyga

Adresų knygoje galite patalpinti ir tvarkyti įvairią informaciją: vardus, telefonų numerius, adresus. Žr. 1 pav., 51 psl.

Su adreso kortele taip pat galite susieti atskirą skambėjimo toną, balso žymeklį ar vaizdelį. Galite sukurti adresų grupes, kurių visiems nariams iškart tuo pačiu metu galėsite siųsti trumpus pranešimus ar el. laiškus.

Termino paaiškinimas: Bet koks ištartas žodis (pavyzdžiui, asmens vardas) gali būti balso žymeklis. Balso žymekliai suteikia galimybę skambinti, garsiai pasakant atitinkamą žodį.

Adresų kortelių kūrimas

- 1 Atidarykite Adresų knygą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas adresas**. Atidaroma tuščia adreso kortelė.
- 2 Užpildykite norimus laukelius ir paspauskite **Atlikta**. Adreso kortelė išsaugoma ir uždaroma. Po to galite matyti ją Adresų knygos kataloge.

Adresų informacijos kopijavimas iš SIM kortelės į telefono atmintį ir atvirkščiai

- Jei norite kopijuoti vardus ir numerius iš SIM kortelės į telefoną, pasirinkite **Meniu** → **SIM** → **SIM katalogas**. Pažymėkite vardą (ar vardus), kurį norite nukopijuoti, ir pasirinkite **Funkcijos** → **Kopijuoti į Adr. kn.**

➡ Norėdami atidaryti Adresų knygą, paspauskite vairalazdę, kai įjungtas laukimo režimas, arba pasirinkite **Meniu** → **Adresų knyga**.

1 pav. Adresų knygos katalogas.

Funkcijos Adresų knygos kataloge: *Atidaryti, Skambinti, Naujas pranešimas, Naujas adresas, Redaguoti, Ištrinti, Kartoti vardą, Įtraukti į grupę, Priklauso grupėms, Žymėti, Nežymėti, Siųsti viz. kortelę, Adr. knygos inform. ir Uždaryti programą.*

Galimos funkcijos, redaguojant adreso kortelę: *Pridėti vaizdėlį / Pašalinti vaizdėlį, Nauji duomenys, Ištrinti duomenis, Keisti laukelio pav. ir Uždaryti programą.*

- Jei norite nukopijuoti telefono, fakso ar pranešimų gaviklio numerį iš Adresų knygos į SIM kortelę, atidarykite Adresų knygą, adreso kortelę, suraskite numerį ir pasirinkite **Funkcijos** → *Kopijuoti į SIM kat.*

Adresų kortelių redagavimas

- 1 Adresų knygos kataloge pažymėkite adreso kortelę, kurią norite redaguoti, ir paspauskite vaivalazdę, kad atidarytumėte kortelę.
- 2 Norėdami pakeisti kortelėje esančią informaciją, pasirinkite **Funkcijos** → *Redaguoti.*
- 3 Norėdami išsaugoti pakeitimus ir grįžti į adreso kortelės vaizdą, paspauskite **Atlikta.**

Adresų kortelių trynimas

- Adresų knygos kataloge pažymėkite kortelę, kurią norite ištrinti, ir pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti.*

Jei norite ištrinti daug adresų kortelių

- 1 Pažymėkite korteles, kurias norite ištrinti, sekančiai: suraskite atitinkamą adreso kortelę ir pasirinkite **Funkcijos** → *Žymėti.* Adreso kortelė pažymima varnele.
- 2 Kai varnele pažymėjote visus adresus, kuriuos norite ištrinti, pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti.*

Patarimas! Daug įrašų galite pažymėti varnele, tuo pačiu metu palaikydami paspaudę ir palenkdami vaivalazdę žemyn. Taip pat žr. 12 psl.

Naujų adreso kortelės laukelių įtraukimas ir ankstesnių pašalinimas

- 1 Atidarykite adreso kortelę ir pasirinkite **Funkcijos** → *Redaguoti.*
- 2 Jei norite įtraukti naują laukelį, pasirinkite **Funkcijos** → *Nauji duomenys.* Jei norite ištrinti nereikalingą laukelį, pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti duomenis.*

Jei norite pakeisti adreso kortelės laukelio pavadinimą, pasirinkite **Funkcijos** → *Keisti laukelio pav.*

Paveikslėlio įterpimas adreso kortelėje

Adreso kortelėje galite naudoti dviejų rūšių paveikslėlius. Išsamesnės informacijos apie paveikslėlius ieškokite skyriuje **'Kamera ir atvaizdai', 59** psl.

- Jei norite įtraukti mažą paveikslėlį (vaizdelį) į adreso kortelę, atidarykite adreso kortelę ir pasirinkite **Funkcijos** → *Redaguoti* ir **Funkcijos** → *Pridėti vaizdelį*. Žr. **2** pav., **53** psl. Kai skambins asmuo, kurio kurio kortelėje yra įtrauktas vaizdelis, jis bus rodomas ekrane.
- Jei norite adreso kortelėje naudoti kokį nors atvaizdą, atidarykite adreso kortelę ir palenkite vairalazdę į dešinę, kad atidarytumėte atvaizdo peržiūros vaizdą (🔍). Jei norite pridėti rodomą atvaizdą, pasirinkite **Funkcijos** → *Pridėti nuotrauką*.

2 pav. Adreso kortelės vaizdas

Galimos funkcijos, žiūrint adreso kortelę

Adreso informacijos vaizde (🔍) rodoma visa informacija, kuri yra naudojama adreso kortelėje. Norėdami atidaryti atvaizdo peržiūros vaizdą 🔍, palenkite vairalazdę į dešinę.

▶ **Pastaba:** adreso informacijos vaizde rodomi tik tie laukeliai, kuriuose yra kas nors įrašyta. Jei norite matyti visus adreso kortelės laukelius ir įtraukti daugiau informacijos, pasirinkite **Funkcijos** → *Redaguoti*.

Pirminių numerių ir adresų nustatymas

Jeigu adreso kortelėje yra keli telefonų numeriai ar el. pašto adresai, galite nustatyti, kad pirmiausia būtų naudojami tam tikri numeriai ir adresai, kad galėtumėte greičiau skambinti ir siųsti pranešimus.

- Atidarykite adreso kortelę ir pasirinkite **Funkcijos** → *Pagrindiniai duom.* Pasirodo langelis su įvairiais duomenimis.

Galimos funkcijos, žiūrint adreso kortelę (kai kurios rodomos tik tada, kai pažymėtas telefono numeris): *Skamb., Naujas pranešimas, Redaguoti, Ištrinti, Pagrindiniai duom., Susieti balso žym. | Balso žymekliai, Susieti greit. rinkim. | Atsieti greit. rinkim., Skambėjimo tonas, Kopijuoti į SIM kat., Siųsti viz. kortelę ir Uždaryti programą.*

 Pavyzdys: balso žymeklis gali būti asmens vardas, pavyzdžiui, „Jono mobilus“.

 Pavyzdys: Pažymėkite *Telefono numeris* ir paspauskite **Priskirti**. Parodomas pasirinktoje adreso kortelėje esančių telefonų numerių sąrašas. Pažymėkite tą, kurį norite skirti pirminiu, ir paspauskite vairalazdę. Kai grįžtate į adreso kortelės vaizdą, galite matyti, kad pirminis numeris yra pabrauktas. Žr. [2](#) pav., [53](#) psl.

Rinkimas balsu

Paskambinti galite išstardami balso žymeklį, susietą su adreso kortele. Bet koks išstartas žodis (žodžiai) gali būti balso žymeklis. Prieš rinkimą balsu atkreipkite dėmesį, kad:

- Balso žymekliai nepriklauso nuo kalbos. Jie priklauso nuo kalbėtojo balso.
- Balso žymekliai yra jautrūs aplinkos triukšmui. Juos įrašinėkite ir skambinkite tylioje aplinkoje.
- Tuo metu, kai įrašote balso žymeklį ar skambinate, išstardami jį, naudojamas garsiakalbis. Kad artumo jutiklis neišjungtų garsiakalbio, laikykite telefoną truputį atokiau nuo lūpų ir veido.
- Labai trumpi vardai neįrašomi. Naudokite ilgus vardus ir stenkitės nepriskirti panašių vardų skirtingiems numeriams.

 Pastaba: Turite vardą pasakyti tiksliai taip, kaip įrašėte. Gali būti nelengva tai padaryti, pavyzdžiui, triukšmingoje aplinkoje arba avariniu atveju, todėl neturėtumėte pasikliauti vien rinkimu balsu visomis aplinkybėmis.

Balso žymeklio susiejimas su telefono numeriu

 Pastaba: Balso žymeklius galima susieti tik su tais telefonų numeriais, kurie yra išsaugoti telefono atmintyje. Žr. ['Adresų informacijos kopijavimas iš SIM kortelės į telefono atmintį ir atvirkščiai'](#), [51](#) psl.

- 1 Adresų knygos kataloge pažymėkite adreso kortelę, su kuria norite susieti balso žymeklį, ir paspauskite vairalazdę, kad atidarytumėte kortelę.
- 2 Pažymėkite numerį, su kuriuo norite susieti balso žymeklį, ir pasirinkite **Funkcijos** → [Susieti balso žym.](#)

 Pastaba: su adreso kortele galima susieti tik vieną balso žymeklį.

- 3 Ekране pasirodo pranešimas *Paspauskite Pradėti ir kalbėkite po signalo*. Kad artumo jutiklis neišjungtų garsiakalbio, įrašinėdami balso žymeklį laikykite telefoną truputį atokiau nuo lūpų ir veido. Išgirdę pradžios toną, aiškiai ištarkite žodį (žodžius), kurį (kuriuos) norite įrašyti kaip balso žymeklį.
 - Jei norite įrašyti balso žymeklį, paspauskite **Pradėti**. Suskamba pradžios signalas ir parodomas pranešimas *Kalbėkite*.
 - Jei norite grįžti į adreso kortelę, paspauskite **Baigti**.
- 4 Po įrašo telefonas pakartoja įrašytą žymeklį, ir ekrane pasirodo pranešimas *Atkuriamas balso žymeklis*. Jei nenorite išsaugoti įrašo, paspauskite **Baigti**.
- 5 Sėkmingai išsaugojus balso žymeklį, ekrane parodomas pranešimas *Balso žymeklis išsaugotas*, ir telefonas pypteli. Prie numerio adreso kortelėje galite matyti simbolį . Žr. 3 pav., 56 psl.

 Pastaba: balso žymekliai gali būti susieti daugiausiai su 30 telefonų numerių, išsaugotų telefono atmintyje. Jei pritrūksta atminties, ištrinkite kuriuos nors balso žymeklius.

Skambinimas, naudojant balso žymeklį

 Pastaba: turite balso žymeklį ištarti tiksliai taip, kaip įrašėte.

- 1 Laukimo režime palaikykite paspaudę . Suskamba trumpas signalas, ir ekrane pasirodo pranešimas *Kalbėkite*.
- 2 Tuo metu, kai skambinate, ištardami balso žymeklį, naudojamas garsiakalbis. Kad artumo jutiklis neišjungtų garsiakalbio, laikykite telefoną truputį atokiau nuo lūpų ir veido bei aiškiai ištarkite balso žymeklį.
- 3 Telefonas atkuria įrašytą balso žymeklį, rodo vardą ir numerį bei po 1,5 sekundės pradeda rinkti numerį, su kuriuo yra susietas atpažintas balso žymeklis.
 - Jei telefonas atkuria neteisingą balso žymeklį arba jei norite iš naujo rinkti numerį balsu, paspauskite **Iš naujo**.

 Patarimas! Jei norite pažiūrėti, su kuriais numeriais susiejote balso žymeklius, Adresų knygos kataloge pasirinkite **Funkcijos** → *Adr. knygos inform.* → *Balso žymekliai*.

3 pav. Greitai renkamų numerių lentelė

Pastaba: kai programa, naudojanti paprastą duomenų arba GPRS ryšį, siunčia arba priima duomenis, negalite skambinti, naudodami rinkimą balsu. Jei skambindami norite rinkti numerį balsu, baikite visus duomenų ryšius.

Balso žymeklio klausymas, trynimasis arba pakeitimas

Jei norite paklausti, ištrinti arba pakeisti balso žymeklį, atidarykite adreso kortelę, pažymėkite numerį, su kuriuo susietas balso žymeklis (pažymėtas) , ir pasirinkite

Funkcijos → **Balso žymekliai** →

- **Perklausti**, kai norite dar kartą perklausti balso žymeklį.
- **Ištrinti**, jei norite ištrinti balso žymeklį.
- **Pakeisti**, jei vietoje ankstesnio norite įrašyti naują balso žymeklį. Norėdami pradėti įrašinėti, paspauskite **Pradėti**.

Greito rinkimo klavišų siejimas

Greitas rinkimas — tai greitas būdas skambinti dažnai naudojamais numeriais. Su greito rinkimo klavišais galite susieti aštuonis telefonų numerius. Numeris **1** paliktas balso pašto dėžutei tikrinti.

- 1 Atidarykite adreso kortelę, kurioje esantį numerį norite susieti su greito rinkimo klavišu, ir pasirinkite **Funkcijos** → **Susieti greit. rinkim.** Atidaroma greitai renkamų numerių lentelė, kurioje rodomi numeriai nuo **1** iki **9**. Žr. 3 pav., 56 psl.
- 2 Pažymėkite norimą numerį ir paspauskite **Priskirti**. Kai grįžtate į adreso informacijos vaizdą, šalia numerio galite matyti greito rinkimo piktogramą. Žr. 2 pav., 53 psl.
- Jei norite skambinti, naudodami greito rinkimo klavišą, įjunkite laukimo režimą ir paspauskite greito rinkimo klavišą .

Skambėjimo tono susiejimas su adreso kortele ar grupe

Su kiekviena adreso kortele ir grupe galite susieti kokį nors skambėjimo toną. Kai tas asmuo ar grupės narys jums skambina, telefonas skamba pasirinktu tonu (jei atsiunčiamas skambintojo telefono numeris, ir jūsų telefonas jį atpažįsta).

- 1 Paspauskite vaivalazdę, kad atidarytumėte adreso kortelę, arba atidarykite grupių sąrašą ir pasirinkite adresų grupę.
 - 2 Pasirinkite **Funkcijos** → *Skambėjimo tonas*. Atidaromas skambėjimo tonų sąrašas.
 - 3 Naudodami vaivalazdę, suraskite ir pažymėkite skambėjimo toną, kurį norite susieti su adresu ar grupe, ir paspauskite **Pasirinkti**.
- Jei norite pašalinti skambėjimo toną, skambėjimo tonų sąrašė pasirinkite *Pagrindinis tonas*.

 Pastaba: kai skambins asmuo, telefonas visuomet naudos tą skambėjimo toną, kuris buvo susietas paskutinis. Taigi, jei pirma pakeičiate grupės skambėjimo toną, o vėliau — kokio nors asmens, kuris yra tos grupės narys, skambėjimo toną, bus naudojamas tam asmeniui priskirtas skambėjimo tonas.

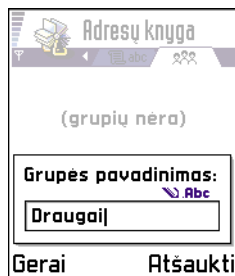
Adreso informacijos siuntimas

- 1 Adresų knygos kataloge pažymėkite tą kortelę, kurią norite siųsti.
 - 2 Pasirinkite **Funkcijos** → *Siųsti viz. kortelę* ir metoda: *Trumpu pranešimu*, *El. paštu* (veikia tik tada, kai nustatyti teisingi el. pašto parametrai), *IR ryšiu* arba *Bluetooth būdu*. Adreso kortelę, kurią norite siųsti, dabar tampa „vizitine kortele“. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje *'Pranešimai'* (6 skyriuje), *'Duomenų siuntimas ir priėmimas IR ryšiu'*, 136 psl., ir *'Duomenų siuntimas Bluetooth ryšiu'*, 133 psl.
- Gautas vizitines korteles galite įtraukti į savo Adresų knygos katalogą. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje *'Specialių (smart) pranešimų priėmimas'*, 86 psl.

 Patarimas! Jei norite paklausti skambėjimo tono, atidarykite **Balso grotuvas**.

 Termino paaiškinimas: kai siunčiate ar priimate adreso informaciją, naudojamas terminas „vizitinė kortelė“. Vizitinė kortelė yra adreso kortelė, kurios formatas yra toks, kad ją galima siųsti kaip trumpą pranešimą (dažniausiai — „vCard“ formatu).

Funkcijos grupių sąrašo vaizdas: *Atidaryti, Nauja grupė, Ištrinti, Pervadinti, Skambėjimo tonas, Adr. knygos inform.* ir *Uždaryti programą.*

4 pav. Adresų grupės sukūrimas.

Adresų grupių tvarkymas

Galite sukurti adresų grupes, kurias vėliau galėsite naudoti, pavyzdžiui, kaip jūsų trumpų pranešimų ir el. laiškų gavėjų sąrašus. Kaip susieti skambėjimo toną su grupe, taip pat žr. [57](#) psl.

Adresų grupių kūrimas

- 1 Adresų knygos kataloge atidarykite grupių sąrašą, palenkdami vairalazdę į dešinę.
- 2 Pasirinkite **Funkcijos** → *Nauja grupė*. Žr. [4](#) pav., [58](#) psl.
- 3 Kaip nors pavadinkite grupę arba naudokite pirminį pavadinimą *grupė*, tada paspauskite **Gerai**.

Narių įtraukimas į grupę

- 1 Adresų knygos kataloge pažymėkite tą įrašą, kurį norite įtraukti į grupę, ir pasirinkite **Funkcijos** → *Įtraukti į grupę*. Atidaromas galimų grupių sąrašas.
- 2 Pažymėkite grupę, į kurią norite įtraukti asmens adresą, ir paspauskite vairalazdę.

Kelių narių įtraukimas į grupę tuo pačiu veiksmu

- 1 Grupių sąraše atidarykite grupę ir pasirinkite **Funkcijos** → *Įtraukti narius*.
- 2 Pažymėkite norimą asmens įrašą ir pažymėkite varnelę paspausdami vairalazdę. Šį veiksmą pakartokite su visų asmenų, kuriuos norite įtraukti į pasirinktą grupę, įrašais ir paspauskite **Gerai**.

Narių pašalinimas iš grupės

- 1 Atidarykite grupių sąrašą, pažymėkite norimą grupę ir paspauskite vairalazdę.
- 2 Suraskite adreso kortelę, kurią norite pašalinti, ir pasirinkite **Funkcijos** → *Pašalinti iš grupės*.
- 3 Paspauskite **Taip**, kad pašalintumėte asmens įrašą iš grupės.

5. Kamera ir atvaizdai

Kamera galite fotografuoti žmones ar kokius nors vaizdus. Nuotraukos automatiškai išsaugomos programoje Atvaizdai, kurioje galite vėliau pakeisti jų pavadinimus ir paskirstyti po katalogus. Taip pat nuotraukas galite siųsti draugams su daugiaformačiu pranešimu, kaip el. pašto priedą, Bluetooth arba infraraudonųjų spindulių ryšiu. Kamera gaunami JPEG formato atvaizdai.

▶ **Termino paaiškinimas:** JPEG yra standartinis atvaizdo glaudinimo formatas. JPEG failams žiūrėti galima naudoti daug įprastų atvaizdų peržiūros programų, atvaizdų

↩ Paspauskite **Kamera**, kai įjungtas laukimo režimas, arba pasirinkite **Meniu** → **Kamera**.

Galimos funkcijos prieš fotografuojant:
Nufotografuoti, Atidaryti Atvaizdus, Parametrai ir Uždaryti programą.

*1 pav. Vaizdo, kurį
norite nufotografuoti,
paieška.*

redaktorių ir interneto naršyklių. Šiuos failus galite atpažinti pagal JPG raides pavadinimo pabaigoje.

Fotografavimas

- ▶ **Pastaba:** Nepažeiskite jokių vietinių įstatymų, susijusių su fotografavimu. Nenaudokite šios funkcijos neteisėtai.
 - ▶ **Pastaba:** Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti šią funkciją. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotės draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.
- 1 Atidarykite slankiojančią klaviatūrą ir paspauskite **Kamera**, kai įjungtas laukimo režimas. Pradeda veikti programa Kamera, ir matote vaizdą.
60 puslapyje esančiame 1 pav. galite matyti vaizdo iešiklį ir ribines linijas, ribojančias vaizdo sritį, kuri bus nufotografuota. Taip pat galite matyti atvaizdų skaitiklį, kuris rodo, kiek atvaizdų, priklausomai nuo pasirinktos kokybės, gali tilpti jūsų telefono atmintyje. Lęšis fokusuoja vaizdą, esantį nuo 30 centimetrų iki begalinio atstumo. Jei

fotografuojate objektą, esantį arčiau nei 30 centimetrų iki lęšio, nuotrauka gali būti neryški.

- 2 Kai norite užfiksuoti (nufotografuoti) vaizdą, paspauskite vairalazdę.

 Pastaba: Nejudinkite telefono, kol programa Kamera nepradeda išsaugoti nuotraukos. Nuotraukos išsaugomos automatiškai programoje Atvaizdai.

Kai atvaizdas išsaugomas:

- Jei nenorite saugoti nuotraukos programoje Atvaizdai, paspauskite **Ištrinti**.
- Kai norite užfiksuoti naują atvaizdą, paspauskite vairalazdę, kad vėl įjungtumėte vaizdo iešiklio režimą.

 Pastaba: Jeigu vieną minutę nepaspausite jokio klavišo, kamera bus perjungta į baterijos taupymo režimą. Jei norite dar fotografuoti, paspauskite vairalazdę.

Parametrai

Atidarę programos Kamera parametrus, galite nustatyti atvaizdo kokybę ir pakeisti pirminį atvaizdo pavadinimą.

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → **Parametrai**.
- 2 Pažymėkite parametną, kurio reikšmę norite pakeisti:
 - **Atvaizdo kokybė** — **Aukšta**, **Normali** ir **Paprasčiausia**. Kuo aukštesnė atvaizdo kokybė, tuo daugiau tokiame atvaizde reikia atminties. Taip pat žr. '**Atvaizdai ir jiems reikalinga atmintis**', [63](#) psl.
 - **Pirmin. atvzd. pav.** — nenustačius kitaip, Kamera pavadina nuotraukas „**Atvaizdas.jpg**“. Pasirinkę parametną **Pirmin. atvzd. pav.**, galite nustatyti, kaip bus pavadintos naujos nuotraukos. Žr. pavyzdį puslapio paraštėje.

Nuo Kameros režimo priklauso atvaizdo dydis ir orientacija

Nuo pasirinkto Kameros režimo priklauso nuotraukos formatas ir orientacija. Žr. [2](#) pav., [62](#) psl. Kai fotografuojate, palenkite vairalazdę į dešinę arba į kairę, kad pakeistumėte režimą. Pasirinkite:

Galimos funkcijos, nufotografavus atvaizdą:
[Naujas atvaizdas](#), [Siųsti](#),
[Pervadinti atvaizdą](#),
[Atidaryti Atvaizdus](#),
[Parametrai ir Uždaryti programą](#).

 Pavyzdys: Jei nustatysite pirminį pavadinimą „Paplūdimys“, Kamera visas naujas nuotraukas pavadins „Paplūdimys“, „Paplūdimys(01)“, „Paplūdimys(02)“ ir taip toliau, kol vėl nepakeisite šio pavadinimo.

Patarimas! Kad galėtumėte pamatyti, kokios nuotraukos gaunamos įvairiuose Kameros režimuose, išbandykite juos.

Termino paaiškinimas: Raiška — atvaizdo ryškumo ir aiškumo matas. Raiška išreiškiama taškių skaičiumi atvaizde ar ekrane. Kuo daugiau taškių, tuo nuotraukoje daugiau smulkių detalių. Raiška įprastai matuojama taškiais (angl. — pixels), pavyzdžiui, 640 x 480 = 300 tūkst. taškių (kpix) = 0,3 mln. taškių (Mpix).

- **Standartinis**, kai norite fotografuoti paprastus „landscape“ orientacijos atvaizdus,
- **Portretas**, kai norite užfiksuoti mažesnę, piktogramos dydžio, vertikalios orientacijos nuotrauką, kurią galima pridėti prie adreso kortelės, arba
- **Naktinis**, kai aplink maža apšvietimo, ir Kamera turi ilgiau eksponuoti, kad gautųsi geros kokybės atvaizdas. Turėkite galvoje, kad atvaizdas gali „susiliesti“, jei mažo apšvietimo sąlygomis judinsite kamerą. Režimuose **Standartinis** ir **Naktinis** atvaizdų formatai ir orientacijos yra vienodi.

2 pav. Režimai: Standartinis, Portretas, Naktinis

- Kai fotografuojate, įjungę Standartinį arba Naktinį režimą, vaizdo iešiklio raiška yra 160 x 120 taškių. Portreto režime raiška yra 80 x 96 taškių.
- Atvaizdai, užfiksuoti naudojant Standartinį arba Naktinį režimą, išsaugomi 640 x 480 taškių (VGA) formatu, o užfiksuoti naudojant Portreto režimą — 80 x 96 taškių formatu.
- Kai žiūrite atvaizdą, jo mastelis pakeičiamas taip, kad atvaizdas tilptų į ekraną, kuriame yra 176 x 208 taškių. Tai reiškia, kad atvaizduose, užfiksuotuose naudojant Standartinį arba Naktinį režimą, galėsite matyti daugiau smulkių detalių, jei juos

žiūrėsite didesnės raiškos ekrane, pavyzdžiui, kompiuterio vaizduoklyje, arba didesniu masteliu programoje Atvaizdai.

Atvaizdai ir jiems reikalinga atmintis

Jūsų telefone atvaizdams, adresų informacijai, kalendoriui, pranešimams ir kitiems dalykams skirta 3.6 Mb (megabaitų) atmintis. Atvaizdai, užfiksuoti Portreto režime (visuomet Aukštos kokybės), yra tokie maži, kad užima labai nedaug atminties. Daugiausiai

atminties užima atvaizdai, užfiksuoti nustačius Aukštą kokybę ir užfiksuoti naudojant Naktinį režimą.

Jeigu vien atvaizdams naudojama 1 Mb atmintis, joje vietos užteks maždaug 40 normalios kokybės atvaizdų, užfiksuotų naudojant Standartinį režimą. Toliau pateiktoje lentelėje galite matyti apytikslį atvaizdų, galinčių tilpti 1 Mb atmintyje, skaičių.

Atvaizdo kokybė Atvaizdo rūšis	Paprasciausia	Normali	Aukšta
Standartinis	55	40	30
Naktinis	28	18	16
Portretas	-	-	>200

Atvaizdai – išsaugojimas

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Atvaizdai**.

Pastaba: Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti šią funkciją. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotis draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Programoje Atvaizdai galite žiūrėti, tvarkyti, trinti ir siųsti nuotraukas bei atvaizdus, esančius jūsų telefono atmintyje. Programoje Atvaizdai galite tvarkyti atvaizdus:

- užfiksuotus kamera,

Funkcijos programoje Atvaizdai: **Atidaryti**, **Siųsti**, **Atvaizdo siuntėjas**, **Ištrinti**, **Perkelti į katalogą**, **Naujas katalogas**, **Žymėti**,

- atsiųstus į jūsų Priėmimo dėžutę su daugiaformačiu ar grafiniu pranešimu, kaip el. laiško priedus, infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu. Gavę atvaizdą į Priėmimo dėžutę, turite išsaugoti jį kataloge Atvaizdai.

3 puslapyje esančiame [66](#) pav. galite matyti pagrindinį programos Atvaizdai vaizdą, nuotraukų sąrašą ir katalogus. Sąraše galite matyti:

- datą ir laiką, kada nuotrauka arba atvaizdas buvo užfiksuotas ar išsaugotas,
- mažą nuotraukos ar atvaizdo vaizdelį,
- kiek kataloge yra atvaizdų.

Atvaizdų peržiūra

- 1 Atvaizdų sąrašą galite peržiūrėti, palenkdami vairalazdę pirmyn arba atgal.
- 2 Norėdami atidaryti atvaizdą, paspauskite vairalazdę. Kai atvaizdas atidarytas, ekrano viršuje galite matyti atvaizdo pavadinimą ir kataloge esančių atvaizdų skaičių.

Kai žiūrite atvaizdą, palenkdami vairalazdę į dešinę arba į kairę galite atidaryti kitą arba ankstesnį atvaizdą atidarytame kataloge.

Animacinius GIF failus galite žiūrėti tokiu pačiu būdu kaip ir kitus atvaizdus. Animacija rodoma tik vieną kartą. Kai animacija baigsis, matysite nejudantį atvaizdą. Jei norite vėl pažiūrėti animaciją, turite uždaryti ir vėl atidaryti atvaizdą.

Mastelio keitimas

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → **Didinti vaizdą** arba **Mažinti vaizdą**. Mastelis rodomas ekrano viršuje, žr. 4 pav., [66](#) psl. Taip pat žr. skyrelį 'Tiesiogiai klavišais valdomos funkcijos' toliau šiame skyriuje.
- 2 Paspauskite **Atgal**, jei norite grįžti į pradinį ekraną.

 Pastaba: mastelis neišsaugomas.

 Pastaba: didinti GIF animacinių paveikslėlių vaizdo tuo metu, kai atkurama animacija, negalite.

Nežymėti, Pervadinti, Priimti IR ryšiu (tik iš skaitmeninės kameros, naudojančios IrTran-P protokolą; priešingu atveju, naudokitės programa IR ryšys, žr. [136](#) psl.), Žiūrėti informaciją, Įtraukti į Svarbius ir Uždaryti programą.

Galimos funkcijos, žiūrint atvaizdą: Siųsti, Pasukti, Didinti vaizdą, Mažinti vaizdą, Per visą ekraną, Ištrinti, Pervadinti, Žiūrėti informaciją, Įtraukti į Svarbius ir Uždaryti programą.

3 pav. Pagrindinis programos Atvaizdai vaizdas

4 pav. Vaizdo didinimas ir kitos atvaizdo dalies rodymas

Vaizdas per visą ekraną

Kai pasirenkate **Funkcijos** → **Per visą ekraną**, aplink atvaizdą esantys rėmeliai pašalinami, kad galėtumėte matyti didesnę jo dalį. Norėdami uždaryti vaizdo per visą ekraną režimą, paspauskite vairalazdę.

Kitos atvaizdo dalies rodymas

Kai didinate vaizdą arba žiūrite atvaizdą per visą ekraną, galite pasirinkti, kurią atvaizdo dalį norite atidžiau pažiūrėti, į atitinkamą pusę palenkdami vairalazdę. Pavyzdžiui, **66** psl. esančiame 4 pav. rodomas viršutinis dešinysis atvaizdo kampas.

Pasukimas

Pasirinkite **Funkcijos** → **Pasukti** → **Į kairę**, kai norite pasukti atvaizdą 90 laipsnių kampu prieš laikrodžio rodyklę, arba **Į dešinę**, kai norite pasukti atvaizdą pagal laikrodžio rodyklę. Atmintyje neišsaugoma informacija, kaip buvo pasuktas atvaizdas.

Tiesiogiai klavišais valdomos funkcijos

- Pasukti: **1** – prieš laikrodžio rodyklę, **3 def** – pagal laikrodžio rodyklę
- Peržiūrėti: **2abc** – aukštyn, **8tuv** – žemyn, **ghi 4** – į kairę, **6mno** – į dešinę
- **5jkl** – didinti vaizdą, **0** – mažinti vaizdą, palaikykite paspaudę, jei norite grįžti į normalų vaizdą.
- *** +** – perjungti tarp vaizdo per visą ekraną ir normalaus vaizdo

Atvaizdo informacijos vaizdas

- Jei norite pažiūrėti išsamią atvaizdo informaciją, pažymėkite atvaizdą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Žiūrėti informaciją**. Pasirodo atvaizdo duomenų sąrašas:
Format. – JPEG, GIF, PNG, TIFF, MBM, BMP, WBMP, OTA, WMF, **Neveikiantis** arba **Nežinomas**.
Data ir **Laikas** – kada atvaizdas sukurtas ar išsaugotas,
n x n – atvaizdo dydis taškeliais, žr. termino paaiškinimą **62** psl.,
Dydis – baitais arba kilobaitais (kB),

Spalvos – Tikros spalvos, 65536 spalvos, 4096 spalvos, 256 spalvos, 16 spalvų, Pilki pustoniai arba Juoda ir balta.

Atvaizdų ir katalogų tvarkymas

- Jei norite pašalinti atvaizdą ar katalogą, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → **Ištrinti**.
- Jei norite pakeisti atvaizdo ar katalogo pavadinimą, pažymėkite tą atvaizdą ar katalogą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Pervadinti**. Įrašykite naują pavadinimą ir paspauskite vaizdą.

Išsamiau apie tai, kaip reikia kurti katalogus, žymėti ir perkelti komponentus į katalogus, skaitykite skyrelyje **'Visoms programoms būdingi veiksmai', 12 psl.**

Atvaizdų siuntimas

Nuotraukas ir atvaizdus galite siųsti su įvairių rūšių pranešimais.

- 1 Suraskite atvaizdą, kurį norite siųsti, ir pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti**.
- 2 Tada pasirinkite kurį nors iš šių metodų: **Daugiaformačiu būdu**, **El. paštu** (veikia tik tada, kai nustatyti teisingi el. pašto parametrai), **IR ryšiu** arba **Bluetooth būdu**.
 - Jei pasirenkate el. paštą arba daugiaformatį pranešimą, atidaromas redaktorius. Pasirinkite gavėją(-us) iš Adresų knygos paspausdami vaizdą arba įrašykite gavėjo telefono numerį ar el. pašto adresą į laukelį **Gavėjas**. Parašykite kokį nors tekstą arba pridėkite garso įrašą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti**. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių **'Naujų pranešimų kūrimas ir siuntimas', 77 psl.**
 - Jei norite siųsti atvaizdą infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu, skaitykite **'Duomenų siuntimas Bluetooth ryšiu', 133 psl.**, ir **'Duomenų siuntimas ir priėmimas IR ryšiu', 136 psl.**

Atvaizdų siuntimas į Nokia klubo fotozoną (Club Nokia Photo Zone)

Norėdami keistis atvaizdais ir padidinti laisvos telefono atminties kiekį, galite siųsti atvaizdus ar jų katalogus į Nokia klubo fotozoną (Club Nokia Photo Zone) (www.club.nokia.com). Nokia klubo fotozonoje (Club Nokia Photo Zone) galite išsaugoti

Patarimas!

Naudodami infraraudonųjų spindulių ar Bluetooth ryšį, vienu metu galite siųsti kelis atvaizdus. Jei norite siųsti kelis atvaizdus vienu metu, pirma turite juos pažymėti. Norėdami pažymėti kelis atvaizdus, pasirinkite **Funkcijos** → **Žymėti, nežymėti** arba palaikykite paspaudę ir tuo pačiu metu lenkite vaizdą žemyn arba aukštyn. Kai pažymimi kiti atvaizdai, šalia jų atsiranda varnelės. Kai norite baigti žymėti komponentus, paleiskite vaizdą ir klavišą .

savo atvaizdus, paskirstyti juos į albumus, suteikti kitiems teisę pažiūrėti jūsų atvaizdus, paruošti ir nusiųsti atvaizdus savo draugams.

Pastaba: kad galėtumėte siųsti atvaizdus į Nokia klubo fotozoną (Club Nokia Photo Zone), turite tapti Nokia klubo (Club Nokia) nariu ir turėti galiojantį vartotojo vardą bei slaptažodį. Norėdami gauti daugiau informacijos, aplankykite Nokia klubo (Club Nokia) interneto svetainę (www.club.nokia.com) ir atsidarykite fotozonos (Photo Zone) sąskaitą.

Pastaba: į Nokia klubą (Club Nokia) galima siųsti tik JPEG formato atvaizdus.

- 1 Jei norite siųsti atvaizdą ar katalogą į fotozoną (Photo Zone), pažymėkite norimą atvaizdą ar katalogą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Atvaizdo siuntėjas** → **Siųsti**. Jei nustatytos teisingos parametrų reikšmės, įjungiamas duomenų ryšys. Jūsų išsiųsti katalogai fotozonoje (Photo Zone) pasirodo kaip nauji albumai.
 - 2 Nustačius teisingas parametrų reikšmes, užmezgamas ryšys, ir atvaizdas pradedamas siųsti.
Norėdami baigti ryšį, paspauskite **Atšaukti**.
- Jei nustatyta parametro **Autom. katal. pavad.** reikšmė **Nesuteikiami**, pasirinkite **Naujas katalogas**, kad sukurtumėte naują katalogą, ir įrašykite jo pavadinimą, arba pasirinkite kurį nors iš anksčiau sukurtų katalogų.

Atvaizdų siuntimo į Nokia klubo fotozoną (Club Nokia Photo Zone) parametrai

Jei neturite reikiamų parametrų reikšmių, prašoma įvesti:

- **Atvaizdų serv. pav.** — kaip nors pavadinkite serverį, pavyzdžiui, Fotozona.
- **Naud. kreipt. taškas (Būtina užpildyti)** — siunčiant atvaizdus, rekomenduojama naudoti interneto kreipties tašką (IAP), jei jūsų paslaugų teikėjas ar tinklo operatorius nepateikė kitokių nurodymų. Kreipties taškai yra nustatyti meniu **Parametrai** → **Ryšio parametrai** → **Kreipties taškai**. Išsamesnės informacijos ieškokite [35](#) psl.
- **Vartotojo vardas ir Slaptažodis** — kad galėtumėte siųsti atvaizdus į Nokia klubo fotozoną (Club Nokia Photo Zone), turite tapti Nokia klubo (Club Nokia) nariu ir turėti galiojantį

vartotojo vardą bei slaptažodį. Aplankykite Nokia klubo (Club Nokia) tinklalapį (www.club.nokia.com).

- [Interneto adresas \(Būtina užpildyti\)](#) — nurodykite Nokia klubo fotozono (Club Nokia Photo Zone) adresą. <http://www.club.nokia.com/>
- [Autom. katal. pavad.](#) — pasirinkite [Suteikiami](#), jei norite, kad katalogai būtų pavadinami automatiškai, pagal datą ir laiką.

Grafinių pranešimų katalogas

Kataloge Grafiniai pranešimai galite rasti jums su grafiniais pranešimais atsiųstus paveikslėlius.

Jei norite išsaugoti paveikslėlį, atsiųstą su grafiniu pranešimu, pasirinkite **Pranešimai** → **Priėmimo dėžė**, tada atidarykite pranešimą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Išsaugoti paveikslėlį**.

Paveikslėlių peržiūra

- 1 Pažymėkite tą paveikslėlį, kurį norite pažiūrėti, ir paspauskite vairalazdę. Atidaromas paveikslėlis. Jei norite pažiūrėti kitą paveikslėlį tame pačiame kataloge, palenkite vairalazdę į dešinę.
- 2 Paspauskite **Atgal**, jei norite grįžti į pagrindinį programos Paveikslėliai ekraną.

Galimos funkcijos kataloge Grafiniai pranešimai: **Atidaryti**, **Siųsti**, **Ištrinti**, **Žymėti**, **Nežymėti**, **Pervadinti**, **Žiūrėti informaciją** ir **Uždaryti programą**.

6. Pranešimai

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Pranešimai**.

▶ **Pastaba:** telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti funkcijas, pateiktas kataloge **Pranešimai**. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotės draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Programoje Pranešimai galite kurti, siųsti, priimti, žiūrėti, redaguoti ir tvarkyti:

- trumpus pranešimus,
- daugiaformačius pranešimus,
- el. laiškus,
- specialius tinklo pranešimus, specialius trumpus pranešimus su duomenimis.

Be to, galite priimti pranešimus ir duomenis infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu, priimti WAP paslaugų pranešimus, transliacinius pranešimus, taip pat siųsti paslaugų komandas.

Kai atidarote programą Pranešimai, galite matyti funkciją **Naujas praneš.** ir pirminių katalogų sąrašą:

 Priėmimo dėžė — joje patalpinami visi gauti pranešimai, išskyrus el. laiškus ir transliacinius pranešimus. El. laiškai patalpinami **Pašto dėžutėje**. Transliacinius pranešimus galite skaityti, pasirinkdami **Funkcijos** → **Transliacija**.

 Mano katalogai — jūsų pranešimams paskirstyti po katalogus.

 Pašto dėžutė — kai atidarote šį katalogą, galite užmegzti ryšį su savo pašto dėžute, kad priimtumėte naujus el. laiškus, arba pažiūrėti anksčiau priimtus el. laiškus neužmezgę ryšio. Išsamiau apie įjungto ir išjungto ryšio režimus skaitykite [89](#) psl. Kai nustatote naujos pašto dėžutės parametrus, tai dėžutei suteiktas pavadinimas pakeis pavadinimą **Pašto dėžutė** pagrindiniame vaizde. Žr. '[El. pašto parametrai](#)', [99](#) psl.

Galimos funkcijos pagrindiniame programos Pranešimai vaizde:

[Atidaryti](#), [Naujas praneš.](#), [Jungti](#) (ši funkcija rodoma, jei nustatėte pašto dėžutės parametrus), or [Baigti ryšį](#) (ši funkcija rodoma, kai su pašto dėžute yra užmegztas ryšys), [SIM pranešimai](#), [Transliacija](#), [Paslaugos komanda](#), [Parametrai](#) ir [Uždaryti programą](#).

Juodraščiai — čia patalpinami nebaigti arba kol kas nesiunčiami pranešimai.

Siunčiamieji — tai laikina vieta pranešimams, kurie turi būti išsiųsti, patalpinti.

Išsiųsti — čia patalpinami paskutiniai 15 išsiųstų pranešimų. Kaip nustatyti, kiek pranešimų turi būti išsaugota, skaitykite '[Katalogo išsiųsti parametrai](#)', 101 psl.

Ataskaitos — galite prašyti tinklo atsiųsti jūsų trumpų pranešimų, specialių pranešimų ir daugiaformačių pranešimų siuntimo ataskaitas. Norėdami įjungti siuntimo ataskaitų priėmimo funkciją, pasirinkite **Funkcijos** → **Parametrai** → **Trumpas pranešimas** arba **Daugiaformatis pran.**, suraskite **Gavimo ataskaita** ir pasirinkite **Taip**.

Pastaba: daugiaformačio pranešimo, išsiųsto el. pašto adresu, siuntimo ataskaitos galite negauti.

Pastaba: prieš kuriant daugiaformatį pranešimą, rašant el. laišką ar užmezgant ryšį su jūsų tolimesniu pašto dėžute, turi būti nustatyti teisingi parametrai. Žr. '[El. paštui reikalingi parametrai](#)', 82 psl., ir '[Daugiaformačiams pranešimams reikalingi parametrai](#)', 79 psl.

Pranešimai — bendra informacija

Galimos pranešimo būklės: juodraštis, išsiųstas arba gautas. Į Juodraščius pranešimus galite išsaugoti prieš juos išsiųsdami. Pranešimai, kurie turi būti išsiųsti, laikinai patalpinami Siuntimo dėžutėje. Kai pranešimas išsiunčiamas, jo kopija atsiranda kataloge Išsiųsti. Pirmiausia gautų ir išsiųstų pranešimų būklė yra „tik skaitymui“. Kai pasirenkate **Atsakyti** arba **Persiųsti**, pranešimas nukopijuojamas į redaktorių. Turėkite galvoje, kad negalite persiųsti savo paties išsiųstų pranešimų.

Pastaba: pranešimai ar duomenys, išsiųsti infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu, neišsaugomi nei kataloge Juodraščiai, nei Išsiųsti.

Patarimas! Savo pranešimus taip pat galite įkelti į naujus katalogus, sukurtus per meniu Mano katalogai. Pavyzdžiui, galite išsaugoti įvairių siuntėjų pranešimus atskiruose kataloguose.

Patarimas! Kai atidarote kurį nors iš pirminių katalogų, pavyzdžiui, **Išsiųsti**, į kitą katalogą galite lengvai pereiti: palenkdami vairalazdę į dešinę, kai norite atidaryti kitą katalogą (**Siunčiamieji**), arba palenkdami vairalazdę į kairę, kai norite atidaryti ankstesnį katalogą (**Juodraščiai**).

Gauto pranešimo atidarymas

- Kai gaunate pranešimą, laukimo režime rodomas ženklas ir tekstas *1 naujas pranešimas*. Norėdami atidaryti pranešimą, paspauskite **Rodyti**.
- Jei gavote daugiau nei vieną naują pranešimą, atidarykite Priėmimo dėžutę, kurioje pateiktos pranešimų antraštės, paspausdami **Rodyti**. Jei norite atidaryti kurį nors pranešimą iš Priėmimo dėžutės, pažymėkite jį ir paspauskite vairalazdę.

Pranešimo gavėjas

Kai rašote pranešimą, gavėjo informaciją galite įrašyti keliais būdais:

- galite įrašyti gavėjus iš Adresų knygos. Norėdami atidaryti Adresų knygą, paspauskite vairalazdę, kai žymeklis yra laukelyje *Gavėjas*: arba pasirinkite **Funkcijos** → *Įrašyti gavėją*. Suraskite norimo asmens įrašą ir pažymėkite varnelę paspausdami vairalazdę. Galite tuo pačiu metu pažymėti varnelėmis keletą gavėjų. Norėdami grįžti į pranešimą, paspauskite **Gerai**. Gavėjai išvardinami laukelyje *Gavėjas*: ir automatiškai atskiriami kabliataškiais (;).
- parašykite gavėjo telefono numerį arba el. pašto adresą laukelyje *Gavėjas*: arba
- nukopijuokite gavėjo informaciją kitoje programoje ir įdėkite ją laukelyje *Gavėjas*:
Žr. '*Teksto kopijavimas*', 76 psl.

Norėdami ištrinti gavėjo informaciją žymeklio kairėje, paspauskite .

 Pastaba: jei laukelyje *Gavėjas*: rašote daug telefonų numerių ar el. pašto adresų, turite būtinai juos visus atskirti kabliataškiais (;). Kai gavėjų informaciją įkeliate iš Adresų knygos, kabliataškiai įterpiami automatiškai.

Siuntimo funkcijos

Norėdami parinkti pranešimo siuntimo būdą, pasirinkite **Funkcijos** → *Siuntimo funkcijos*, kai redaguojate pranešimą. Kai pranešimą išsaugote, jo siuntimo parametrai taip pat išsaugomi.

 Pavyzdys: +44 123 456; 050 456 876

Teksto rašymas

Tekstą rašyti galite dviem būdais: tradiciškai mobiliuose telefonuose naudojamu metodu arba kitu metodu, vadinamu nuspėjamoju teksto įvedimo būdu.

Tradicinio teksto įvedimo būdo naudojimas

Kai tekstą rašote tradiciniu būdu, indikatorius rodomas ekrano dešinėje viršutinėje dalyje.

- Paspauskite skaičiaus klavišą (–) keletą kartų, kol pasirodys norimas ženklas. Turėkite galvoje, kad kiekvienu klavišu galima parašyti daugiau ženklų, nei ant jo nurodyta.
- Norėdami parašyti skaičių, palaikykite paspaudę atitinkamą klavišą. Norėdami įjungti skaičių režimą vietoje raidžių arba atvirkščiai, palaikykite paspaudę klavišą .
- Jei kitai raidei rašyti naudojamas tas pats klavišas, palaukite, kol atsiras žymeklis (arba trumpai palenkite vaivalazdę į dešinę, kad žymeklis atsirastų greičiau), ir tada rašykite kitą raidę.
- Jei padarote klaidą, paspauskite , kad ištrintumėte ženklą. Jei norite ištrinti daugiau kaip vieną ženklą, palaikykite paspaudę .
- Dažniausiai naudojamus skyrybos ženklus galite įvesti klavišu . Jei norite rasti norimą skyrybos ženklą, paspauskite keletą kartų. Jei norite atidaryti ypatingų ženklų sąrašą, paspauskite . Sąrašui peržiūrinti naudokite vaivalazdę. Pažymėję norimą ženklą, paspauskite **Gerai**.
- Norėdami įterpti tarpą, paspauskite . Norėdami perkelti žymeklį į kitą eilutę, paspauskite tris kartus.
- Norėdami perjungti įvairius raidžių rašymo režimus: **Abc**, **abc** ir **ABC**, paspauskite . Turėkite galvoje, kad du kartus greitai paspaudę , įjungsite nuspėjamąjį teksto įvedimo režimą.

 Patarimas! Jei norite greitai įjungti arba išjungti nuspėjamąjį teksto įvedimo būdą, kai rašote tekstą, du kartus trumpai paspauskite .

 Piktogramos:
ABC ir **abc** rodo, kokios raidės, didžiosios ar mažosios, yra pasirinktos.
.Abc reiškia, kad pirmoji pranešimo raidė ir pirmoji raidė po sakinio pabaigos ženklo, šauktuko ar klausuko bus didžioji, o kitos raidės – mažosios.
123 rodo skaičių rašymo režimą.

Nuspėjamojo teksto įvedimo būdo naudojimas

Nuspėjamojo teksto įvedimo būdo įjungimas visuose telefono redaktoriuose:

- paspauskite ir pasirinkite *Įjungti žodyną* arba
- trumpai paspauskite du kartus.

Indikatorius rodomas ekrano viršuje.

- 1 Parašykite norimą žodį klavišais nuo iki . Vienai raidei įrašyti, kiekvieną klavišą reikia spausti po vieną kartą. Žodis keičiasi po kiekvieno paspaudimo.

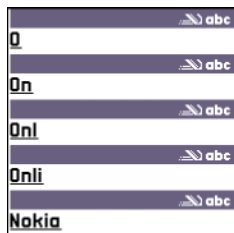
Pastaba: nekreipkite dėmesio į ekrane rodomą žodį. Programa ieško atitikmenų, todėl į ekraną geriau pažiūrėkite tik tada, kai surenkate visas žodžio raides.

Pavyzdžiui, jei norite parašyti „Nokia“, kai pasirinktas anglų kalbos (English) žodynas, paspauskite

- — N raidei įvesti,
- — o,
- — k,
- — i,
- — a.

Kaip matote 1 pav., 74 psl., po kiekvieno paspaudimo žodis keičiasi.

- 2 Kai baigiate rašyti žodį, patikrinkite, ar jis teisingas.
 - Jei žodis teisingas, galite patvirtinti jį, palenkdami vairalazdę į dešinę arba įterpdami tarpą klavišo paspaudimu. Žodis nebėra pabrauktas, ir galite pradėti rašyti naują žodį.
 - Jei žodis neteisingas, galite atlikti šiuos veiksmus:
 - Paspauskite kelis kartus ir paeiliui pažiūrėkite siūlomus atitikmenis iš žodyno.
 - Jei norite pažiūrėti atitikmenų sąrašą, paspauskite ir pasirinkite *Žodynas* → *Atitikmenys*. Suraskite norimą žodį ir pasirinkite jį, paspausdami vairalazdę.
 - Jeigu po žodžio rodomas klaustukas (?), žodyne žodžio, kurį norėjote parašyti, nėra. Jei norite žodį įtraukti į žodyną, paspauskite **Paraid.**, parašykite žodį (ne daugiau 32

1 pav. Nuspėjamasis teksto įvedimas

raidžių) tradiciniu būdu ir paspauskite **Įsaugoti**. Žodis įtraukiamas į žodyną. Kai žodynas visiškai užpildomas, naujausias žodis pakeičia seniausiai įvestąjį.

- Jei norite pašalinti klaustuką (?) ir po vieną ištrinti žodžio ženklus, paspauskite **C**.

Nuspėjamojo teksto įvedimo būdo naudojimo patarimai

- Jei norite ištrinti ženklą, paspauskite **C**. Jei norite ištrinti daugiau kaip vieną ženklą, palaikykite paspaudę **C**.
- Norėdami perjungti įvairius raidžių rašymo režimus: **Abc**, **abc** ir **ABC**, paspauskite **# ▢**. Turėkite galvoje, kad du kartus greitai paspaudę **# ▢**, išjungsite nuspėjamąjį teksto įvedimo režimą.

- Norėdami įrašyti skaičių, kai įjungtas raidžių režimas, palaikykite paspaudę norimo skaičiaus klavišą.

Arba paspauskite **ABC**, pasirinkite **Įterpti numerį**, įrašykite norimus skaičius ir paspauskite **Gerai**.

Norėdami įjungti skaičių režimą vietoje raidžių arba atvirkščiai, palaikykite paspaudę klavišą **# ▢**.

- Dažniausiai naudojamus skrybos ženklus galite įvesti klavišu **∞ 1**. Jei norite rasti norimą skrybos ženklą, paspauskite **∞ 1** ir *** +** keletą kartų. Jei norite atidaryti ypatingų ženklų sąrašą, palaikykite paspaudę *** +**. Sąrašui peržiūrėti naudokite vairalazdę. Pažymėję norimą ženklą, paspauskite **Gerai**. Arba paspauskite **ABC** ir pasirinkite →.
- Paspauskite *** +** kelis kartus ir paeiliui pažiūrėkite siūlomus atitikmenis iš žodyno.

Taip pat galite paspausti **ABC**, pasirinkti **Žodynas** ir

- **Atitikmenys** – kai norite pažiūrėti žodžių, atitinkančių jūsų paspaudimus, sąrašą. Suraskite norimą žodį ir paspauskite vairalazdę.
- **Įterpti žodį** – kai norite įtraukti į žodyną naują žodį (ne daugiau 32 raidžių), naudodami tradicinį teksto įvedimo būdą. Kai žodynas visiškai užpildomas, naujausias žodis pakeičia seniausiai įvestąjį.
- **Redaguoti žodį** – kai norite atidaryti vaizdą, kuriame galėsite redaguoti žodį (ši funkcija veikia tik tada, kai žodis yra aktyvus, t. y. pabrauktas).

Piktogramos:

ABC ir **abc** rodo, kokios raidės, didžiosios ar mažosios, yra pasirinktos.

Abc reiškia, kad pirmoji pranešimo raidė ir pirmoji raidė po sakinio pabaigos ženklo, šauktuko ar klaustuko bus didžioji, o kitos raidės – mažosios.

123 rodo skaičių rašymo režimą.

Patarimai!

Naudojant nuspėjamąjį teksto įvedimo būdą, telefonas bandys spėti, kurį dažniausiai naudojamą skrybos ženklą („?!“) reikia įterpti. Skrybos ženklai ir jų tvarka priklauso nuo žodyno kalbos.

Sudurtinių žodžių rašymas

- Parašykite pirmą sudurtinio žodžio dalį ir patvirtinkite žodį, palenkdami vairalazdę į dešinę. Parašykite paskutinę sudurtinio žodžio dalį ir baikite sudurtinį žodį, klavišu įterpdami tarpą.

Nuspėjamojo teksto įvedimo būdo išjungimas

- Nuspėjamąjį teksto įvedimo būdą visuose telefono redaktoriuose galite išjungti, paspausdami ir pasirinkdami → *Žodynas* → *Išjungti* arba du kartus paspausdami . Turėkite galvoje, kad du kartus greitai paspaudę , kai rašote tekstą, vėl įjungsite nuspėjamąjį teksto įvedimo režimą.

Redagavimo funkcijos

Kai paspaudžiate , pasirodo šios funkcijos (priklausomai nuo redagavimo režimo ir situacijos):

- Žodynas* (nuspėjamojo teksto įvedimo būdo), *Raidžių režimas* (tradicinio teksto įvedimo būdo), *Skaičių režimas*
- Iškirpti*, *Kopijuoti* – galite naudotis, kai pažymite tekstą.
- Įterpti iškarpa* – šią funkciją galite naudoti, kai prieš tai iškirpote arba nukopijavote tekstą į laikiną talpyklą.
- Įterpti numerį*, *Įterpti simbolį*,
- Rašomoji kalba*: – pakeičia kalbą, kuria rašomi tekstai visuose telefono redaktoriuose. Žr. ["Telefono parametrai"](#), 28 psl.

Teksto kopijavimas

Jei norite nukopijuoti tekstą į laikinąją talpyklą, šie metodai yra lengviausi:

- Norėdami pasirinkti raides ir žodžius, palaikykite paspaudę . Tuo pačiu metu palenkite vairalazdę į dešinę arba į kairę. Žymimas tekstas yra paryškinamas. Jei norite pasirinkti teksto eilutes, palaikykite paspaudę . Tuo pačiu metu palenkite vairalazdę atgal arba pirmyn.

- 2 Norėdami baigti žymėti, paleiskite vairalazdę.
- 3 Jei norite nukopijuoti tekstą į laikinąją talpyklą, laikykite paspaudę **ABC** ir paspauskite **Kopijuoti**.
Arba atleiskite **ABC** ir vėl paspauskite šį klavišą vieną kartą, kad atidarytumėte redagavimo komandų sąrašą, tokių kaip **Kopijuoti** ar **Iškirpti**.
Jei norite pašalinti pažymėtą tekstą iš dokumento, paspauskite **C**.
- 4 Jei norite įterpti tekstą į dokumentą, palaikykite paspaudę **ABC** ir paspauskite **Įterpti iškarpa**.
Arba galite vieną kartą paspausti **ABC** ir pasirinkti **Įterpti iškarpa**.

Naujų pranešimų kūrimas ir siuntimas

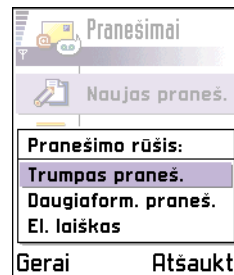
Pranešimą galite kurti dviem būdais:

- Pasirinkdami **Naujas praneš.** → **Pranešimo rūšis:** → **Trumpas pranešimas**, **Daugiaform.** **pranešimas** arba **El. paštas** pagrindiniame programos Pranešimai vaizde, arba
- Pradėdami kurti pranešimą programoje, kurioje yra funkcija **Siųsti**. Šiuo atveju, parinktas failas (pavyzdžiui, atvaizdas ar tekstas) pridamas prie pranešimo.

Trumpų pranešimų rašymas ir siuntimas

- 1 Pasirinkite **Naujas praneš.** Atidaromas pranešimų funkcijų sąrašas. Žr. 2 pav., 77 psl.
- 2 Pasirinkite **Pranešimo rūšis:** → **Trumpas pranešimas**. Atidaromas redaktorius. Žymeklis rodomas laukelyje **Gavėjas**. Paspauskite vairalazdę, jei norite pasirinkti gavėją(-us) iš Adresų knygos, arba įrašykite gavėjo telefono numerį. Gavėjams atskirti reikalingą kabliataškį (!) galite įterpti klavišu **#**. Norėdami pereiti į pranešimo lauką, palenkite vairalazdę atgal.
- 3 Parašykite pranešimą.

Pastaba: jūsų telefonas vienu metu gali siųsti kelis trumpus pranešimus, todėl galite viršyti vienam įprastiniam pranešimui leidžiamų 160 ženklų ribą. Jeigu

2 pav. Pranešimo kūrimas, pranešimo rūšys.

Galimos funkcijos trumpų pranešimų redaktoriuje:

Siųsti, Įrašyti gavėją, Įterpti, Ištrinti, Pranešimo inform., Siuntimo funkcijos ir Uždaryti programą.

Patarimas!

Skambėjimo tonus, operatoriaus simbolius ir parametrus taip pat galite gauti iš paslaugų teikėjų, žr. [86](#) psl.

Galimos funkcijos grafinių pranešimų redaktoriuje: *Siųsti, Įrašyti gavėją, Įterpti, Pašalinti paveikslėlį, Ištrinti, Pranešimo inform. ir Uždaryti programą.*

jūsų tekstą sudaro daugiau nei 160 ženklų, pranešimas bus siunčiamas dviem ar daugiau dalių, todėl jo siuntimas gali kainuoti daugiau.

Navigacijos juostelėje galite matyti pranešimo ilgio indikatorį, kuris mažėja nuo 160. Pavyzdžiui, 10 (2) reiškia, jog dar galite parašyti 10 ženklų, kad pranešimas būtų siunčiamas dviem dalimis.

 Pastaba: naudojant specialius (unikodinius) ženklus, tokius kaip è, ä, į, i, naudojama daugiau atminties. Jei savo pranešime naudojate ypatingus ženklus, indikatorius gali rodyti neteisingą pranešimo ilgį. Prieš išsiųsdamas pranešimą, telefonas praneša, jei viršijamas maksimalus vienam pranešimui leistinas ilgis. Siuntimą galite atšaukti, paspausdami **Atšaukti**.

4 Norėdami išsiųsti pranešimą, pasirinkite **Funkcijos** → *Siųsti* arba paspauskite .

Specialių (smart) pranešimų siuntimas

Specialūs pranešimai – tai trumpi pranešimai su duomenimis. Galite siųsti įvairius specialius pranešimus:

- grafinius pranešimus,
- vizitines korteles su adresais, pateiktais bendro naudojimo (vCard) formatu,
- Kalendoriaus įrašus (vCalendar formatu).

Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje '[Adreso informacijos siuntimas](#)', [57](#) psl., '[Kalendoriaus įrašų siuntimas](#)', [110](#) psl., ir '[Žymų siuntimas](#)', [120](#) psl.

Grafinių pranešimų kūrimas ir siuntimas

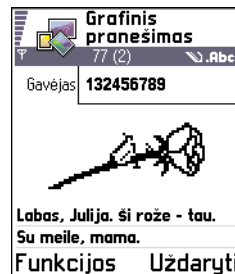
Iš savo telefono galite siųsti ir į jį priimti grafinius pranešimus. Grafiniai pranešimai – tai trumpi pranešimai, kuriuose yra nedideli grafiniai elementai (paveikslėliai), sudaryti iš juodų ir baltų taškių. Programos **Atvaizdai** kataloge *Graf. praneš.* yra keli su telefonu pateikti paveikslėliai.

- ▶ **Pastaba:** Šią funkciją galima naudoti, jei ją atlieka tinklo operatorius arba paslaugos teikėjas. Tik tie telefonai, kuriuose yra grafinių pranešimų funkcijos, gali priimti ir rodyti grafinius pranešimus.

Grafinio pranešimo siuntimas:

- Tai padaryti galite dviem būdais:
 - Pasirinkti **Atvaizdai** → **Graf. praneš.** ir pažymėti paveikslėlį, kurį norite išsiųsti. Tada reikia pasirinkti **Funkcijos** → **Siųsti**, arba
 - Pasirinkti **Pranešimai** → **Naujas praneš.** → **Pranešimo rūšis: Trumpas pranešimas** ir pasirinkti **Įterpti** → **Paveikslėlį**.
- Įrašykite gavėjo informaciją ir parašykite tekstą. Žr. 3 pav., 79 psl.
- Pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti** arba paspauskite .

- ▶ **Pastaba:** kiekvieną grafinį pranešimą sudaro keletas trumpų pranešimų. Todėl vieno grafinio pranešimo siuntimas gali kainuoti daugiau negu trumpo pranešimo.

3 pav. Grafinio pranešimo redagavimas.

Daugiaformačiai pranešimai

Daugiaformačiame pranešime gali būti tekstas, paveikslėliai (nuotraukos) ir (arba) garso įrašai.

- ▶ **Pastaba:** šią funkciją galima naudoti, jei ją teikia tinklo operatorius arba paslaugos teikėjas. Daugiaformačius pranešimus gali rodyti tik tie prietaisai, kuriuose veikia suderinamos daugiaformačių pranešimų arba el. pašto funkcijos.

Daugiaformačiams pranešimams reikalingi parametrai

Parametrus specialaus pranešimo forma galite gauti iš savo tinklo operatoriaus arba paslaugų teikėjo. Žr. '**Specialių (smart) pranešimų priėmimas**', 86 psl.

Norėdami sužinoti apie galimybę naudotis duomenų paslaugomis ir užsisakyti jas, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugų teikėją.

 Pavyzdys: tokie domenų pavadinimai, kaip **www.nokia.com**, gali būti verčiami į tokius IP adresus, kaip **192.100.124.195**.

Galimos funkcijos daugiaformačių pranešimų redaktoriuje: *Siųsti, Įrašyti gavėją, Įterpti, Pažiūrėti pranešimą, Objektai, Pašalinti, Ištrinti, Pranešimo inform., Siuntimo funkcijos ir Uždaryti programą.*

- 1 Pasirinkite *Parametr.* → *Ryšio parametrai* → *Kreipties taškai* ir nustatykite daugiaformačių pranešimų kreipties taško parametrus:
Ryšio pavadinimas – galite sugalvoti kokį nors ryšio pavadinimą.
Duomenų nešmena – pasirinkite duomenų ryšio rūšį: *GSM duomenys*, *Spartus GSM* arba *GPRS*.
Tinklų sqs. IP adres. – įrašykite adresą, žr. pavyzdį puslapio paraštėje.
Pradinis tinklalapis – įrašykite daugiaformačių pranešimų centro adresą.
 - Jei pasirinkote *GSM duomenys* arba *Spartus GSM*, įrašykite: *Prisijungimo numeris* – telefono numerį duomenų ryšiams užmegzti.
 - Jei pasirinkote *GPRS*, įrašykite: *Kreipties taško pav.* – pavadinimą, kurį jums pateikė paslaugų teikėjas.
 Daugiau apie įvairius duomenų ryšius skaitykite skyriuje '*Ryšio parametrai*', 35 psl.
- 2 Pasirinkite *Pranešimai* → *Funkcijos* → *Parametrai* → *Daugiaform. pranešimas*. Atidarykite parametrai *Pageidaujamas ryšys* ir pasirinkite kreipties tašką, kurį pageidaujate naudoti, užmegzdami ryšį. Taip pat žr. '*Daugiaformačių pranešimų parametrai*', 97 psl.

Daugiaformačių pranešimų kūrimas

 Pastaba: Kai siunčiate daugiaformatį pranešimą ne į Nokia 7650, o į kokį nors kitą telefoną, rekomenduojama naudoti mažesnio formato atvaizdą ir ne didesnės kaip 15 sekundžių trukmės garso įrašą. Pagrindinis parametras yra *Atvaizdo dydis: Mažas*. Jei norite patikrinti atvaizdo formatą, pasirinkite *Pranešimai* → *Funkcijos* → *Parametrai* → *Daugiaform. pranešimas* arba pasirinkite *Funkcijos* → *Siuntimo funkcijos*, kai kuriate daugiaformatį pranešimą. Kai siunčiate daugiaformatį pranešimą el. pašto adresu arba į kitą telefoną Nokia 7650, jei įmanoma, naudokite didesnio formato atvaizdą (priklausomai nuo tinklo). Norėdami pakeisti šio parametro reikšmę, pasirinkite *Funkcijos* → *Siuntimo funkcijos* → *Atvaizdo dydis* → *Didelis*, kai kuriate daugiaformatį pranešimą.

- 1 Programoje Pranešimai pasirinkite **Naujas praneš.** → **Pranešimo rūšis:** → **Daugiaform. pranešimas** ir paspauskite vairalazdę.
- 2 Pasirinkite gavėją(-us) iš Adresų knygos paspausdami vairalazdę arba įrašykite gavėjo telefono numerį ar el. pašto adresą į laukelį **Gavėjas:**. Gavėjus atskirkite kabliataškiu (:). Norėdami pereiti į kitą laukelį, palenkite vairalazdę atgal.
- 3 Įvairius daugiaformačio pranešimo objektus galite įterpti bet kokia tvarka.
 - Norėdami įterpti atvaizdą, pasirinkite **Funkcijos** → **Įterpti** → **Atvaizdą** arba **Naują atvaizdą**.
 - Norėdami įterpti garso įrašą, pasirinkite **Funkcijos** → **Įterpti** → **Garso įrašą** arba **Naują garso įrašą**. Kai įterpiate garso įrašą, navigacijos juostelėje rodoma piktograma . Žr. 4 pav., 81 psl.
 - Norėdami rašyti tekstą, palenkite vairalazdę atgal.
 - Jei pasirenkate **Įterpti** → **Atvaizdą**, **Garso įrašą**, arba **Formą**, atidaromas komponentų sąrašas. Suraskite komponentą, kurį norite įterpti, ir paspauskite **Pasirinkti**.
 - Jei pasirenkate **Įterpti** → **Naują atvaizdą**, atidaroma programa Kamera. Tada galite užfiksuoti (nufotografuoti) naują vaizdą. Jei norite pašalinti nuotrauką ir užfiksuoti kitą, paspauskite **Ištrinti**.
 - Jei pasirenkate **Įterpti** → **Naują garso įrašą**, atidaroma programa Balso grotuvas. Tada galite įrašyti naują garą. Nauja nuotrauka ar garso įrašas automatiškai išsaugomas, ir kopija įterpiama į pranešimą.

 Pastaba: daugiaformačiame pranešime gali būti tik viena nuotrauka ir tik vienas garso įrašas.

- 4 Norėdami išsiųsti pranešimą, pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti** arba paspauskite .

Žvilgtelėjimas į daugiaformatį pranešimą

Jei norite pažvelgti, kaip atrodys daugiaformatis pranešimas, pasirinkite **Funkcijos** → **Pažiūrėti pranešimą**.

4 pav. Daugiaformačio pranešimo kūrimas

5 pav. Daugiaformačio pranešimo objektų vaizdas.

Funkcijos objektų vaizde:
*Atidaryti, Įterpti, Pirmą -
 atvaizdas / Pirmą tekstą,
 Pašalinti ir Uždaryti
 programą.*

Galimos funkcijos el.
 laiško redaktoriuje: *Siųsti,
 Įrašyti gavėją, Įterpti,
 Priedai, Ištrinti, Pranešimo
 inform., Siuntimo funkcijos,
 Uždaryti programą.*

Objekto pašalinimas iš daugiaformačio pranešimo

Norėdami pašalinti daugiaformačio pranešimo objektą, pasirinkite **Funkcijos** → **Pašalinti** → **Atvaizdą** arba **Garso įrašą**. Jei norite ištrinti tekstą, paspauskite .

Įvairių formatų objektų tvarkymas

Jei norite pamatyti visus skirtingų formatų objektus, įterptus į daugiaformatį pranešimą, atidarykite daugiaformatį pranešimą ir atidarykite objektų vaizdą, pasirinkdami **Funkcijos** → **Objektai**.

Objektų vaizde galite pakeisti įvairių objektų tvarką, ištrinti objektus arba atidaryti objektą atitinkamoje programoje.

[5](#) pav., [81](#) psl., galite matyti įvairių objektų ir jų failų dydžių sąrašą.

El. paštas

El. paštui reikalingi parametrai

Prieš išsiųsdami, priimdami, parsisiųsdami, atsakydami ir persiųsdami el. laiškus, turite:

- Teisingai sukonfigūruoti interneto kreipties tašką (IAP). Žr. '[Ryšio parametrai](#)', [35](#) psl.
- Nustatyti teisingas savo el. pašto parametrų reikšmes. Žr. '[El. pašto parametrai](#)', [99](#) psl.

 Pastaba: vykdykite instrukcijas, kurias jums pateikė tolimos pašto dėžutės ir interneto paslaugų teikėjas.

Elektroninių laiškų rašymas ir siuntimas

- 1 Pasirinkite **Naujas praneš.** → **Pranešimo rūšis:** → **El. paštas**. Atidaromas redaktorius.
- 2 Pasirinkite gavėją(-us) iš Adresų knygos, paspausdami vairalazdę, arba įrašykite gavėjo el. pašto adresą į laukelį **Gavėjas**. Gavėjus atskirkite kabliataškiu (;). Jeigu norite kam nors nusiųsti savo el. laiško kopiją, įrašykite adresą laukelyje **Kopijos**. Norėdami pereiti į kitą laukelį, palenkite vairalazdę atgal.

- 3 Parašykite laišką. Jeigu prie savo el. laiško norite pridėti kokį nors priedą, pasirinkite **Funkcijos** → *Įterpti* → *Atvaizdas*, *Garso įrašas* arba *Pastaba*. Jei pasirinksite *Forma*, į el. laišką bus įterptas iš anksto parašytas tekstas.

- 4 Norėdami išsiųsti el. laišką, pasirinkite **Funkcijos** → *Siųsti* arba paspauskite .

 Pastaba: prieš išsiunčiant, el. laiškai automatiškai patalpinami Siuntimo dėžutėje. Jeigu kyla kokių nors problemų, kai telefonas siuncia el. laišką, jis lieka Siuntimo dėžutėje, ir prie laiško žymima būklė *Nepavyko*.

Priedų vaizdas — priedų įtraukimas ir pašalinimas

Jei norite pridėti prie el. laiško kokį nors priedą, pasirinkite **Funkcijos** → *Priedai*, kai atidarytas el. laiškas. Atidaromas priedų vaizdas, kuriame galite pridėti, pažiūrėti ir pašalinti priedus.

- Norėdami pridėti priedą, pasirinkite **Funkcijos** → *Įterpti* → *Atvaizdas*, *Garso įrašas* arba *Pastaba*. Atidaromas komponentų sąrašas. Pažymėkite komponentą, kurį norite pridėti prie el. laiško, ir paspauskite **Gera!**. Navigacijos juostelėje atsiranda simbolis , kuris reiškia, kad el. laiškas turi priedų.
- Jei norite pašalinti el. laiško priedą, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → *Pašalinti*.

Priėmimo dėžutė — pranešimų priėmimas

Pranešimus ir duomenis galite gauti trumpais arba daugiaformačiais pranešimais, infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu. Kai Priėmimo dėžutėje yra neskaitytų pranešimų, vietoje ankstesnės piktogramos pasirodo .

Priėmimo dėžutėje pranešimo piktograma rodo, kokios jis rūšies. Čia parodytos kai kurios galimos piktogramos:

- — neskaitytas trumpas pranešimas, o — neskaitytas specialus (smart) pranešimas,
- — neskaitytas daugiaformatis pranešimas,

 Patarimas! Jei su el. laišku norite siųsti ne nuotraukas, garso įrašus ar pastabas, o kitokius failus, atidarykite atitinkamą programą ir, jei įmanoma, pasirinkite funkciją *Siųsti* → *El. paštu*.

Galimos funkcijos Priėmimo dėžutėje:
Atidaryti, Naujas praneš., Ištrinti, Pranešimo informac., Perkelti į katalogą, Žymėti, Nežymėti ir Uždaryti programą.

- – neskaitytas WAP paslaugos pranešimas,
- – infraraudonųjų spindulių ryšiu gauti duomenys,
- – Bluetooth ryšiu gauti duomenys,
- – nežinomos rūšies pranešimas.

Priėmimo dėžutėje esančių pranešimų peržiūra

- Jei norite atidaryti kurį nors pranešimą, pažymėkite jį ir paspauskite vairalazdę. Pranešimo tekstą ekrane galite stumdyti palenkdami į atitinkamą pusę vairalazdę. Jei norite pažiūrėti ankstesnį ar kitą pranešimą iš pasirinkto katalogo, palenkite vairalazdę į kairę arba į dešinę.

Galimos funkcijos įvairiose pranešimų peržiūros programose

Galimos funkcijos priklauso nuo pranešimo, kurį atidarėte peržiūros programoje, rūšies:

- Išsaugoti paveikslėlį* – išsaugo paveikslėlį kataloge **Atvaizdai** → *Graf. praneš.*
- Atsakyti* – nukopijuoja siuntėjo adresą į laukelį *Gavėjas*. Pasirinkite *Atsakyti* → *Visiems*, kai norite nukopijuoti siuntėjo adresą ir gavėjus, įrašytus laukelyje *Kopijos*, į naują pranešimą.
- Persiųsti* – nukopijuoja pranešimo turinį į redaktorių.
- Skambinti* – galite skambinti paspausdami .
- Žiūrėti atvaizdą* – galite pažiūrėti ir išsaugoti atvaizdą.
- Groti garso įrašą* – galite pasiklausyti pranešime esančio garso įrašo.
- Objektai* – rodo įvairių objektų, esančių daugiaformačiame pranešime, sąrašą. *Priedai* – rodo prie el. laiško pridėtų failų sąrašą.
- Pranešimo inform.* – rodo išsamią informaciją apie pranešimą.

- *Perkelti į katalogą / Kopijuoti į katalogą* — galite perkelti arba kopijuoti pranešimą(-us) į Mano katalogus, Priėmimo dėžutę ar kitus jūsų sukurtus katalogus. Žr. „Komponentų įkėlimas į katalogą“, 13 psl.
- *Įtraukti į Adr. knygą* — galite kopijuoti pranešimo siuntėjo telefono numerį ar el. pašto adresą į Adresų knygą. Pasirinkite, ar norite sukurti naują adreso kortelę, ar įtraukti informaciją į išsaugotą adreso kortelę.
- *Ieškoti* — ieško pranešime telefonų numerių, el. pašto adresų ir interneto adresų. Baigę ieškoti, galite skambinti rastu numeriu, siųsti el. laišką rastu el. pašto adresu, išsaugoti rastus duomenis Adresų knygoje arba kaip WAP žymą.

Priėmimo dėžutėje esančių daugiaformačių pranešimų peržiūra

Daugiaformačius pranešimus galite atpažinti pagal piktogramą :

- Jei norite atidaryti kurį nors daugiaformatį pranešimą, pažymėkite jį ir paspauskite vaivalazdę. Galite žiūrėti atvaizdą, skaityti pranešimo tekstą ir klausyti garso įrašą tuo pačiu metu.

Kai atkuriamas garso įrašas, palenkdami vaivalazdę į kairę arba į dešinę, galite padidinti arba sumažinti garso lygį. Jei norite išjungti garsą, paspauskite **Nebegroti**.

Daugiaformačio pranešimo objektai

- Jei norite pažiūrėti, kokių rūšių objektų yra daugiaformačiame pranešime, atidarykite pranešimą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Objektai**. Objektų vaizde galite pažiūrėti failus, kurie buvo įterpti daugiaformačiame pranešime. Failą galite išsaugoti savo telefone arba siųsti, pavyzdžiui, infraraudonųjų spindulių ryšiu į kitą prietaisą.
- Jei norite atidaryti failą, pažymėkite jį ir paspauskite vaivalazdę.

 DĖMESIO: daugiaformačių pranešimų objektai gali turėti virusų ar būti kitaip kenksmingi jūsų telefonui ar kompiuteriui. Neatidarykite priedo, jei nežinote, ar

Funkcijos Objektų vaizde:
Atidaryti, Išsaugoti, Siųsti ir Uždaryti programą.

 Pavyzdys: galite atidaryti vCard failą ir išsaugoti failę esančią adreso informaciją Adresų knygoje.

siuntėjas yra patikimas. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių '[Pažymų tvarkymas](#)', 47 psl.

Garsai daugiaformačiame pranešime

Daugiaformačių pranešimų garso objektus žymi indikatorius navigacijos juostelėje. Pirmiausia garsai grojami per garsiakalbį. Jei norite išjungti garso, paspauskite **Nebegroti**, kai atkuriamas garso. Garso lygį galite reguliuoti, palenkdami vairalazdę į kairę arba į dešinę.

- Jei norite dar kartą paklausti garso įrašo, kai jau pažiūrėjote visus objektus ir baigėsi garso įrašas, pasirinkite **Funkcijos** → *Groti garso įrašą*.

Specialių (smart) pranešimų priėmimas

 Patarimas! Jei gaunate vCard failą su nuotrauka, ji taip pat bus išsaugota Adresų knygoje.

Jūsų telefonas gali priimti įvairius specialius pranešimus, trumpus pranešimus su duomenimis (dar vadinamus nuotoliniais (Over-The-Air arba OTA) pranešimais). Jei norite atidaryti gautą specialų pranešimą, atidarykite Priėmimo dėžutę, pažymėkite specialų pranešimą () ir paspauskite vairalazdę.

- *Grafinis pranešimas* — galite išsaugoti paveikslėlį programos **Atvaizdai** kataloge *Graf. praneš.*, kad galėtumėte panaudoti vėliau. Pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti paveikslėlį*.
- *Vizitinė kortelė* — jei norite išsaugoti adreso informaciją, pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti viz. kort.*

Pastaba: jeigu prie vizitinių kortelių yra pridėtos pažymos ar garso failai, jie nebus išsaugoti.

- *Skambėjimo tonas* — galite išsaugoti skambėjimo toną programoje Kompozitorius. Pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti*.
- *Operatoriaus simbolis* — galite išsaugoti simbolį. Pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti*. Tada operatoriaus simbolį galėsite matyti telefono ekrane vietoje tinklo operatoriaus pavadinimo, kai bus įjungtas laukimo režimas.

- *Kalendoriaus įrašas* — galite išsaugoti Kalendoriuje pakvietimą. Pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaug. Kalendoriuje*.
- *WAP pranešimas* — galite išsaugoti žymą. Pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti žymų sgr.* Žyma įtraukiama į WAP paslaugų žymų sąrašą. Jei gauti pranešime yra ir WAP kreipties taško parametrai, ir žymos, visus šiuos duomenis galite išsaugoti, pasirinkdami **Funkcijos** → *Išsaugoti visus*. Jei norite atskirai pažiūrėti žymą ir kreipties taško informaciją, pasirinkite **Funkcijos** → *Žiūrėti informaciją*. Jei visų duomenų išsaugoti nenorite, pasirinkite parametrai ar žymą, atidarykite informacijos vaizdą ir pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti Parametr.* arba *Išsaugoti žymų sgr.*, priklausomai nuo to, ką žiūrite.
- *Pranešimas apie el. laišką* — rodo, kiek naujų el. laiškų turite savo tolumoje pašto dėžutėje. Išplėstiniame pranešime gali būti daugiau informacijos, t. y. tema, siuntėjas, priedai ir t. t.
- Be to, galite gauti trumpų pranešimų paslaugos numerį, balso pašto dėžutės numerį, sinchronizacijos parametrus, WAP, daugiaformačių pranešimų ir el. pašto kreipties taškų parametrus, įjungimo į kreipties tašką programos parametrus ir el. pašto parametrus. Norėdami išsaugoti parametrus, pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti SMS par.*, *Išsaugoti Balso p.*, *Išsaugoti parametr.*, *Išsaugoti Parametr.* arba *Išsaugoti el. p. par.*

WAP paslaugų pranešimai

WAP paslaugų pranešimus (pateiktinius pranešimus) galite užsisakyti pas WAP paslaugų teikėjas. WAP paslaugų pranešimai gali būti, pavyzdžiui, naujienų antraštės. Paslaugos pranešime gali būti tekstinis pranešimas arba WAP paslaugos adresas. Dėl galimybės naudotis šiomis paslaugomis ir norėdami jas užsisakyti, kreipkitės į savo WAP paslaugų teikėją.

Paslaugų teikėjai gali atnaujinti WAP paslaugos pranešimą kiekvieną kartą, kai gaunamas naujas WAP paslaugos pranešimas. Pranešimai gali būti atnaujinami net tuo atveju, jei

Patarimas!

Norėdami vėliau pakeisti pirmos WAP ar daugiaformačių pranešimų parametrų reikšmes, pasirinkite **WAP paslaugos** → **Funkcijos** → *Parametrai* → *Pirminis kreipt. tašk.* arba **Pranešimai** → **Funkcijos** → *Parametrai* → *Daugiaform. pranešimas* → *Paigeidaujamas ryšys*.

Galimos funkcijos, žiūrint WAP paslaugos pranešimą: *Priimti pranešimą*, *Perkelti į katalogą*, *Pranešimo informac.* ir *Uždaryti programą*.

Galimos funkcijos Mano kataloguose: *Atidaryti, Naujas praneš., Ištrinti, Pranešimo inform., Perkelti į katalogą, Naujas katalogas, Pervadinti ir Uždaryti programą.*

perkėlėte juos iš Priėmimo dėžutės į kitą katalogą. Kai baigiasi paslaugos pranešimo galiojimo laikas, jis ištrinamas automatiškai.

Priėmimo dėžutėje esančių WAP paslaugų pranešimų peržiūra

- 1 Atidarę Priėmimo dėžutę, pažymėkite WAP paslaugos pranešimą (🌐) ir paspauskite vairalazdę.
- 2 Jei norite parsisiųsti ar pažiūrėti paslaugą, paspauskite **Priimti pranešimą**. Ekrane rodomas pranešimas *Priimamas pranešimas*. Jei reikia, telefonas bando užmegzti duomenų ryšį.
- 3 Jei norite grįžti į Priėmimo dėžutę, paspauskite **Atgal**.

WAP paslaugų pranešimų peržiūra WAP naršyklėje

Kai naršydamai norite parsisiųsti ir pažiūrėti naujus WAP paslaugų pranešimus, pasirinkite **Funkcijos** → *Skaityti pasl. pran.*

Mano katalogai

Programoje Mano katalogai galite paskirstyti savo pranešimus į katalogus, sukurti naujus katalogus, pakeisti katalogų pavadinimus arba ištrinti katalogus. Pasirinkite **Funkcijos** → *Perkelti į katalogą, Naujas katalogas* arba *Pervadinti katalogą*. Išsamiau skaitykite skyriuje „Komponentų įkėlimas į katalogą“, [13](#) psl.

Katalogas Formos

- Tekstines formas galite naudoti, kai reikia dažnai siunčiamuose pranešimuose rašyti tą patį tekstą. Norėdami sukurti naują formą, pasirinkite **Funkcijos** → *Nauja forma*.

Pašto dėžutė

Kai atidarote šį katalogą, galite užmegzti ryšį su savo tolimesne pašto dėžute

- ir priimti iš jos naujus el. laiškus ar jų antraštes arba

- išjungę ryšį pažiūrėti anksčiau priimtus el. laiškus ar jų antraštes.

Jei pasirinksite *Naujas praneš.* → *Pranešimo rūšis:* → *El. paštas* arba *Pašto dėžutė* pagrindiniame programos Pranešimai vaizde ir nebūsime parengę savo el. pašto sąskaitos, pamatysite prašymą tai padaryti. Žr. [‘El. paštui reikalingi parametrai’](#), 82 psl.

Kai sukuriate naują pašto dėžutę, jai suteiktas naujas pavadinimas automatiškai pagrindiniame programos Pranešimai vaizde pakeičia ankstesnį pavadinimą **Pašto dėžutė**. Galite turėti kelias pašto dėžutes (ne daugiau kaip šešias).

Pašto dėžutės atidarymas

Atverot pastkastį, varat izvēlēties, vai apskatīsīt iepriekš ielādētās e-pasta ziņas un e-pasta virsrakstus bezsaistē vai arī jāizveido savienojums ar e-pasta serveri.

- Kai pažymite savo pašto dėžutę ir paspaudžiate vairalazdę, telefonas klausia: *Užmegzti ryšį su pašto dėžute?* Pasirinkite *Taip*, jei norite užmegzti ryšį su savo pašto dėžute, arba *Ne*, jei norite pažiūrėti anksčiau priimtus el. laiškus neužmezgę ryšio.
- Ryšį taip pat galima užmegzti, pasirenkant **Funkcijos** → *Jungti*.

El. laiškų peržiūra užmezgus ryšį

Kai ryšys įjungtas, esate pastoviai susijungę su tolimesniu pašto dėžute duomenų ryšio ar paketinio duomenų ryšio būdu. Taip pat žr. [‘Duomenų ryšio indikatoriai’](#), 10 psl., [‘GSM duomenų ryšys’](#), 36 psl., ir [‘Paketiniai duomenys \(Bendras paketinis radijo ryšys, GPRS\)’](#), 37 psl.

 Pastaba: jei naudojate protokolą POP3, el. laiškai įjungto ryšio režime automatiškai neatnaujinami. Jei norite pamatyti naujausius el. laiškus, turite išjungti ryšį ir vėl užmegzti naują ryšį su savo pašto dėžute. Jei naudojate POP3 protokolą, ryšys su tolimesniu pašto dėžute gali būti nutrauktas, pasibaigus el. pašto serverio nustatytai ryšio neveikimo trukmei.

Patarimas!

Parametrų nustatymo programa (Settings wizard), pateikta pakete PC Suite for Nokia 7650, gali padėti jums nustatyti kreipties taško ir pašto dėžutės parametrus. Taip pat galite nukopijuoti, pavyzdžiui, kompiuteryje įvestus parametrus į savo telefoną. Žr. kompaktinę plokštelę, pateiktą produkto pakuotėje.

Galimos funkcijos, žiūrint el. laiškų antraštes:

Atidaryti, Naujas praneš., Jungti | Baigti ryšį, Priimti, Ištrinti, Pranešimo inform., Kopijuoti, Žymėti, Nežymėti, and Uždaryti programą.

Galimos funkcijos, žiūrint el. laiško turinį: *Atsakyti, Persiųsti, Ištrinti, Priedai, Pranešimo inform., Perkelti į katalogą, Įtraukti į Adr. knygą, Ieškoti ir Uždaryti programą.*

El. laiškų peržiūra neužmezgus ryšio

Kai žiūrite savo el. laiškus neužmezgę ryšio, jūsų telefonas nėra susijungęs su tolimesniu pašto dėžute. Šis režimas gali padėti sutaupyti prisijungimo išlaidų. Išsamesnės informacijos ieškokite [36](#) psl.

Jei norite pažiūrėti el. laiškus išjungto ryšio režime, pirmiausia turite priimti el. laiškus iš savo pašto dėžutės (žr. kitą skyrių). Jei baigėte priimti el. laiškus į savo telefoną ir norite baigti duomenų ryšį, pasirinkite **Funkcijos** → *Baigti ryšį*.

Galite skaityti priimtus el. laiškus ir (arba) jų antraštes išjungto ryšio režime. Galite rašyti naujus, atsakyti į priimtus ir persiųsti el. laiškus. Galite pažymėti, kad el. laišškai būtų siunčiami, kai kitą kartą užmegsite ryšį su pašto dėžute. Kai kitą kartą atidarote pašto dėžutę (*Pašto dėžutė*), ir norite žiūrėti bei skaityti el. laiškus išjungto ryšio režime, atsakykite **Ne** į klausimą *Užmegzti ryšį su pašto dėžute?*

El. laiškų priėmimas iš pašto dėžutės

- Jei nesate įjungę ryšio su pašto dėžute, įjunkite jį, pasirinkdami **Funkcijos** → *Jungti*.

Pašto dėžutės vaizdas yra panašus į programoje Pranešimai naudojamą Priėmimo dėžutės vaizdą. Sąrašą galite peržiūrėti, palenkdami vairalazdę į atitinkamą pusę. Naudojamos šios el. laiško būklės piktogramos:

— naujo el. laiško antraštė (išjungto arba įjungto ryšio režime). Laiško turinys nepriimtas iš pašto dėžutės į telefoną (rodyklė nukreipta į išorę).

— naujas el. laiškas. Turinys priimtas iš pašto dėžutės (rodyklė nukreipta į vidų).

— skaityti el. laiškus.

— skaitytų el. laiškų, kurių turinys buvo ištrintas iš telefono, antraštės.

- 1 Jei esate užmezgę ryšį su pašto dėžute, pasirinkite **Funkcijos** → *Priimti* →

- *Naujus* — jei į savo telefoną norite priimti visus naujus el. laiškus.

- **Pasirinktus** — jei norite priimti tik pažymėtus el. laiškus. Norėdami po vieną pasirinkti pranešimus, naudokite komandas **Žymėti, Nežymėti** → **Žymėti / Nežymėti**. Kaip tuo pačiu metu pažymėti daug komponentų, skaitykite [13](#) psl.
 - **Visus** — jei norite iš pašto dėžutės priimti visus pranešimus. Pasirinkite šį parametą tik tuomet, kai būsite tikri, jog visi el. laiškai tilps į telefono atmintį. Norėdami nutraukti el. laiškų priėmimą, paspauskite **Atšaukti**.
- 2 Kai baigiate priimti el. laiškus, galite žiūrėti juos įsijungę ryšį. Jei norite žiūrėti pranešimus išsijungę ryšį, pasirinkite **Funkcijos** → **Baigti ryšį**.

El. laiškų kopijavimas į kitą katalogą

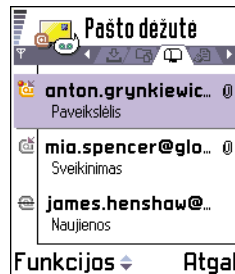
Jei norite nukopijuoti el. laišką iš pašto dėžutės į kurį nors katalogą, esantį programoje Mano katalogai, pasirinkite **Funkcijos** → **Kopijuoti**. Iš sąrašo pasirinkite katalogą ir paspauskite **Gerai**.

El. laiškų atidarymas

- Kai žiūrite el. laiškus įjungto arba išjungto ryšio režime, pažymėkite el. laišką, kurį norite skaityti, ir paspauskite vaizdą. Jei nepriėmėte el. laiško (rodyklė piktogramoje nukreipta į išorę), esate išjungę ryšį ir pasirenkate **Atidaryti**, pamatysite klausimą, ar nenorite priimti šio laiško iš pašto dėžutės. Turėkite galvoje, kad po to, kai priimate el. laišką, lieka aktyvus duomenų ryšys. Norėdami baigti duomenų ryšį, pasirinkite **Funkcijos** → **Baigti ryšį**.

Atsijungimas nuo pašto dėžutės

Kai ryšys įjungtas, ir norite baigti paprastą duomenų ryšį arba GPRS ryšį su tolimesniu pašto dėžute, pasirinkite **Funkcijos** → **Baigti ryšį**. Taip pat žr. ["Duomenų ryšio indikatoriai"](#), [10](#) psl.

6 pav. El. laiškų peržiūra.

 Patarimas!
 Taupydami atmintį, galite pašalinti priedus iš el. laiškų, kai paliekate juos el. pašto serveryje. Atidarę Priedų vaizdą, pasirinkite **Funkcijos** → [Ištrinti](#).

Galimos funkcijos Priedų vaizde: [Atidaryti](#), [Priimti](#), [Išsaugoti](#), [Siųsti](#), [Ištrinti](#) ir [Uždaryti programą](#).

El. laiško priedų peržiūra

- Atidarykite laišką, prie kurio rodomas priedų indikatorius , ir atidarykite Priedų vaizdą, pasirinkdami **Funkcijos** → [Priedai](#). Priedų vaizde galite priimti, atidaryti ir išsaugoti priedus. Taip pat galite siųsti priedus infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu.

 DĖMESIO: el. laiškų priedai gali turėti virusų ar būti kitaip kenksmingi jūsų telefonui ar kompiuteriui. Neatidarykite priedo, jei nežinote, ar siuntėjas yra patikimas. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrį [‘Pažymų tvarkymas’](#), [47](#) psl.

Priedų priėmimas į telefoną

- Jei priedas pažymėtas blyškiu indikatoriumi, reiškia priedas nėra priimtas į telefoną. Jei norite priimti el. laiško priedą, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → [Priimti](#).

 Pastaba: jeigu jūsų pašto dėžutėje naudojamas protokolas IMAP4, galite pasirinkti, ką norite priimti į telefoną: tik el. laiškų antraštes, tik el. laiškus ar laiškus kartu su priedais. Naudojant POP3 protokolą, galima priimti el. laiškų antraštes arba el. laiškus kartu su priedais. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite [99](#) psl.

Priedo atidarymas

- 1 Priedų vaizde pažymėkite priedą ir atidarykite jį, paspausdami vairalazdę.
 - Jei ryšys su pašto dėžute įjungtas, priedas priimamas tiesiai iš serverio ir atidaromas atitinkamoje programoje.
 - Jei ryšys su pašto dėžute nėra įjungtas, telefonas klausia, ar norite priimti priedą į telefoną. Jei atsakote [Taip](#), telefonas bando užmegzti ryšį su pašto dėžute.
- 2 Paspauskite [Atgal](#), jei norite grįžti į el. laiško peržiūros programą.

Priedų išsaugojimas atskirai nuo el. laiškų

Jei norite išsaugoti priedą, Priedų vaizde pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti*. Priedas išsaugomas atitinkamoje programoje. Pavyzdžiui, garsus galima išsaugoti Balso grotuve, o tekstinius failus (.TXT) – Užrašuose.

El. laiškų trynimasis

- Ištrinti el. laiškus telefone, tačiau palikti juos tolimoje pašto dėžutėje.

Pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti* → *Tik telefono* arba

 Pastaba: telefonas tik rodo tolimoje pašto dėžutėje esančių el. laiškų antraštes. Taigi, nors ištrinate el. laiško turinį iš telefono atminties, jo antraštė lieka, kol neištrinate el. laiško iš tolimos pašto dėžutės ir naujo ryšio metu neatnaujinamas pašto dėžutės vaizdas, rodomas jūsų telefone.

- Ištrinti el. laiškus ir iš telefono, ir iš tolimos pašto dėžutės.

Pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti* → *Telefono ir serverio*.

 Pastaba: jei ryšys su pašto dėžute nėra įjungtas, pirma bus trinami jūsų telefone esantys el. laišukai. Kitą kartą užmezgus ryšį su toloma pašto dėžute, bus automatiškai ištrinti joje esantys el. laišukai. Jei naudojate POP3 protokolą, trynimui pažymėti pranešimai bus pašalinti tik tada, kai baigsite ryšį su toloma pašto dėžute.

Ištrintų el. laiškų atkūrimas išjungto ryšio režime

Norėdami atšaukti el. laiškų trynimą iš telefono ir serverio, pažymėkite el. laiškus, kurie buvo pažymėti kaip trintini kito ryšio metu (☒), ir pasirinkite **Funkcijos** → *Atkurti ištrintus*.

Patarimas!

Atpažįstami atvaizdų formatai išvardinti 66 psl. Jei norite pažiūrėti kitų telefono Nokia 7650 atpažįstamų failų formatų sąrašą, apsilankykite interneto svetainėje www.nokia.com ir paskaitykite informaciją apie gaminius.

 Pavyzdys: el. laiškai ar pranešimai patenka į Siuntimo dėžutę, pavyzdžiui, tada, kai telefonas yra už tinklo ryšio zonos. Taip pat galite nustatyti, kad el. laiškai būtų siunčiami, kai kitą kartą užmegsite ryšį su savo tolimesniu pašto dėžute.

Siuntimo dėžutė

Siuntimo dėžutė – tai laikina vieta talpinti el. laiškus ir pranešimus, kurie turi būti išsiųsti.

El. laiškų ar pranešimų būklė Siuntimo dėžutėje

- **Siunčia** – užmegztas ryšys, ir siunčiamas el. laiškas ar pranešimas.
- **Laukia / Laukia eilės** – pavyzdžiui, jei Siuntimo dėžutėje yra dviejų panašių rūšių el. laiškai ar pranešimai, vienos rūšies el. laiškai ar pranešimai laukia, kol bus išsiųsti kitos.
- **Siųsti pakartotinai %U** (kokių nors laiku) – išsiųsti nepavyko. Telefonas bandys vėl išsiųsti el. laišką ar pranešimą po nustatytos pertraukos. Paspauskite **Siųsti**, jei norite vėl bandyti siųsti el. laišką ar pranešimą be pertraukos.
- **Atidėtas** – Siuntimo dėžutėje esančius dokumentus galite „užlaikyti“. Pažymėkite siunčiamą el. laišką ar pranešimą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Atidėti siuntimą**.
- **Nepavyko** – el. laiško ar pranešimo nepavyko išsiųsti maksimaliu bandymų skaičiumi. Išsiųsti nepavyko. Jei bandėte siųsti trumpą pranešimą, atidarykite pranešimą ir patikrinkite, ar nustatėte teisingas siuntimo parametrų reikšmes.

SIM kortelėje esančių pranešimų peržiūra

Prieš žiūrėdami SIM pranešimus, turite nukopijuoti juos į telefoną katalogą.

- 1 Pagrindiniame Pranešimų vaizde pasirinkite **Funkcijos** → **SIM pranešimai**.
- 2 Norėdami pažymėti pranešimus, pasirinkite **Funkcijos** → **Žymėti, Nežymėti** → **Žymėti** arba **Žymėti visus**.
- 3 Pasirinkite **Funkcijos** → **Kopijuoti**. Atidaromas katalogų sąrašas.
- 4 Pasirinkite katalogą ir paspauskite **Gerei**. Atidarę katalogą, galite žiūrėti pranešimus.

Transliacija (tinklo paslauga)

Iš paslaugų teikėjo galite gauti pranešimus įvairiomis temomis, pvz., apie orą arba eismo sąlygas. Dėl galimų temų ir atitinkamų temų numerių kreipkitės į paslaugų teikėją.

Pagrindiniame vaizde galite matyti:

- temos būklę: – nauji, užsakyti pranešimai; – nauji, neužsakyti pranešimai.
- temos numerį, temos pavadinimą ir, ar buvo pažymėta (), kad norite gauti naujus pranešimus šia tema. Telefonas praneš, kai gausite naujus pranešimus pažymėta tema.

Pastaba: paketinių duomenų (GPRS) ryšys gali trikdyti transliacinių pranešimų priėmimą. Dėl teisingų GPRS parametrų kreipkitės į savo tinklo operatorių. Daugiau apie GPRS parametrus skaitykite skyriuje ['Paketiniai duomenys \(Bendras paketinis radijo ryšys, GPRS\)'](#), [37](#) psl.

Paslaugų komandų redaktorius

Galite siųsti savo paslaugų teikėjui reikalavimus teikti tinklo paslaugas (taip pat žinomas kaip USSD komandos). Tokie reikalavimai gali būti, pavyzdžiui, tinklo paslaugų įjungimo komandos. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į savo paslaugų teikėją. Jei norite siųsti reikalavimą:

- kai įjungtas laukimo režimas arba kai kalbate telefonu, surinkite komandos numerį(-ius) ir paspauskite [Siųsti](#) arba
- jei reikia įvesti ir raides, ir skaičius, pasirinkite [Pranešimai](#) → [Funkcijos](#) → [Paslaugos komanda](#).

Pranešimų parametrai

Pranešimų parametrai paskirstyti į grupes pagal pranešimų rūšis. Pažymėkite tuos parametrus, kuriuos norite nustatyti, ir paspauskite vaizdo lazdą.

Pagrindiniame Pranešimų vaizde pasirinkite [Funkcijos](#) → [Transliacija](#).

Galimos funkcijos meniu Transliacija: [Atidaryti](#), [Užsakyti](#) / [Nebeužsakyti](#), [Aktuali tema](#) / [Neaktuali tema](#), [Tema](#), [Parametrai](#) ir [Uždaryti programą](#).

Pagrindiniame Pranešimų vaizde pasirinkite [Funkcijos](#) → [Paslaugos komanda](#).

Galimos funkcijos, redaguojant trumpų pranešimų centro parametrus: *Naujas pr. centras*, *Redaguoti*, *Ištrinti* ir *Uždaryti programą*.

Trumpų pranešimų parametrai

Jei norite atidaryti šių parametrų sąrašą, pasirinkite **Pranešimai, Funkcijos** → *Parametrai* → *Trumpas pranešimas*:

- *Pranešimų centrai* – išvardinami visi nustatyti trumpų pranešimų centrai. Žr. '[Naujo trumpų pranešimų centro nustatymas](#)', 97 psl.
 - *Naud. pran. centras* (naudojamas pranešimų centras) – nustato, kuris pranešimų centras naudojamas trumpiems pranešimams, taip pat ir tokiems specialiems pranešimams, kaip grafiniai pranešimai, siųsti.
 - *Gavimo ataskaita* (pristatymo ataskaita) – jei pasirenkate šios tinklo paslaugos reikšmę *Taip*, išsiųsto pranešimo būklė (*Siunčiamas*, *Nepavyko*, *Nusiųstas*) rodoma Žurnale. Žr. 22 psl.
 - *Pranešimo galiojimas* – jei su pranešimo gavėju ryšio užmegzti nepavyksta per nustatytą pranešimo galiojimo laikotarpį, pranešimas pašalinamas iš trumpų pranešimų centro. Norint naudotis šia funkcija, reikia patikrinti, ar tinklas ją vykdo. *Ilgiausiai* – yra didžiausia tinklo leidžiama pranešimo galiojimo trukmė.
 - *Pr. siunčiamas kaip* – galimos reikšmės: *Tekstas*, *Faksograma*, *I gaviklį* ir *El. laiškas*. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į savo tinklo operatorių.
- **Pastaba:** nustatyti kitokią šio parametro reikšmę galite tik tuomet, kai tikrai žinote, jog jūsų pranešimų centras gali konvertuoti trapius pranešimus į šiuos kitus formatus.
- *Pageidaujamas ryšys* – trapius pranešimus galite siųsti įprastu GSM ryšiu arba GPRS ryšiu, jei tinklas teikia tokias paslaugas. Žr. '[Paketingiai duomenys \(Bendras paketingis radijo ryšys, GPRS\)](#)', 37 psl.
 - *Ats. per tą patį cntr.* (tinklo paslauga) – jei pasirenkate šios funkcijos reikšmę *Taip*, jūsų pranešimo gavėjas gali siųsti atsakomąjį pranešimą per jūsų trumpų pranešimų centrą. Turėkite galvoje, kad ši funkcija gali veikti ne tarp visų operatorių.

Naujo trumpų pranešimų centro nustatymas

- 1 Atidarykite **Pranešimų centrai** ir pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas pr. centras**.
 - 2 Paspauskite vairalazdę, parašykite pranešimų centro numerį ir paspauskite **Gerei**.
 - 3 Palenkite vairalazdę atgal, paspauskite ją ir įrašykite trumpų pranešimų centro numerį (**Būtina nustatyti**). Paspauskite **Gerei**. Norint siųsti trumpus ir grafinius pranešimus, reikia žinoti pranešimų centro numerį. Šį numerį jums turi pranešti paslaugos teikėjas.
- Kad nauji parametrai būtų pradėti taikyti, grįžkite į parametų vaizdą. Pažymėkite **Naud. pran. centras**, paspauskite vairalazdę ir pasirinkite naują pranešimų centrą.

Daugiaformačių pranešimų parametrai

Jei norite atidaryti šių parametų sąrašą, pasirinkite **Pranešimai, Funkcijos** → **Parametrai** → **Daugiaform. pranešimas**:

- **Pageidaujamas ryšys (Būtina nustatyti)** — pasirinkite, kuris kreipties taškas bus naudojamas pageidaujamam ryšiui su daugiaformačių pranešimų centru užmegzti. Žr. **'Daugiaformačiams pranešimams reikalingi parametrai', 79 psl.**

 Pastaba: jei daugiaformačių pranešimų parametrus gaunate specialiu pranešimu ir juos išsaugote, šie parametrai automatiškai naudojami užmezgant Pageidaujamą ryšį. Žr. **'Specialių (smart) pranešimų priėmimas', 86 psl.**

- **Antrinis ryšys** — pasirinkite, kuris kreipties taškas bus naudojamas antriniam ryšiui su daugiaformačių pranešimų centru užmegzti.

 Pastaba: Nustatydami ir **Pageidaujamas ryšys**, ir **Antrinis ryšys**, turite nurodyti tą patį daugiaformačių pranešimų centro adresą (**Pradinis tinklalapis**). Skiriasi tik duomenų ryšys.

 Pavyzdys: jeigu jūsų pageidaujamas ryšys yra paketinis duomenų ryšys, kaip antrinį ryšį galite naudoti didelės spartos arba paprastą duomenų ryšį. Taip galite siųsti ir priimti daugiaformačius pranešimus netgi tada, kai esate tinkle, kuriame paketinis duomenų ryšys neveikia. Norėdami sužinoti apie galimybę naudotis duomenų paslaugomis ir užsisakyti jas, kreipkitės į tinklo operatorių arba

paslaugų teikėją. Taip pat žr. '[Bendra informacija apie duomenų ryšius ir kreipties taškus](#)', [35](#) psl.

- **MMS priėmimas** — pasirinkite:
Tik namų tinkle — jei norite priimti daugiaformačius pranešimus tik tada, kai esate savo paslaugų teikėjo tinkle. Kai esate už savo tinklo ribų, daugiaformačiai pranešimai nepriimami.

Nuolat įjungtas — jei norite visuomet priimti daugiaformačius pranešimus.

Išjungtas — jei visiškai nenorite gauti daugiaformačių pranešimų ar reklamos.

DĖMESIO:

- Kai esate už savo tinklo ribų, daugiaformačių pranešimų siuntimas ir priėmimas gali kainuoti jums daugiau.
- Jei pasirenkate **Tik namų tinkle** arba **Nuolat įjungtas**, telefonas gali užmegzti paprastą duomenų ryšį ar GPRS ryšį be jūsų žinios.
- **Gavus pranešimą** — pasirinkite:
Priimti nedelsiant — jei norite, kad telefonas nedelsdamas priimtų daugiaformačius pranešimus. Jei yra Atidėtų pranešimų, jie taip pat bus priimti.
Priimti vėliau — jei norite, kad daugiaformačių pranešimų centras išsaugotų pranešimą kitam kartui. Jei norite priimti pranešimą vėliau, nustatykite parametro **Gavus pranešimą** reikšmę **Priimti nedelsiant**.
Atmesti praneš. — jei norite atmesti daugiaformačius pranešimus. Daugiaformačių pranešimų centras ištrins pranešimus.
- **Priimti anon. praneš.** — pasirinkite **Neatsiunčiamą**, jei norite atmesti pranešimus iš anoniminių siuntėjų.
- **Reklaminiai praneš.** — galite pasirinkti, ar norite priimti reklamą daugiaformačių pranešimų pavidalu.
- **Gavimo ataskaita** — nustatykite **Taip**, jei norite, kad Žurnale būtų rodoma siunčiamo pranešimo būklė (**Siunčiamas**, **Nepavyko**, **Nusiųstas**). Žr. [26](#) psl.

 Pastaba: daugiaformačio pranešimo, išsiųsto el. pašto adresu, siuntimo ataskaitos galite negauti.

- **Neleisti siųsti atask.** — pasirinkite **Atsiunčiama**, jei nenorite, kad jūsų telefonas siųstų daugiaformačių pranešimų gavimo ataskaitas.
- **Pranešimo galiojimas** — jei su pranešimo gavėju ryšio užmegzti nepavyksta per nustatytą pranešimo galiojimo laikotarpį, pranešimas pašalinamas iš daugiaformačių pranešimų centro. Norint naudotis šia funkcija, reikia patikrinti, ar tinklas ją vykdo. **Ilgiausiai** — yra didžiausia tinklo leidžiama pranešimo galiojimo trukmė.
- **Atvaizdo dydis** — nustatykite atvaizdo, naudojamo daugiaformačiame pranešime, dydį. Galimos reikšmės: **Mazas** (maks. 160 x 120 taškelių) ir **Didelis** (maks. 640 x 480 taškelių).
- **Garso šaltinis** — pasirinkite **Garsiakalbis** arba **Įprastu būdu**, priklausomai nuo to, per kur norite klausyti atkuriamų garso įrašų iš daugiaformačių pranešimų: per garsiakalbį ar per ausinę. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių **'Vidinis garsiakalbis', 14** psl.

El. pašto parametrai

Pasirinkite **Pranešimai** ir **Funkcijos** → **Parametrai** → **El. paštas**.

Norėdami pasirinkti naudojamą pašto dėžutę, atidarykite **Naudojama p. dėžutė**.

Pašto dėžučių parametrai

Norėdami atidaryti nustatytą pašto dėžučių sąrašą, pasirinkite **Pašto dėžutės**. Jei pašto dėžučių nenustatėte, pamatysite prašymą tai padaryti. Parodomas šių parametrų sąrašas:

- **P. dėž. pavadinimas** — įrašykite kokį nors pašto dėžutės pavadinimą.
- **Naud. kreipt. taškas (Būtina nustatyti)** — interneto kreipties taškas (IAP), naudojamas ryšiui su pašto dėžute užmegzti. Pasirinkite kreipties tašką iš pateikto sąrašo. Išsamiau apie interneto kreipties taško nustatymą skaitykite skyriuje **'Ryšio parametrai', 35** psl.
- **Mano el. pašto adr. (Būtina nustatyti)** — įrašykite el. pašto adresą, kurį jums pranešė paslaugų teikėjas. Adrese būtinai turi būti ženklas @. Atsakymai į jūsų pranešimus bus siunčiami šiuo adresu.

Galimos funkcijos, redaguojant el. pašto parametrus: **Redag. funkcijos, Nauja pašto dėžutė, Ištrinti ir Uždaryti programą**.

- *Siunčiamo pašto serv.: (Būtina nustatyti)* – įrašykite kompiuterio, kuris siunčia jūsų el. paštą, IP adresą arba pavadinimą.
 - *Siųsti pranešimą* – nustatykite, kaip bus siunčiamas el. paštas iš jūsų telefono. *Nedelsiant* – ryšys su pašto dėžute užmezgamas nedelsiant, kai pasirenkate *Siųsti. Kito ryšio metu* – El. paštas išsiunčiamas, kai kitą kartą užmezgate ryšį su savo pašto dėžute.
 - *Siųsti kopiją sau* – pasirinkite *Taip*, jei norite išsaugoti el. laiško kopiją savo tolimoje pašto dėžutėje ir nusiųsti adresu, nurodytu meniu *Mano el. pašto adr.*
 - *Pridėti parašą* – pasirinkite *Taip*, jei prie savo el. laiško norite pridėti parašą bei pradėti rašyti ar redaguoti savo parašo tekstą.
 - *Vartotojo vardas:* – įrašykite savo vartotojo vardą, kurį jums pranešė paslaugos teikėjas.
 - *Slaptažodis:* – įrašykite savo slaptažodį. Jei paliekate šį laukelį tuščią, slaptažodį turėsite įvesti, kai bandysite užmegzti ryšį su savo pašto dėžute.
 - *Priimamo pašto serv.: (Būtina nustatyti)* – įrašykite kompiuterio, kuris priima jūsų el. paštą, IP adresą arba pavadinimą.
 - *Pašto dėžutės rūšis:* – čia reikia nurodyti el. pašto protokolą, kurį rekomenduoja naudoti jūsų tolimos pašto dėžutės teikėjas. Galimos reikšmės: *POP3* ir *IMAP4*.
- **Pastaba:** šį parametą galite nustatyti tik vieną kartą ir nebegalite jo pakeisti, jei išsaugojote arba uždarėte pašto dėžutės parametrus.
- *Saugumas* – naudojama su POP3, IMAP4 ir SMTP protokolais ryšiui su tolimesniu pašto dėžute apsaugoti.
 - *APOP saugus įjung.* – naudojamas su POP3 protokolu slaptažodžiams, siunčiamiems į tolimą el. pašto serverį, šifruoti. Nerodomas, jei nustatydami parametą *Pašto dėžutės rūšis:* pasirenkate IMAP4.
 - *Priimti priedą* (ši funkcija nerodoma, jei nustatytas el. pašto protokolą POP3) – el. laiškas su priedais arba be priedų priimti.
 - *Priimti antraštes* – galite apriboti į savo telefoną priimamų el. laiško antraščių skaičių. Galimos reikšmės: *Visas* ir *Nustat. vartotojo*. Ši funkcija naudojama tik su IMAP4 protokolu.

WAP paslaugų pranešimų parametrai

Kai pasirenkate **Pranešimai** ir **Funkcijos** → *Parametrai* → *Paslaugos pranešimas*, atidaromas šių parametų sąrašas:

- *Paslaugų pranešimai* – galite pasirinkti, ar norite priimti WAP paslaugų pranešimus.
- *Reikalinga atpažintis* – jei norite blokuoti pranešimus, gaunamus iš konkretaus paslaugos teikėjo, pasirinkite šį parametrą, kad atnaujintumėte WAP paslaugų ir jų teikėjų sąrašą.

Transliacinių pranešimų parametrai

Pasiteiraukite savo paslaugų teikėjo, ar tinkle siunčiami transliaciniai pranešimai, kokios jų temos ir temų numeriai. Norėdami pakeisti parametrus, pasirinkite **Pranešimai** → **Funkcijos** → *Parametrai* → *Transliacija: Priėmimas* – *Įjungtos* ar *Išjungtos*.

- *Kalba* – *Visomis* – galite gauti transliacinius pranešimus visomis įmanomomis kalbomis. *Pasirinktomis* – galite pasirinkti gaunamų transliacinių pranešimų kalbas. Jei sąraše nėra norimos kalbos, pasirinkite *Kiti*.
- *Atrenkamos temos* – jei gaunate pranešimą, kurio tema neatitinka nei vienos iš esamų temų, pasirinkdami *Atrenkamos temos* → *Įjungtos*, galite automatiškai išsaugoti temos numerį. Temos numeris išsaugomas temų sąraše ir rodomas be pavadinimo. Pasirinkite *Išjungtos*, jei nenorite automatiškai išsaugoti naujų temų numerių.

Katalogo išsiųsti parametrai

- *Išsaugoti išsiųstus pr.* – pasirinkite, jei norite išsaugoti kiekvieno išsiųsto trumpo pranešimo, daugiaformačio pranešimo ar el. laiško kopiją kataloge Išsiųsti.
- *Išsaug. pran. skaičius* – nurodykite, kiek vienu metu kataloge Išsiųsti galima saugoti išsiųstų pranešimų. Iš anksto nustatytas maksimalus 15 pranešimų skaičius. Kai šis skaičius pasiekiamas, ištrinamas seniausias pranešimas.

7. Aplinka

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Aplinka**.

▶ **Greitas jungimo būdas:** norėdami pakeisti aplinką, paspauskite **ⓘ**, kai įjungtas laukimo režimas. Suraskite aplinką, kurią norite įjungti, ir paspauskite **Gerei**.

Programoje Aplinka galite susieti ir pritaikyti telefono tonus įvairiems įvykiams, situacijoms ir skambintojų grupėms. Telefone yra penkios standartinės aplinkos: *Įprastinė*, *Begarsė*, *Susirinkimo*, *Gatvės* ir *Pranešimų gaviklio*, kurias galite sukonfigūruoti pagal savo poreikius.

Pasirinktą aplinką galite matyti ekrano viršuje, kai įjungtas laukimo režimas. Kai naudojama Įprastinė aplinka, rodoma tik data.

Skambėjimo tonai gali būti pirminiai, sukurti Kompozitoriuje, gauti su pranešimu, infraraudonųjų spindulių, Bluetooth ryšiu, arba per jungtį iš kompiuterio ir išsaugoti jūsų telefone.

Aplinkos keitimas

- 1 Pasirinkite **Meniu** → **Aplinka**. Atidaromas aplinkų sąrašas. Žr. 1 pav., 102 psl.
- 2 Aplinkų sąraše pažymėkite norimą aplinką ir pasirinkite **Funkcijos** → *įjungti*.

Aplinkų konfigūravimas

- 1 Norėdami sukonfigūruoti aplinką, Aplinkų sąraše suraskite norimą aplinką ir pasirinkite **Funkcijos** → *Konfigūruoti*. Atidaromas aplinkos parametrų sąrašas.
- 2 Pažymėkite parametą, kurio reikšmę norite pakeisti ir atidarykite galimų reikšmių sąrašą, paspausdami vairalazdę:
 - *Skambėjimo tonas* — iš sąrašo parinkite skambėjimo toną balso skambučiams. Kai peržiūrinėjate sąrašą ir trumpai sustojate prie kiekvieno tono, galite paklausti jo prieš nusprenddami kurį pasirinkti. Išjunkite garsą, paspausdami bet kurį klavišą.

► **Pastaba:** skambėjimo tonus galite keisti dviejose programose: Aplinkoje arba Adresų knygoje. Žr. '[Skambėjimo tono susiejimas su adreso kortele ar grupe](#)', 57 psl.

- [Įspėj. apie skambutį](#) – kai pasirenkate [Garsėjantis](#), telefonas skamba vis garsiau nuo pirmo iki nustatyto garso lygio.
- [Skambėjimo garsas](#) – galite nustatyti skambėjimo ir pranešimų tonų garso stiprumą.
- [Pranešimo tonas](#) – galite nustatyti pranešimo toną.
- [Vibracija](#) – galite nustatyti, kad telefonas vibruotų, pranešdamas apie skambutį arba gautą pranešimą.
- [Klaviatūros tonai](#) – galite nustatyti klaviatūros tonų garso stiprumą.
- [Įspėjamieji tonai](#) – įspėjamasis tonas skamba telefone, pavyzdžiui, kai išsikrauna baterija.
- [Skambėj. pagal grup.](#) – galite nustatyti telefoną, kad skambėtų tik tuo atveju, jei skambutis priimamas iš pasirinktos adresų grupės telefono. Jei jums skambins tas, kas nepriklauso pasirinktai grupei, telefonas neskambės. Galimos reikšmės: [Skambės visi](#) / (adresų grupių sąrašas, jeigu jį sukūrėte). Žr. '[Adresų grupių kūrimas](#)', 58 psl.
- [Aplinkos pavadinimas](#) – galite pakeisti aplinkos pavadinimą koku nors kitu. Aplinkos Įprastinė pavadinimo pakeisti negalima.

2 pav. Aplinkos parametrai

8. Svarbūs

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Svarbūs**.

Funkcijos Uždaryti
1 pav. Pagrindinis programos Svarbūs vaizdas.

▶ **Pastaba:** Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti šią funkciją. Neįjunkite mobiliojo telefono, kai juo naudotės draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Programoje Svarbūs galite patalpinti trumpinius (greito jungimo nuorodas), nuorodas į svarbias nuotraukas, užrašus, garso įrašus, WAP žymas ir išsaugotus WAP tinklalapius.

Pirminiai trumpiniai: 📄 — atidaro Užrašų redaktorių, 📅 — atidaro Kalendorių su šiandienine diena, 📥 — atidaro Pranešimų Priėmimo dėžutę. Žr. 1 pav., 104 psl.

Nauji trumpiniai

Trumpinius galima sukurti tik atskirose programose. Ši funkcija veikia ne visose programose.

- 1 Atidarykite programą ir pažymėkite komponentą, kurio trumpinį norite įtraukti į katalogą Svarbūs.
- 2 Pasirinkite **Funkcijos** → **Įtraukti į Svarbius** ir paspauskite **Gerai**.

▶ **Pastaba:** trumpinys kataloge Svarbūs automatiškai atnaujinamas, kai perkeliate atitinkamą komponentą, pavyzdžiui, iš vieno katalogo į kitą.

Svarbiuose:

- **Jei norite atidaryti trumpinį**, pažymėkite jo piktogramą ir paspauskite vairalazdę. Failas atidaromas atitinkamoje programoje.
- **Jei norite ištrinti trumpinį**, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti nuorodą*. Kai ištrinate trumpinį, failas, kuris buvo jungiamas tuo trumpiniu, niekaip nepaveikiamas.
- **Norėdami pakeisti trumpinio antraštę**, pasirinkite **Funkcijos** → *Red. nuorodos pav.* Įrašykite naują pavadinimą. Šiuo veiksmu pakeičiamas tik trumpinys, o ne failas ar komponentas, kuris tuo trumpiniu atidaromas.

Galimos funkcijos pagrindiniame programos Svarbūs vaizde: *Atidaryti, Red. nuorodos pav., Ištrinti nuorodą, Perkelti, Sąrašas / Tinkelis ir Uždaryti programą.*

9. Kalendorius ir Darbotvarkė

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Kalendorius**

Galimos funkcijos, redaguojant kalendoriaus įrašą: *Ištrinti*, *Siųsti* ir *Uždaryti programą*.

▶ **Pastaba:** Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti šią funkciją. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotės draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Kalendorių galite naudoti savo priėmimams, susitikimams, gimtadieniams, sukaktuvėms ir kitiems įvykiams pasižymėti. Taip pat galite nustatyti, kad kalendorius praneštų apie artėjantį įvykį garso signalu.

Kalendoriaus įrašų kūrimas

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas įrašas** ir:
 - **Susitikimas** – galite nustatyti, kad kalendorius primintų, kada įvyks susitikimas.
 - **Pastaba** – galite pasižymėti bendro pobūdžio dienos užrašą.
 - **Sukaktuvės** – galite nustatyti, kad kalendorius primintų apie gimtadienius ir kitas ypatingas dienas. Sukaktuvių įrašai kartojami kiekvienais metais.
- 2 Užpildykite laukelius, žr. skyrių '**Kalendoriaus įrašų laukeliai**', 107 psl. Žr. 1 pav., 106 psl. Tarp laukelių galite pereiti, naudodami vairalazdę. Norėdami perjungti didžiąsias raides į mažąsias arba atvirkščiai, paspauskite **#**.
- 3 Norėdami išsaugoti įrašą, paspauskite **Atlikta**.

Kalendoriaus įrašų redagavimas

1. Dienos vaizde pažymėkite įrašą ir atidarykite jį, paspausdami vairalazdę.
 2. Redaguokite įrašo laukelius ir baigę paspauskite **Atlikta**.
- Jei redaguojate pasikartojantį įrašą, pasirinkite, kokiems įrašams turi būti taikomi pakeitimai: *Visose įrašo dien.* – pakeičiami visi pasikartojantys įrašai / *Tik šį įrašą* – pakeičiamas tik pasirinktos dienos įrašas.

Kalendoriaus įrašų trynimas

- Dienos vaizde pažymėkite įrašą, kurį norite ištrinti, ir pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti* arba paspauskite . Paspauskite **Gerai** šiam veiksmui patvirtinti.
- Jei trinate pasikartojantį įrašą, pasirinkite, kokiems įrašams turi būti taikomi pakeitimai: *Visose įrašo dien.* – ištrinami visi pasikartojantys įrašai / *Tik šį įrašą* – ištrinamas tik pasirinktos dienos įrašas.

Kalendoriaus įrašų laukeliai

- *Tema / Proga* – aprašykite įvykį.
- *Vieta* – susitikimo vieta (nurodyti nebūtina).
- *Pradžios laikas, Pabaigos laikas, Pradžios data* ir *Pabaigos data*.
- *Signalas* – paspauskite vairalazdę, kad įjungtumėte laukelius *Signalo laikas* ir *Signalu data*.
- *Kartojimas* – jei norite nustatyti, kad įrašas kartotųsi, paspauskite vairalazdę. Dienos vaizde simbolis rodo, kad įrašas kartojamas.
 - ▶ **Pavyzdys:** kartojimo funkcija naudinga, kai periodiškai kartojasi koks nors įvykis, toks kaip savaitinis užsiėmimas, dvisavaitinis susitikimas ar kasdieninis darbas, apie kurį norite prisiminti.
- *Kartoti iki* – galite nustatyti pasikartojančio įrašo pabaigos datą, pavyzdžiui, savaitinio užsiėmimo pabaigos datą. Ši funkcija rodoma tik tuo atveju, jei nustatėte, kad įrašas turi būti kartojamas.

Patarimas!
Naudodami programą Synchronizacija, galite sinchronizuoti savo kalendorių su internete ar kompiuteryje esančiu savo kalendoriumi, naudojantį standartą SyncML.

Patarimas! Jei paspaudžiate Mėnesio, Savaitės ar Dienos vaizde, automatiškai paryškinama šiandieninė data.

Kalendoriaus įrašo piktogramos Dienos ir Savaitės vaizduose:

- – *Susitikimas*,
- – *Pastaba*,
- – *Sukaktuvės*.

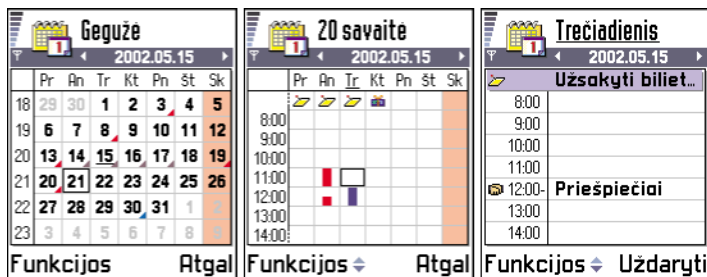
- Sinchronizavimas* – jei pasirenkate *Privatus*, po sinchronizacijos kalendoriaus įrašą galėsite matyti tik jūs. Visi kiti, kas gali žiūrėti kalendorių, šio įrašo nematys. Tai yra naudinga, pavyzdžiui, kai norite sinchronizuoti savo kalendorių su kalendoriumi, kuris yra suderinamame kompiuteryje darbe. Jei pasirenkate *Viešas*, kalendoriaus įrašą mato visi, kas gali žiūrėti jūsų kalendorių. Jei pasirenkate *Jokio*, sinchronizuojant kalendorių, įrašas nebus kopijuojamas į kompiuterį.

Kalendoriaus vaizdai

Mėnesio vaizdas

Mėnesio vaizde viena eilutė atitinka vieną savaitę. Šiandieninė data pabrūkta. Datos, kuriose yra kalendoriaus įrašų, pažymėtos mažu trikampių dešiniajame apatiniame kampe. Aplink pasirinktą datą apibrėžiamas rėmelis. Žr. 2 pav., 108 psl.

- Norėdami atidaryti Dienos vaizdą, pažymėkite norimą datą ir paspauskite vairalazdę.
- Jei norite atidaryti kokią nors dieną, pasirinkite **Funkcijos** → *Rodyti datą*. Įrašykite datą ir paspauskite **Gerei**.

2 pav. Mėnesio, Savaitės ir Dienos vaizdai Kalendoriuje.

Savaitės vaizdas

Savaitės vaizde pasirinktos savaitės įrašai rodomi septynių dienų langeliuose. Šiandieninė savaitės diena pabrėžta. Užrašai ir Sukaktuvės rodomos iki 8 val. Susitikimus žymi spalvoti brūkšneliai ties pradžios ir pabaigos laiku. Žr. 2 pav., 108 psl.

- Jei norite pažiūrėti ar redaguoti įrašą, pažymėkite tą langelį, kuriame yra įrašas, ir paspauskite vairalazdę, kad atidarytumėte Dienos vaizdą. Tada suraskite įrašą ir paspauskite vairalazdę, kad jį atidarytumėte.

Dienos vaizdas

Dienos vaizde galite matyti pasirinktos dienos kalendoriaus įrašus. Įrašai grupuojami pagal jų pradžios laiką. Užrašai ir Sukaktuvės rodomos iki 8 val. Žr. 2 pav., 108 psl.

- Jei norite redaguoti kurį nors įrašą, pažymėkite jį ir paspauskite vairalazdę.
- Jei norite pereiti į kitą dieną, palenkite vairalazdę į dešinę. Jei norite pereiti į ankstesnę dieną, palenkite vairalazdę į kairę.

Kalendoriaus vaizdų parametrai

Pasirinkite **Funkcijos** → **Parametrai** ir:

- **Pagrindinis vaizdas** – galite pasirinkti vaizdą, kuris bus rodomas atidarant Kalendorių.
- **Pirma savaitės diena** – galite nustatyti kitą savaitės dieną, nuo kurios prasideda savaitė.
- **Savaitės vaizdo pav.** – galite pakeisti Savaitės vaizdo pavadinimą į savaitės numerį ar savaitės dieną.

Kalendoriaus signalo nustatymas

- 1 Sukurkite naują Susitikimo ar Sukaktuvių įrašą arba atidarykite anksčiau sukurtą įrašą.
- 2 Pažymėkite **Signalas** ir paspauskite vairalazdę, kad atidarytumėte laukelius **Signalo laikas** ir **Signalo data**.
- 3 Nustatykite signalo laiką ir datą.
- 4 Paspauskite **Atlikta**. Dienos vaizde šalia įrašo rodomas signalo indikatorius .

Sinchronizavimo piktogramos Mėnesio vaizde:

- – **Privatus**,
- – **Viešas**,
- – **Jokio**,
- – dienoje yra daugiau kaip vienas įrašas.

Galimos funkcijos įvairiuose kalendoriaus vaizduose: **Atidaryti**, **Naujas įrašas**, **Savaitės vaizdas** / **Mėnesio vaizdas**, **Ištrinti**, **Rodyti datą**, **Siųsti**, **Parametrai** ir **Uždaryti programą**.

 Greitas būdas: jei norite sukurti naują kalendoriaus įrašą, paspauskite bet kokį klavišą (nuo 1 iki) , kai rodomas bet kuris kalendoriaus vaizdas. Atidaromas Susitikimo įrašas, ir jūsų įvedamas tekstas patalpinamas laukelyje **Tema**.

Kalendoriaus signalo išjungimas

- Signalas skamba vieną minutę. Jei norite išjungti skambantį kalendoriaus signalą, paspauskite **Išjungti**. Jei paspausite kokį nors kitą klavišą, bus įjungtas signalo snaudimo režimas.

Kalendoriaus įrašų siuntimas

- Dienos vaizde pažymėkite įrašą, kurį norite siųsti, ir pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti**. Tada pasirinkite metodą: **Trumpu pranešimu**, **El. paštu** (veikia tik tada, kai nustatyti teisingi el. pašto parametrai), **Bluetooth būdu** arba **IR ryšiu**. Išsamesnės informacijos ieškokite skyriuje **'Pranešimai'**, **'Duomenų siuntimas ir priėmimas IR ryšiu'**, 136 psl., ir **'Duomenų siuntimas Bluetooth ryšiu'**, 133 psl.

Darbai

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Darbai**.

▶ **Pastaba:** Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti šią funkciją. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotis draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Programoje Darbai galite pasižymėti užduotis, kurias turite atlikti. Žr. 3 pav., 111 psl.

- 1 Norėdami pradėti rašyti užduotį, paspauskite bet kokį klavišą (nuo **1** iki **0**).
- 2 Atidaromas redaktorius, ir žymeklis mirksi po jūsų parašytų raidžių.
- 2 Laukelyje **Tema** parašykite užduotį. Jei norite įterpti ypatingą ženklą, spauskite *** +**.
 - Jei norite nustatyti užduoties terminą, pažymėkite laukelį **Baigti iki** ir įrašykite datą.
 - Jei norite nustatyti darbo atlikimo pirmenybę, pažymėkite laukelį **Pirmenybė** ir paspauskite vairalazdę.
- 3 Norėdami išsaugoti darbą, paspauskite **Atlikta**.

▶ **Pastaba:** jei ištrinate visus ženklus ir paspaudžiate **Atlikta**, anksčiau išsaugotas įrašas ištrinamas.

- Jei norite atidaryti darbą, pažymėkite jį ir paspauskite vairalazdę.
- Jei norite ištrinti darbą, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → *Ištrinti* arba paspauskite **C**.
- Jei norite pažymėti, kad darbas atliktas, pasirinkite tą darbą ir paspauskite **Funkcijos** → *Žymėti atliktą*.
- Jei norite atkurti darbą, pasirinkite **Funkcijos** → *Žymėti neatliktą*.

Pirmenybės piktogramos: – *Aukštesnė*, – *Žemesnė*, (be piktogramos) – *Įprasta*.

Būklės piktogramos: – užduotis atlikta – neatlikta.

Darbotvarkė	
05.13	Paskambint... !
05.13	Bilietai į lektu...
05.14	Dantų gydy... !
05.14	Dovana Žuz... !
05.14	Nusipirkti pien...
05.17	Sutikti Mar... !
Funkcijos ▼ Uždaryti	
3 pav. Užduotys Darbotvarkėje	

10. Kitos

Pastaba: Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti funkcijas, pateiktas kataloge **Kiti**. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotisi draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Skaičiuoklė

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Kiti** → **Skaičiuoklė**.

Galimos funkcijos
Skaičiuoklėje: *Pask. rezultatas, Atmintis, Išvalyti ekraną ir Uždaryti programą.*

Patarimas!
Norėdami peržiūrėti funkcijas, spaudinėkite ***+***. Galite matyti, kad parenkama vis kita funkcija.

- 1 Įrašykite pirmą veiksmo skaičių. Jei norite ištrinti klaidingą skaitmenį, paspauskite **C**.
 - 2 Suraskite norimą funkciją ir pasirinkite ją paspausdami vairalazdę. Aritmetiniams veiksams naudokite šiuos klavišus: **+** – sudėčiai, **-** – atimčiai, **×** – daugybai, **÷** – dalybai.
 - 3 Parašykite antrą veiksmo skaičių.
 - 4 Norėdami gauti rezultatą, pažymėkite **=** ir paspauskite vairalazdę.
- Pastaba:** Skaičiuoklės tikslumas yra ribotas, todėl gali pasitaikyti apvalinimo klaidų, ypač skaičiuose, kuriuos sudaro daug skaitmenų.
- Norėdami įterpti dešimtainį kablelį, paspauskite **#.**
 - Norėdami ištrinti ankstesnį rezultatą, palaikykite paspaudę **C**.
 - Jei norite pažiūrėti ankstesnius rezultatus ir kitą lapo dalį, naudokite klavišus **↵** ir **↶**.
 - Jei norite išsaugoti skaičių atmintyje (žymimoje **A**), pasirinkite **MS**. Jei norite paimti skaičių iš atminties, pasirinkite **MR**.
 - Jei norite pamatyti paskutinį rezultatą, pasirinkite **Funkcijos** → *Pask. rezultatas*.

Kompozitorius

Programoje Kompozitorius galite sukurti savo skambėjimo tonus. Turėkite galvoje, kad su telefonu pateiktų skambėjimo tonų redaguoti negalite.

- 1 Norėdami atidaryti redaktorių ir pradėti kurti skambėjimo toną, pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas tonas**.

- Natas ir pauzes įveskite klavišais. Žr. lentelę.
Arba atidarykite natų ir pauzių sąrašą, pasirinkdami **Funkcijos** → **Įterpti simbolį**.
Pirminė natos trukmė yra 1/4 (ketvirtinė).
- Jei norite paklausti tono, paspauskite vairalazdę arba pasirinkite **Funkcijos** → **Groti**.
Jei norite sustabdyti grojimą, paspauskite **Nebegroti**.
- Skambant tonui palenkdami vairalazdę į dešinę, galite sustiprinti garsą, o palenkdami į kairę – susilpninti. Arba pasirinkite **Funkcijos** → **Garsas**, prieš pradėdami klausytis tono.
- Jei norite nustatyti tono skambėjimo tempą, pasirinkite **Funkcijos** → **Tempas**. Jei norite didinti ar mažinti tempą palaipsniui, atitinkamai palenkite vairalazdę į dešinę arba į kairę. Tempas matuojamas taktais per minutę. Didžiausias tempas gali būti 250 taktų. Naujam tonui pirma nustatomas 160 taktų tempas. Minimalus tempas – 50 taktų.
- Jei norite nustatyti grojimo stilių, pasirinkite **Funkcijos** → **Stilius** → **Legato** (tolygus grojimas, švelnūs garsai) arba **Staccato** (išraiškingiau grojama kiekviena atskira nata).
- Jei vienu metu norite pasirinkti daug natų ar pauzių, palaikykite paspaudę **ABC** ir tuo pačiu metu palenkite vairalazdę į kairę arba į dešinę.
- Jei norite pakelti arba sumažinti natą pustoniu, pažymėkite natą ir palenkite vairalazdę pirmyn arba atgal.
- Pavyzdžiui, norėdami gauti natą C#, palaikykite paspaudę **ABC** ir tuo pačiu metu paspauskite **ao 1**.

- 2 Norėdami išsaugoti, spauskite **Atgal**.

↩ Pasirinkite **Meniu** → **Kiti** → **Kompozitorius**.

Galimos funkcijos pagrindiniame Kompozitoriaus vaizde:
Atidaryti, Naujas tonas, Ištrinti, Žymėti, nežymėti, Pakeisti pavadinimą, Sukurti kopiją ir Uždaryti programą.

Galimos funkcijos redaguojant toną: *Groti, Įterpti simbolį, Stilius, Tempas, Garsas ir Uždaryti programą.*

Klavišas	Nata	Klavišas ir funkcija
	c	 palaipsniui trumpina pasirinktos natos (ar natų) arba pauzės (ar pauzių) trukmę.
	d	 palaipsniui ilgina pasirinktos natos (ar natų) arba pauzės (ar pauzių) trukmę.
	e	 įterpia pauzę.
	f	Jei norite atidaryti natų ir pauzių sąrašą, paspauskite .
	g	 Perjungia oktavas, visas pasirinktas natos ir pauzes perkelia į kitą oktavą.
	a	 ištrina pasirinktą natą(-as).
	b	Ilgiau paspaudus klavišus – , sukuriamas ilgesnė (su tašku) nata ar pauzė arba sutrumpinama pailginta nata.

Konvertuotojas

Programoje Konvertuotojas galite verstį įvairių parametų (pavyzdžiui, *Ilgis*) vienos reikšmės (pavyzdžiui, *Jarda*) kitomis (pavyzdžiui, *Metrai*).

Pastaba: Konvertuotojo tikslumas ribotas, todėl gali pasitaikyti apvalinimo klaidų.

Matavimo vienetų keitimas

- Pažymėkite laukelį *Rūšis* ir atidarykite matų sąrašą, paspausdami vairalazdę. Suraskite matavimo vienetą, kurį norite naudoti, ir paspauskite **Gerai**.

➡ Pasirinkite **Meniu** → *Kiti* → **Keitiklis**

Galimos funkcijos
programoje
Konvertuotojas: *Pasirinkti
vienetą* / *Pakeisti valiutą,
Konvertavimo rūšis, Valiutų
kursai* ir *Uždaryti programą*.

- Pažymėkite pirmą laukelį *Vienetas* ir atidarykite galimų matavimo vienetų sąrašą, paspausdami vairalazdę. Pasirinkite matavimo vienetą, kurio kiekinę išraišką **žinote**, ir paspauskite **Gera!**.
Pažymėkite kitą laukelį *Vienetas* ir pasirinkite tą matavimo vienetą, kurio kiekinę išraišką norite **rasti**.
- Pažymėkite pirmą laukelį *Kiekis* ir įrašykite kiekį, kurį norite išreikšti kitu matavimo vienetu. Kitame laukelyje *Kiekis* automatiškai parodoma išraiška kitu matavimo vienetu. Jei norite įterpti dešimtainį kablelį, paspauskite . Klavišu galite įterpti +, – (temperatūrai išreikšti) ir E (skaičiaus laipsnio rodikliui išreikšti).

 Pastaba: išraiškos (konvertavimo) kryptis keičiama, kai parašote kokį nors skaičių antrame laukelyje *Kiekis*. Rezultatas tada rodomas pirmame laukelyje *Kiekis*.

Bazinės valiutos ir keitimo kursų nustatymas

Prieš atlikdami valiutų konvertavimo veiksmus, turite pasirinkti bazinę valiutą (dažniausiai savo šalies valiutą) ir nustatyti keitimo kursą.

 Pastaba: bazinės valiutos kursas visuomet lygus 1. Nuo bazinės valiutos keitimo į kitas valiutas kurso priklauso jų tarpusavio keitimo kursai.

- Rinkdamiesi matą, pasirinkite *Valiuta*. Tada pasirinkite **Funkcijos** → *Valiutų kursai*. Atidaromas valiutų sąrašas, kuriame bazinė valiuta yra pateikta pirma.
- Jei norite pakeisti bazinę valiutą, pažymėkite norimą valiutą (dažniausiai savo šalies valiutą) ir pasirinkite **Funkcijos** → *Nustat. baz. valiutą*.
 DĖMESIO: kai pakeičiate bazinę valiutą, visi anksčiau nustatyti valiutų keitimo kursai anuliuojami (nustatomi 0), ir tada turite nustatyti naujus kursus.
- Nustatykite valiutų kursus (žr. pavyzdį), pažymėkite valiutą, įrašykite naują kursą, t. y. nurodykite, kiek valiutos vienetų prilygsta vienam pasirinktos bazinės valiutos vienetui.
- Kai nustatote visus reikalingus valiutų kursus, galite konvertuoti valiutas, žr. '[Matavimo vienetų keitimas](#)', 114 psl.

 Patarimas! Jei norite pakeisti valiutos pavadinimą, atidarykite Valiutų kursų vaizdą, pažymėkite valiutą ir pasirinkite **Funkcijos** → *Pervadinti valiutą*.

 Pavyzdys: jei bazinė valiuta parenkate eurą, euras yra lygus 5,94573 FIM. Taigi, turite rašyti keitimo į Suomijos markę kursą 5,94573.

Užrašai

↩ Pasirinkite **Meniu** →
Kiti → **Užrašai**.

Užrašų trumpinius galite įkelti į katalogą Svarbūs. Užrašus taip pat galite siųsti į kitus prietaisus. Gaunamus paprasto teksto (TXT formato) failus galite išsaugoti Užrašuose.

- Norėdami pradėti rašyti, paspauskite () – (). Jei norite ištrinti raides, paspauskite (). Norėdami išsaugoti, paspauskite **Atlikta**.

Laikrodis

↩ Pasirinkite **Meniu** →
Kiti → **Laikrodis**

Laikrodžio parametų nustatymas

- Jei norite nustatyti laiką ar datą, atidarę Laikrodį pasirinkite **Funkcijos** → *Parametrai*. Jei norite pakeisti laukimo režime rodomą laikrodį, parametų sąrašė *Data ir laikas* pažymėkite *Laikrodžio tipas* → *Analoginis* arba *Skaitmeninis*.

Žadintuvo nustatymas

- 1 Norėdami nustatyti žadintuvą, pasirinkite **Funkcijos** → *Nustatyti signalą*.
- 2 Įrašykite skambėjimo laiką ir paspauskite **Gerai**. Kai žadintuvą įjungtas, rodomas indikatorius .

Pastaba: žadintuvą veikia ir tuomet, kai telefonas išjungtas.

- Jei norite išjungti žadintuvą, atidarykite laikrodį ir pasirinkite **Funkcijos** → *Išjungti signalą*.

Žadintuvo signalo išjungimas

- Paspauskite **Išjungti** skambėjimui sustabdyti.
- Kai skamba žadintuvą, paspauskite bet kokią klavišą arba **Snausti**, kad signalas vėl suskambėtų po penkių minučių. Tai galite padaryti ne daugiau kaip penkis kartus.

Jei vidinio žadintuvo skambėjimo laikas ateina tuomet, kai telefonas išjungtas, telefonas įsijungia ir pradeda skambėti. Jei paspausite **Išjungti**, ekrane pasirodys klausimas, ar

Galimos funkcijos
Laikrodyje: *Nustatyti signalą*, *Iš naujo nust. sign.*, *Išjungti signalą*, *Parametrai* ir *Uždaryti programą*.

skambučių priėmimui norite įjungti telefoną. Paspauskite **Ne**, jei norite išjungti telefoną, arba **Taip**, jei norite skambinti ir atsiliepti į skambučius.

▶ **Pastaba:** nespauskite **Taip**, kai mobiliuoju telefonu naudotis draudžiama, arba kai jis gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Balso grotuvas

Naudodami balso grotuvą, galite įrašyti pokalbius telefonu ir balsines atmintines. Jei įrašinėjate pokalbį telefonu, abu pašnekovai įrašymo metu kas penkias sekundes girdės pyptelėjimą.

▶ **Pastaba:** Nepažeiskite jokių vietinių įstatymų, susijusių su pokalbių įrašymu. Nenaudokite šios funkcijos neteisėtai.

- Pasirinkite **Funkcijos** → **Naujas garso įrašas**, pažymėkite norimą funkciją ir pasirinkite ją, paspausdami vaivalazdę. Naudokite: – įrašinėti, – pertraukti, – sustabdyti, – praleisti pirmyn, – praleisti atgal, – atkurti atidarytą garso failą.

▶ **Pastaba:** grotuvo naudoti negalima, kai įjungtas paprastas duomenų arba GPRS ryšys.

↩ Pasirinkite **Meniu** → **Kiti** → **Balso grotuvas**

Galimos funkcijos programoje Balso grotuvas: *Atidaryti, Naujas garso įrašas, Ištrinti, Pervad. garso įrašą, Siųsti, Įtraukti į Svarbius ir Uždaryti programą.*

11. Paslaugos (WAP)

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Paslaugos** arba palaikykite paspaudę laukimo režime.

▶ **Pastaba:** Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti šią funkciją. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotis draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Įvairūs WAP (beleidės aplinkos protokolo) paslaugų teikėjai internete turi tinklalapius, kurie yra specialiai skirti mobiliems telefonams. Šiuose tinklalapiuose teikiamos įvairios paslaugos ir informacija: naujienos, oro prognozės, banko operacijos, kelionių informacija, pramogos ir žaidimai.

Šiuose tinklalapiuose naudojama beleidės aplinkos kalba (WML). Savo telefone negalite peržiūrėti interneto tinklalapių, kuriuose naudojama HTML (hiperteksto) kalba.

▶ **Pastaba:** apie WML paslaugas, kainas ir tarifus teiraukitės pas tinklo operatorių ir (arba) WAP paslaugų teikėją. Paslaugų teikėjai taip pat pateiks jums instrukcijas apie jų paslaugų naudojimą.

1 pav. Žymų vaizdas.
Laukelis į tinklalapį
rodomas apačioje.

Pagrindiniai WAP paslaugų įjungimo ir naudojimo veiksmai

- Išsaugokite parametrus, kurių reikia norint naudotis WAP paslauga. Žr. skyrelį [‘Telefono parengimas WAP paslaugoms’](#). Taip pat žr. [‘WAP paslaugų pranešimų parametrai’](#), 101 psl.
- Užmegzkite ryšį su WAP paslauga. Žr. 121 psl.
- Pradėkite peržiūrėti WAP paslaugos tinklalapius. Žr. 121 psl.
- Baikite ryšį su WAP paslauga. Žr. 123 psl.

Telefono parengimas WAP paslaugoms

Parametrų priėmimas su specialiu pranešimu

Paslaugos parametrus galite gauti su specialiu trumpu pranešimu iš tinklo operatoriaus arba paslaugos teikėjo, kuris siūlo jums norimą WAP paslaugą. Žr. '[Specialių \(smart\) pranešimų priėmimas](#)', 86 psl. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į tinklo operatorių arba paslaugos teikėją. Taip pat galite aplankyti Nokia klubo (Club Nokia) svetainę (www.club.nokia.com).

 Patarimas! WAP parametrai gali būti pateikti, pavyzdžiui, tinklo operatoriaus arba paslaugų teikėjo interneto svetainėje.

Rankinis parametrų įvedimas

Vykdykite paslaugų teikėjo pateiktus nurodymus.

- 1 Pasirinkite **Parametr.** → *Ryšio parametrai* → *Kreipties taškai* ir nustatykite WAP kreipties taško parametrus. Žr. '[Ryšio parametrai](#)', 35 psl.
- 2 Pasirinkite **Paslaugos** → **Funkcijos** → *Priskirti žymą*. Parašykite žymos pavadinimą ir pasirinktam kreipties taškui priskirto WAP tinklalapio adresą.

Žymų vaizdas

 Termino paaiškinimas: žymą sudaro interneto adresas (būtinai), žymos pavadinimas, WAP kreipties taškas ir vartotojo vardas bei slaptažodis, jei pastarųjų dviejų reikalauja paslaugos teikėjas.

 Pastaba: jūsų telefone gali būti iš anksto įrašytos kelios žymos, nurodančios tinklalapius, kurie nėra susiję su Nokia. Nokia šių tinklalapių atžvilgiu neteikia jokių garantijų ir jų neremia. Jeigu nuspręsite atidaryti šiuos tinklalapius, turite imtis visų atsargumo priemonių jų saugumo ir turinio atžvilgiu, kaip ir atidarydami kitus tinklalapius.

Galimos funkcijos Žymų vaizde (kai pažymėta žyma ar katalogas):
Atidaryti, Įkrauti, Atgal į tinklalapį, Siųsti, Į tinklalapį / Ieškoti žymos, Priskirti žymą, Redaguoti, Ištrinti, Skaityti pasl. pran., Baigti ryšį, Perkelti į katalogą, Naujas katalogas, Pervadinti, Valyti laikin. atmintį, Informacija, Įtraukti į Svarbius, Parametrai ir Uždaryti programą.

Žymų vaizde galite matyti žymas, susietas su įvairiais WAP tinklalapiais. Žymų piktogramos:

— su WAP kreipties tašku susietas pradinis tinklalapis. Jei naršymui naudojate kitą WAP kreipties tašką, pradinis tinklalapis atitinkamai pakeičiamas.

— paskutinis aplankytas tinklalapis. Kai telefonas atjungiamas nuo paslaugos, paskutinio aplankyto tinklalapio adresas saugomas atmintyje, kol kitą kartą užmezgę ryšį neaplankote kito tinklalapio.

— žymos pavadinimas arba interneto adresas.

Kai peržiūrinate žymas, galite matyti paryškintos žymos adresą laukelyje į tinklalapį, ekrano apačioje. Žr. 1 pav., 118 psl.

Naujų žymų įtraukimas rankiniu būdu

- 1 Žymų vaizde pasirinkite **Funkcijos** → *Priskirti žymą*.
- 2 Pradėkite pildyti laukelius. Žr. 2 pav., 120 psl. Tik adresą nurodyti yra privaloma. Su žyma susiejamas pirminis kreipties taškas, jei nepasirenkamas joks kitas. Jei norite įvesti ypatingus ženklus, tokius kaip /, ., : ir @, paspauskite (*+). Jei norite ištrinti ženklus, paspauskite (C).
- 3 Jei norite išsaugoti žymą, pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti*.

Žymų siuntimas

- Norėdami siųsti žymą, pažymėkite ją ir pasirinkite **Funkcijos** → *Siųsti* → *Trumpu pranešimu*.

Ryšio su WAP paslauga užmezgimas

Įrašę visus reikalingus ryšio parametrus, galite atidaryti WAP tinklalapius.

WAP puslapius galima atidaryti trimis būdais:

- pasirinkite savo paslaugos teikėjo interneto svetainę ,
- Žymų vaizde pasirinkite žymą,
- pradėkite rašyti WAP paslaugos adresą, paspausdami klavišus – . Ekraną apačioje esantis laukelis į tinklalapį automatiškai įjungiamas, ir galite rašyti adresą jame.

Kai pasirenkate tinklalapį ar parašote adresą, pradėkite krauti tinklalapį, paspausdami vairalazdę. Taip pat žr. [‘Duomenų ryšio indikatoriai’](#), 10 psl.

WAP paslaugos tinklalapių peržiūra

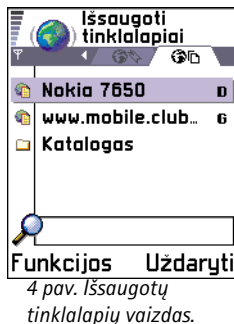
WAP tinklalapyje naujos nuorodos pabraukiamos ir rodomos mėlyna spalva, o anksčiau aplankytos – raudona. Atvaizdai, kurie tuo pačiu yra ir nuorodos, rodomi su rėmeliu, kai juos pažymite. Žr. 3 pav., 122 psl.

Naršant naudojami klavišai ir komandos

- Vaizdą peržiūrėti galite palenkdami vairalazdę į atitinkamą pusę.
- Norėdami atidaryti nuorodą, paspauskite vairalazdę.
- Raidės ir skaičiai į laukelius galite rašyti klavišais – . Jei norite įvesti ypatingus ženklus, tokius kaip /, ., : ir @, paspauskite . Jei norite ištrinti ženklus, paspauskite .
- Jei norite grįžti į ankstesnį tinklalapį, kai naršote, paspauskite **Atgal**. Jei funkcijos **Atgal** nėra, atidarykite chronologine tvarka surūšiuotą naršymo seanso metu aplankytų tinklalapių sąrašą, pasirinkdami **Funkcijos** → **Istorija**. Istorijos sąrašas ištrinamas kiekvieną kartą, kai baigiamas naršymo seansas.
- Langelius ir kitus komponentus galite žymėti, paspausdami vairalazdę.

 Patarimas! Jei norite atidaryti Žymų vaizdą, kai naršote internete, palaikykite paspaudę vairalazdę. Jei vėl norite grįžti į naršyklės vaizdą, pasirinkite **Funkcijos** → **Atgal į tinklalapį**.

Galimos funkcijos, naršant po tinklalapius:
*Atidaryti Žiūrėti atvaizdą,
 Paslaugos funkcijos, Žymos,
 Istorija, Į tinklalapį, Skaityti
 pasl. pran., Išsaugoti kaip
 žymą, Siųsti žymą,
 Atnaujinti, Baigti ryšį,
 Rodyti graf. elem., Valyti
 laikin. atmintį, Išsaugoti
 tinklalapį, Ieškoti,
 Informacija, Parametrai,
 Uždaryti programą.*

- Lentelės langelio turinį galite atidaryti, paspausdami vairalazdę.
- Norėdami iš serverio priimti naujausią informaciją, pasirinkite **Funkcijos** → *Atnaujinti*.
- Norėdami atidaryti rodomo WAP tinklalapio papildomų komandų ir funkcijų sąrašą, pasirinkite **Funkcijos** → *Paslaugos funkcijos*.
- Norėdami baigti ryšį su WAP paslauga ir baigti peržiūrą, palaikykite paspaudę .

Naujų WAP paslaugos pranešimų peržiūra naršant

Norėdami parsisiųsti ir pažiūrėti naujus WAP paslaugos pranešimus, kai naršote:

- 1 Pasirinkite **Funkcijos** → *Skaityti pasl. pran.* (ši funkcija rodoma tik tada, kai yra naujų pranešimų).
- 2 Pažymėkite norimą pranešimą, parsisiųskite ir atidarykite jį, paspausdami vairalazdę.

Apie WAP paslaugos pranešimus skaitykite skyriuje ["WAP paslaugų pranešimai"](#), 87 psl.

Žymų išsaugojimas

- Jei norite benaršydamis išsaugoti žymą, pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti kaip žymą*.
- Jei norite išsaugoti su specialiu pranešimu gautą žymą, atidarykite pranešimą, esantį Pranešimų Priėmimo dėžutėje, ir pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti žymų sąr.* Taip pat žr. ["WAP paslaugų pranešimai"](#), 87 psl.

WAP tinklalapį išsaugojimas telefono atmintyje

WAP tinklalapį galite išsaugoti telefono atmintyje ir pažiūrėti jį, išjungę ryšį su serveriu. Pavyzdžiui, galite išsaugoti dažnai naudojamą tvarkaraštį, kad nereikėtų vėl ir vėl jo parsisiųsti.

Jei norite benaršydamis išsaugoti WAP tinklalapį, pasirinkite **Funkcijos** → *Išsaugoti tinklalapį*.

Norėdami atidaryti išsaugotų tinklalapių vaizdą, palenkite vairalazdę į dešinę, kai atidarytas Žymų vaizdas, žr. 4 pav., 122 psl. Išsaugotų tinklalapių vaizde galite atidaryti telefono atmintyje išsaugotą tinklalapį, paspausdami vairalazdę. Jei norite užmegzti ryšį su

WAP paslauga ir vėl įkrauti tinklalapį, pasirinkite **Funkcijos** → *Atnaujinti*. Tinklalapius taip pat galite paskirstyti po katalogus.

 Pastaba: kai iš naujo įkraunate tinklalapį, ryšys tarp telefono ir serverio neišjungiamas.

WAP ryšio užbaigimas

- Pasirinkite **Funkcijos** → *Baigti ryšį* arba
- palaikykite paspaudę , jei norite baigti naršyti ir grįžti į laukimo režimą.

WAP naršyklės parametrai

Norėdami atidaryti parametrų vaizdą, pasirinkite **Funkcijos** → *Parametrai*. Atidaromas WAP parametrų sąrašas:

- *Pirminis kreipt. tašk.* — jei norite pakeisti pirminį kreipties tašką, atidarykite galimų kreipties taškų sąrašą, paspausdami vairalazdę. Paryškinamas dabartinis pirminis kreipties taškas. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių 'Ryšio parametrai', 35 psl.
- *Rodyti graf. elem.* — pasirinkite, ar norite žiūrėti įvairius grafinius elementus (paveikslėlius), kai naršote. Jei pasirenkate *Ne*, grafinius elementus galėsite įkrauti vėliau, pasirinkdami **Funkcijos** → *Rodyti graf. elem.*
- *Šrifto dydis* — *Įprastinis / Didelis*.
- *Slapukai* – *Leidžiami / Draudžiami*. Galite leisti arba neleisti priimti ir siųsti atžymų apie naudotoją (slapukų).
- *Tvirtinti DTMF siunt.* — *Visada / Tik pirmą kartą*. WAP naršyklėje gali veikti funkcijos, kuriomis galite naudotis naršydami. Galite: skambinti (užmegzti balso ryšį), kai peržiūrinėjate WAP tinklalapį, siųsti DTMF tonus, kai vyksta balso ryšys, išsaugoti vardą ir telefono numerį iš WAP tinklalapio Adresų knygoje. Pasirinkite, ar reikalingas jūsų

Galimos funkcijos
Išsaugotų tinklalapių
vaizde: *Atidaryti, Atgal į
tinklalapį, Atnaujinti,
Pašalinti, Skaityti pasl.
pran., Baigti ryšį, Perkelti į
katalogą, Naujas katalogas,
Žymėti, Nežymėti,
Pervadinti, Valyti laikin.
atmintį, Informacija,
Įtraukti į Svarbius,
Parametrai ir Uždaryti
programą.*

 Termino

paaiškinimas: atžymos apie naudotoją (slapukai) yra maži informacijos apie jūsų apsilankymus WAP tinklalapiuose failai, kuriuos jums atsiunčia serveris. Kai sutinkate priimti atžymas apie naudotoją (slapukus), serveris gali tikrinti, kaip naudojate WAP tinklalapiu, kas jus domina, ką norite skaityti ir t. t.

 Termino

paaiškinimas: laikinoji atmintis yra kaupklinė atmintis, kuri naudojama, kai reikia laikinai patalpinti duomenis.

patvirtinimas prieš siunčiant DTMF tonus balso ryšio metu. Taip pat žr. „DTMF tonai“, [21](#) psl.

- **Teksto įtarpinimas** — kai **Teksto įtarpinimas** yra **Įjungtas**, į vieną eilutę netelpantis tekstas automatiškai perkeliamas į kitą eilutę. Kai šis parametras yra **Išjungtas**, į vieną eilutę netelpantis tekstas jos pabaigoje nutraukiamas.

WAP ryšio saugumas

Kai WAP ryšio metu rodomas saugumo indikatorius , duomenų ryšys tarp telefono ir WAP sąsajinio įrenginio ar serverio yra šifruojamas ir saugus.

- **Pastaba:** saugumo piktograma nerodo duomenų ryšio tarp sąsajinio įrenginio ir serverio (vietos, kur saugoma reikalinga informacija) saugumo. Duomenų ryšio tarp sąsajinio įrenginio ir serverio saugumu rūpinasi tik paslaugos teikėjas.

Laikinosios atminties išvalymas

Informacija arba paslaugos, kurias priėmėte, yra patalpinamos telefono laikinojoje atmintyje.

- **Pastaba:** jei bandėte atidaryti ar atidarėte slaptą informaciją, kuriai reikalingi slaptažodžiai (pavyzdžiui, savo banko sąskaitą), išvalykite savo telefono laikinąją atmintį visuomet, kai baigiate tokia informacija naudotis. Norėdami išvalyti laikinąją atmintį, pasirinkite **Funkcijos** → **Valyti laikin. atmintį**.

12. Priemonės

Pastaba: Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti funkcijas, pateiktas kataloge **Priemonės**. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotis draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Išsamiau apie funkciją **Peradresav.** ir **B. pašto dėžutė** skaitykite skyrelyje '[Skambučių peradresavimo parametrai](#)', 21 psl., ir '[Balso pašto dėžutės numerio keitimas](#)', 18 psl.

Programų tvarkyklė – programinės įrangos diegimas

Naudodami Tvarkyklę, galite įdiegti naujas programas ir programų paketus, taip pat pašalinti programas iš savo telefono. Taip pat galite patikrinti, kiek naudojama atminties.

Kai atidarote Tvarkyklę, sąrašą rodomos šios priemonės:

- įdiegimo paketai, išsaugoti Tvarkyklėje,
- nevisiškai įdiegtos programos (žymimos),
- visiškai įdiegtos programos (žymimos), kurias galite pašalinti.

Jei norite atidaryti Atminties vaizdą, palenkite vairalazdę į dešinę. Žr. 127 psl.

Pastaba: Įdiegimo programoje galite naudoti tik prietaiso programinės įrangos įdiegimo failus, kurių tipas yra .SIS.

- Pažymėkite įdiegimo failą ir pasirinkite **Funkcijos** → *Žiūrėti informaciją*, norėdami pažiūrėti šiuos programinės įrangos paketo duomenis: *Pavada*, *Versija*, *Rūšis*, *Dydis*, *Tiekėjas* ir *Būklė*.

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Priemonės** → **Tvarkyklė**

Galimos funkcijos pagrindiniame Tvarkyklės vaizde: *Žiūrėti informaciją*, *Žiūrėti pažymą*, *Įdiegti*, *Pašalinti*, *Žiūrėti žurnalą*, *Siųsti žurnalą* ir *Uždaryti programą*.

Patarimas!
Norėdami įdiegti Java™ programas (.JAD arba .JAR tipo failus), atidarykite Programas. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių '[Programos \(Java\)](#)', [128](#) psl.

Patarimas!
Norėdami pažiūrėti, kada ir kokie programinės įrangos paketai buvo įdiegti ar pašalinti, pasirinkite **Funkcijos** → [Žiūrėti žurnalą](#).

Patarimas! Jei norite nusiųsti savo įdiegimo žurnalą į konsultacinį skyrių, kad jo darbuotojai galėtų matyti, kas buvo įdiegta ar pašalinta, pasirinkite **Funkcijos** → [Siųsti žurnalą](#) → [Trumpu pranešimu](#) arba [El. paštu](#) (veikia tik tada, kai nustatyti teisingi el. pašto parametrai).

- Jei norite pažiūrėti programinės įrangos saugumo pažymos informaciją, pažymėkite programinės įrangos paketą ir pasirinkite **Funkcijos** → [Žiūrėti pažymą](#). Žr. '[Pažymų tvarkymas](#)', [47](#) psl.

DĖMESIO: Programinę įrangą įdiekite tik iš tų šaltinių, kurie siūlo pakankamą apsaugą nuo virusų ir kitokios kenksmingos programinės įrangos. Saugumo patikrinimo tikslu, programinės įrangos įdiegimo sistema su kiekvienu programinės įrangos paketu naudoja skaitmeninius parašus ir pažymas. Jei įdiegimo programa įdiegimo proceso metu parodo saugumo perspėjimą, toliau programos nebediekite.

Programinės įrangos įdiegimas

Galite įdiegti programas, specialiai skirtas telefonui Nokia 7650 arba tinkamas Symbian operacinei sistemai. Programinės įrangos paketą įprastai sudaro vienas didelis programiškai suglaustas failas, kuriame savo ruožtu yra daug failų-komponentų.

Pastaba: jei įdiegsite programą, kuri nebuvo pritaikyta būtent telefonui Nokia 7650, ji gali veikti ir atrodyti visiškai kitaip, nei įprastos Nokia 7650 programos.

DĖMESIO: jei įdiegiate failą, kuriame yra įdiegtos programos atnaujinimas ar pataisa, originalią programą galėsite atkurti tik tuo atveju, jei turėsite originalų įdiegimo failą arba visą atsarginę pašalinto programinės įrangos paketo kopiją. Norėdami atkurti originalią programą, pašalinkite ir vėl iš naujo įdiekite programą iš originalaus įdiegimo failo ar atsarginės kopijos.

- Įdiegimo paketus galite priimti į savo telefoną iš kompiuterio, parsisiųsti benaršydami po WAP tinklalapius, gauti su daugiaformačiu pranešimu, kaip el. laiško priedą, Bluetooth arba infraraudonųjų spindulių ryšiu.
- Atidarykite įdiegimo programą, pažymėkite įdiegimo paketą ir pradėkite jį diegti, pasirinkdami **Funkcijos** → [Įdiegti](#). Arba, kitu būdu, suraskite telefono atmintyje įdiegimo failą, pažymėkite jį ir pradėkite diegti, paspausdami vairalazdę. Žr. pavyzdį puslapio parašėje.

Jei diegiate programinę įrangą be skaitmeninio parašo ar pažymos, telefonas perspėja apie tokios programinės įrangos diegimo riziką. Programą toliau diekite tik tuo atveju, jei esate visiškai tikri dėl programinės įrangos paketo kilmės ir turinio.

Įdiegimo proceso metu telefonas patikrina paketo, kurį norite įdiegti, vientisumą. Telefonas rodo informaciją apie vykdomus patikrinimus. Susipažinę su jų rezultatais, galite nuspręsti, ar norite toliau diegti programą. Kai telefonas patikrina programinės įrangos paketo vientisumą, programa įdiegiama jūsų telefone.

Programinės įrangos pašalinimas

- 1 Jei norite pašalinti programinės įrangos paketą, pažymėkite jį ir pasirinkite **Funkcijos** → **Pašalinti**.
- 2 Patvirtinkite pašalinimo veiksmą, paspausdami **Taip**.

DĖMESIO: jei pašalinate programinę įrangą, vėl ją įdiegti galite tik tuo atveju, jei turite originalų programinės įrangos paketą arba visą atsarginę pašalinto programinės įrangos paketo kopiją. Jei pašalinate programinės įrangos paketą, galite nebeatidaryti dokumentų, sukurtų ta programine įranga. Jei nuo pašalinto programinės įrangos paketo priklausos kito programinės įrangos paketo veikimas, pastarasis gali nustoti veikti. Išsamesnės informacijos ieškokite įdiegto programinės įrangos paketo dokumentuose.

Informacijos apie naudojamą atmintį peržiūra

- Norėdami atidaryti atminties vaizdą, palenkite vairalazdę į dešinę, kai atidarytas pagrindinis įdiegimo programos vaizdas.

Kai atidarote Atminties vaizdą, telefonas suskaičiuoja, kiek yra laisvos atminties naujiems duomenims ir naujai programinei įrangai įdiegti. Atminties vaizde galite matyti, kiek atminties naudojama įvairioms duomenų grupėms: **Adr. knyga**, **Kalendorius**, **Dokumentai**, **Pranešimai**, **Atvaizdai**, **Programos**, **Garso failai**, **Naudoj. atm.**, **Laisva atm.** Žr. 1 pav., 127 psl.

Pavyzdys: jei įdiegimo failą gavote kaip el. laiško priedą, atidarykite savo pašto dėžutę, el. laišką, Priedų vaizdą, pažymėkite įdiegimo failą ir paspauskite vairalazdę, kad prasidėtų įdiegimo procesas.

Prgr. tvarkykle	
Atmintis	
8 kB	Kalendorius
22 kB	Adr. knyga
180 B	Dokumentai
33 kB	Pranešimai
21 kB	Atvaizdai
147 kB	Garso failai
Funkcijos ▼ Uždaryti	

1 pav. Informacijos apie naudojamą atmintį peržiūra

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Priemonės** → **Programos**

Termino paaiškinimas: JAR – visos Java programos failas. JAD – Java programos informacijos failas. Jei turite tik JAD failą, JAR failas bus įrašytas diegiant programą. Naudojant JAD failą, nepriimama nereikalinga informacija, jei prietaisas pagal JAD failą gali nustatyti, kad programa negalės veikti tame prietaise.

▶ **Patarimas!** Jei labai sumažėja laisvos atminties, pašalinkite kai kuriuos dokumentus. Taip pat žr. [139](#) psl.

Programos (Java™)

Programų vaizde galite atidaryti arba pašalinti įdiegtas Java programas. Vaizde įdiegti galite įdiegti naujas Java programas (.JAD ir .JAR tipo failus).

▶ **Pastaba:** jūsų telefone gali veikti J2ME™ Java programos. Nesisiųskite į savo telefoną PersonalJava™ programų, kadangi jų įdiegti telefone neįmanoma.

Kai atidarote Programas, galite matyti telefone įdiegtų Java programų sąrašą. Žr. [2](#) pav., [129](#) psl.

- Pažymėkite norimą programą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Žiūrėti informaciją**, norėdami pažiūrėti šią informaciją:
 - **Būklė** – *Įdiegta, Vykdoma* arba *Parsiųsta* (rodoma tik vaizde įdiegti),
 - **Versija** – programos versijos numeris,
 - **Tiekėjas** – programos tiekėjas arba gamintojas,
 - **Dydis** – programos failo dydis kilobaitais,
 - **Rūšis** – trumpas programos aprašymas,
 - **URL adr.** – informacijos puslapio internete adresas,
 - **Duomen.** – programos duomenų, tokių kaip rekordai, dydis kilobaitais.
- Norėdami įjungti duomenų ryšį ir pažiūrėti papildomą informaciją apie programą, pažymėkite programą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Į tinklalapį**.

▶ **Pastaba:** bandydamos užmegzti duomenų ryšį, programos gali naudoti interneto kreipties taškus (IAP) ir WAP kreipties taškus. Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės į paslaugų teikėją arba tinklo operatorių. Taip pat žr. [‘Kreipties taško sukūrimas’](#), [38](#) psl. Jei įmanoma, rekomenduojama naudoti IAP, kadangi jis neriboja pasiunčiamos Java programos dydžio arba duomenų ryšio, kurį naudoja jau įdiegtos Java programos.

- Norėdami įjungti duomenų ryšį ir patikrinti, ar yra programos atnaujinimas, pažymėkite programą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Atnaujinti**.

Java programų diegimas

Įdiegimo failus galite priimti į savo telefoną iš kompiuterio, parsisiųsti benaršdami po WAP tinklalapius, gauti su daugiaformačiu pranešimu, kaip el. laiško priedą, Bluetooth arba infraraudonųjų spindulių ryšiu.

DĖMESIO: Programinę įrangą įdiekite tik iš tų šaltinių, kurie siūlo pakankamą apsaugą nuo virusų ir kitokios kenksmingos programinės įrangos.

- Jei norite pažiūrėti įdiegimo paketus, kai atidarytas pagrindinis Programų vaizdas, atidarykite vaizdą **Parsiųsti f.**, palenkdami vairalazdę į dešinę.

Pastaba: atidarę vaizdą Įdiegti, galite diegti tik .JAD arba .JAR tipo Java failus.

- Norėdami pradėti diegti programą, pažymėkite jos įdiegimo failą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Įdiegti**.

Arba, kitu būdu, suraskite telefono atmintyje įdiegimo failą, pažymėkite jį ir pradėkite diegti, paspausdami vairalazdę. Žr. pavyzdį puslapio paraštėje.

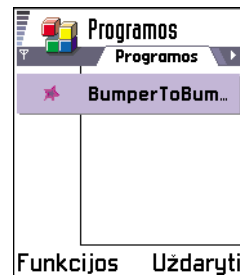
- Patvirtinkite, kad norite įdiegti programą, paspausdami **Taip**. Norint įdiegti programą, reikia turėti .JAR failą. Jeigu jo neturite, telefonas gali paprašyti parsisiųsti jį. Jei Programose nenustatytas joks kreipties taškas, pamatysite prašymą kurį nors pasirinkti. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite pastabą [128](#) psl. Kai siunčiatės JAR failą, gali reikėti įvesti vartotojo vardą ir slaptažodį, kad galėtumėte prisijungti prie serverio. Šiuos duomenis galite gauti iš programos tiekėjo arba gamintojo.

Įdiegimo proceso metu telefonas patikrina paketo, kurį norite įdiegti, vientisumą. Telefonas rodo informaciją apie vykdomus patikrinimus. Susipažinę su jų rezultatais, galite nuspręsti, ar norite toliau diegti programą. Kai telefonas patikrina programinės įrangos paketo vientisumą, programa įdiegiama jūsų telefone.

- Telefonas praneša apie įdiegimo pabaigą.

Galimos funkcijos pagrindiniame Programų vaizde: **Atidaryti**, **Žiūrėti informaciją**, **Parametrai**, **Pašalinti**, **Į tinklalapį**, **Atnaujinti** ir **Uždaryti programą**.

Galimos funkcijos vaizde Įdiegti: **Įdiegti**, **Žiūrėti informaciją**, **Ištrinti** ir **Uždaryti programą**.

Funkcijos **Uždaryti**
2 pav. Pagrindinis Programų vaizdas

 Pavyzdys: jei įdiegimo failą gavote kaip el. laiško priedą, atidarykite savo pašto dėžutę, el. laišką, Priedų vaizdą, pažymėkite įdiegimo failą ir paspauskite vairalazdę, kad prasidėtų įdiegimo procesas.

Jei norite atidaryti įdiegtą Java programą, turite atidaryti pagrindinį Programų vaizdą. **Patarimas!** Kai naršote po WAP tinklalapius, galite iškart parsisiųsti įdiegimo failą ir pradėti diegti programą. Tačiau turėkite galvoje, kad pasibaigus įdiegimo procesui, WAP ryšys lieka įjungtas.

Java programos atidarymas

- Programų pagrindiniame vaizde pažymėkite programą ir atidarykite ją, paspausdami vairalazdę.

Java programos pašalinimas

- Pagrindiniame Programų vaizde pažymėkite programą ir pasirinkite **Funkcijos** → *Pašalinti*.

Java programos parametrai

Jei norite nustatyti pirminį kreipties tašką trūkstantiems programoms komponentams parsisiųsti, pasirinkite *Parametrai* → *Pirminis kreipt. tašk.* Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite pastabą [128](#) psl.

Pasirinkite programą, *Parametrai* ir:

- *Kreipties taškas* — pasirinkite kreipties tašką, kurį programa naudos papildomoms duomenims parsisiųsti. Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite pastabą [128](#) psl.
- *Ryšys su tinklu* — kai kurios Java programos gali reikalausti užmegzti duomenų ryšį su nustatytu kreipties tašku. Jei nebuvo pasirinktas nei vienas kreipties taškas, pamatysite prašymą pasirinkti kurį nors. Galimos reikšmės:
Leidžiamas — ryšys užmezgamas nedelsiant, be pranešimo.
Pirma paklausti — prieš užmezgdama ryšį, programa prašys jūsų leidimo.
Neleidžiamas — ryšio užmegzti neleidžiama.

13. Ryšiai

Pastaba: Telefonas turi būti įjungtas, jei norite naudoti funkcijas, pateiktas kataloge **Ryšiai**. Neįjunkite mobilaus telefono, kai juo naudotis draudžiama, arba kai telefonas gali sukelti trikdžius arba pavojų.

Duomenis iš savo telefono galite perduoti Bluetooth arba infraraudonųjų spindulių ryšiu į kitą suderinamą prietaisą, pavyzdžiui, telefoną ar kompiuterį.

Pastaba: Šis gaminys yra suderinamas su kitais Bluetooth prietaisais, atitinkančiais Bluetooth 1.1 standartą.

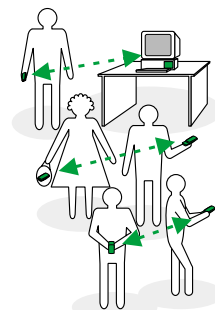
Bluetooth ryšys

Bluetooth funkcijos pagalba tarp elektroninių prietaisų, nutolusių vienas nuo kito ne daugiau kaip 10 metrų atstumu, galima užmegzti nemokamą belaidį ryšį. Bluetooth ryšį galima naudoti atvaizdams, tekstui, vizitinėms kortelėms, kalendoriaus įrašams siųsti į prietaisus ar kompiuterius, kuriuose veikia Bluetooth funkcija, arba jiems jungti belaidžiu būdu.

Bluetooth prietaisai duomenis perduoda radijo bangomis, todėl jūsų telefonas ir kitas prietaisas su Bluetooth funkcija gali ir nebūti tiesioginio matomumo zonoje. Žr. 1 pav., 131 psl.

Vienintelis reikalavimas – du prietaisai neturi būti nutolę daugiau kaip 10 metrų vienas nuo kito. Tačiau ryšį gali trikdyti įvairios kliūtys, tokios kaip sienos ar kiti elektroniniai prietaisai.

Naudojant Bluetooth ryšį, iškraunama baterija ir sutrumpėja telefono veikimo laikas. Neužmirškite apie tai, kai su telefonu atliekate kitas operacijas.

1 pav. Bluetooth naudojimas.

➡ Pasirinkite **Meniu** → **Ryšiai** → **Bluetooth**.

2 pav. Bluetooth parametrai

Patarimas! Jei norite siųsti tekstą Bluetooth ryšiu (vietoje trumpo pranešimo), atidarykite Užrašus, parašykite tekstą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti** → **Bluetooth būdu**.

Bluetooth prietaisų naudojimui gali būti taikomi apribojimai. Apie tai pasidomėkite vietinėse tarnybose.

Pirmas Bluetooth programos įjungimas

Kai pirmą kartą įjungiame Bluetooth programą, telefonas prašo sugalvoti jo Bluetooth pavadinimą.

Pastaba: kai įjungiame Bluetooth funkciją ir nustatome parametro *Mano tel. aptinkam.* reikšmę *Gali aptikti visi*, jūsų telefonas ir šis pavadinimas gali būti rodomi kitų Bluetooth prietaisų vartotojams.

- Įrašykite naują pavadinimą (ne daugiau 30 raidžių) arba naudokite pirminį pavadinimą „Nokia 7650“. Jeigu Bluetooth ryšiu siunčiate duomenis, nenustatę savo telefono Bluetooth pavadinimo, naudojamas pirminis pavadinimas.

Bluetooth parametrai

Norėdami pakeisti Bluetooth parametrų reikšmes, pažymėkite norimą parametą ir paspauskite vairalazdę.

- Bluetooth** — jei norite naudoti Bluetooth ryšį, pasirinkite *Įjungtas*. Jei pasirenkate Bluetooth funkcijos reikšmę *Išjungtas*, visi aktyvūs Bluetooth ryšiai baigiami, ir Bluetooth ryšio nebegalima naudoti duomenims siųsti ar priimti.
- Mano tel. aptinkam.** — jei pasirenkate reikšmę *Gali aptikti visi*, jūsų telefoną gali aptikti kiti Bluetooth prietaisai. Jei pasirenkate reikšmę *Paslėptas*, kiti prietaisai jūsų telefono aptikti negali.
- Mano Bluetooth pav.** — sugalvokite savo telefono Bluetooth pavadinimą. Kai įjungiame Bluetooth funkciją ir nustatome parametro *Mano tel. aptinkam.* reikšmę *Gali aptikti visi*, šis pavadinimas gali būti rodomas kitų Bluetooth prietaisų vartotojams.

Patarimas! Kai ieškote prietaisų, kai kurie Bluetooth prietaisai gali rodyti tik unikalų Bluetooth adresą (prietaiso adresą). Norėdami sužinoti savo telefono unikalų Bluetooth adresą, surinkite kodą ***#2820#** laukimo režime.

Duomenų siuntimas Bluetooth ryšiu

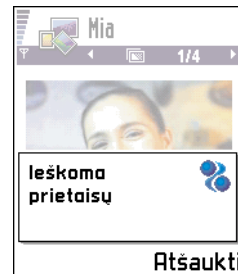
Pastaba: vienu metu gali būti tik vienas aktyvus Bluetooth ryšys.

- 1 Atidarykite programą, kurioje patalpintas komponentas, kurį norite siųsti. Pavyzdžiui, norėdami siųsti nuotrauką į kitą prietaisą, atidarykite Atvaizdų programą.
- 2 Pažymėkite komponentą, kurį norite siųsti, pavyzdžiui, nuotrauką, ir pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti** → **Bluetooth būdu**.
- 3 Telefonas pradeda ieškoti netoliese esančių prietaisų. Ekrane paeiliui pradedami rodyti visi netoliese esantys prietaisai, kuriuose įjungta Bluetooth funkcija. Žr. 3 pav., 133 psl. Galite matyti prietaiso piktogramą, Bluetooth pavadinimą, rūšį ir trumpą pavadinimą. Prietaisai, tarp kurių yra sudarytos ryšio poros, rodomi su ženklu .

Pastaba: nors prietaisai *Ausinė-mikrof.* () ir *L. rankų įranga* () rodomi rastų prietaisų sąraše, tačiau jų negalėsite naudoti, nes Nokia 7650 nevykdo Bluetooth garso funkcijų.

Pastaba: jei ieškojote Bluetooth prietaisų anksčiau, pirma rodomas anksčiau rastų prietaisų sąrašas. Norėdami pradėti naują paiešką, paspauskite **Kiti prietaisai**. Jei išjungiate telefoną, prietaisų sąrašas ištrinamas, ir teks iš naujo pradėti prietaisų paiešką prieš siunčiant duomenis.

- Norėdami pertraukti paiešką, paspauskite **Neieškoti**. Prietaisų sąrašas lieka toks, koks yra, ir tada galite bandyti užmegzti ryšį su kuriuo nors iš rastų prietaisų.
- 4 Suraskite prietaisą, su kuriuo norite užmegzti ryšį, ir paspauskite **Pasirinkti**. Komponentas, kurį siunčiate, nukopijuojamas į Siuntimo dėžutę, ir ekrane rodomas pranešimas *Jungiamas ryšys*.
 - 5 **Ryšio poros sudarymas (jei nereikalauja kitas prietaisais, žr. 6 veiksmą)**
 - Jeigu kitas prietaisas reikalauja sudaryti ryšio porą prieš perduodant duomenis, suskamba tonas ir ekrane pasirodo prašymas įvesti ryšio kodą.
 - Sugalvokite savo ryšio kodą (1–16 skaitmenų) ir susitarkite su kito Bluetooth prietaiso savininku naudoti tą patį kodą. Šis ryšio kodas naudojamas tik vieną kartą, ir įsiminti jo nereikia.

3 pav. Atvaizdo siuntimas Bluetooth ryšiu, telefonas pradeda ieškoti prietaisų.

Įvairių Bluetooth prietaisų piktogramos:

- – *Kompiuteris,*
- – *Telefonas,*
- – *Kitas,*
- – *Nežinomas.*

Termino

paaiškinimas: ryšio poros sudarymas – tai prietaisų tarpusavio atpažinimas. Kad galėtų suporuoti prietaisus su įjungta Bluetooth funkcija, jų vartotojai turi sutarti, kokį ryšio kodą jie naudos abiejuose prietaisuose. Vartotojo sąsajos neturinčių prietaisų ryšio kodą nustato jų gamintojai.

Galimos funkcijos suporuotų prietaisų vaizde: *Nauja priet. pora*, *Skirti trumpą pav.*, *Ištrinti*, *Ištrinti visus*, *Žymėti atpažintu* / *Žymėti neatpažintu* ir *Uždaryti programą*.

- Kai sudaroma ryšio pora, prietaisais išsaugomas Suporuotų prietaisų vaizds.

6 Sėkmingai užmezgus ryšį, rodomas pranešimas *Siunčiami duomenys*.

Pastaba: Bluetooth ryšiu gauti duomenys patalpinami Pranešimų Priėmimo dėžutėje. Išsamesnės informacijos ieškokite [83](#) psl.

Pastaba: jei duomenų nusiųsti nepavyksta, pranešimas ar duomenys bus ištrinti. Pranešimų Juodraščių kataloge Bluetooth ryšiu atsiųsti pranešimai neišsaugomi.

Bluetooth ryšio būklės patikrinimas

- Kai laukimo režime rodomas indikatorius , yra įjungtas Bluetooth ryšys.
- Kai indikatorius mirksi, jūsų telefonas bando užmegzti ryšį su kitu prietaisu.
- Kai indikatorius rodomas pastoviai, Bluetooth ryšys yra aktyvus.

Suporuotų prietaisų vaizdas

Prietaiso paieška palengvėja ir pagreitėja, kai su juo sudaroma ryšio pora. Suporuoti prietaisai atpažįstami lengviau: paieškos rezultatų sąrašė jie žymimi ženklų . Norėdami atidaryti suporuotų prietaisų sąrašą, pagrindiniame Bluetooth vaizde palenkite vairalazdę į dešinę ( ).

Ryšio poros su prietaisu sudarymas

- 1 Atidarę Suporuotų prietaisų vaizdą, pasirinkite **Funkcijos** → *Nauja priet. pora* Telefonas pradeda ieškoti netoliese esančių prietaisų. Jei ieškojote Bluetooth prietaisų anksčiau, pirma rodomas anksčiau rastų prietaisų sąrašas. Norėdami pradėti naują paiešką, paspauskite **Kiti prietaisai**.
- 2 Suraskite prietaisą, su kuriuo norite sudaryti ryšio porą, ir paspauskite **Pasirinkti**.
- 3 Apsikeiskite ryšio kodais, žr. [5](#) veiksmą (Ryšio poros sudarymas) ankstesniame skyrelyje. Prietaisas įtraukiamas į Suporuotų prietaisų sąrašą.

Ryšio poros nutraukimas

- Suporuotų prietaisų vaizde pažymėkite prietaisą, su kuriuo norite nutraukti ryšio porą, ir paspauskite **C** arba pasirinkite **Funkcijos** → **Ištrinti**. Prietaisas pašalinamas iš Suporuotų prietaisų sąrašo, ir ryšio pora su juo nutraukiama.
- Jei norite nutraukti visas ryšio poras, pasirinkite **Funkcijos** → **Ištrinti visus**.

Pastaba: jei su prietaisu esate užmezgę ryšį ir panaikinate ryšio porą su juo, ryšio pora nutraukiama nedelsiant, tačiau ryšys lieka aktyvus.

Trumpi suporuotų prietaisų pavadinimai

Kad galėtumėte atpažinti prietaisą, galite sugalvoti jam trumpą pavadinimą (slapyvardį, pseudonimą). Šis pavadinimas patalpinamas telefono atmintyje, ir jo nemato kitų Bluetooth prietaisų vartotojai.

- Norėdami priskirti prietaisui trumpą pavadinimą, pažymėkite tą prietaisą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Skirti trumpą pav.** Įrašykite trumpą pavadinimą ir paspauskite **Gerai**.

Pastaba: pasirinkite lengvai įsimenamą ir atpažįstamą pavadinimą. Vėliau, kai ieškosite prietaisų arba kai prietaisas norės užmegzti su jumis ryšį, sąrašuose bus rodomas jį atitinkantis trumpas pavadinimas.

Prietaiso žymėjimas atpažintu arba neatpažintu

Kai sudarote ryšio porą su prietaisu, galite pažymėti jį kaip atpažintą arba neatpažintą:

Neatpažintas (pirminė reikšmė) – šio prietaiso prašymus užmegzti ryšį reikės tvirtinti kiekvieną kartą.

Atpažintas – ryšiai tarp jūsų telefono ir šio prietaiso gali būti užmezgami be jūsų žinios. Atskiro patvirtinimo ar leidimo nereikia. Šią reikšmę taikykite savo prietaisams, pavyzdžiui, kompiuteriui, ar kitiems prietaisams, kurie priklauso žmonėms, kuriais pasitikite. Suporuotų prietaisų vaizde šalia atpažintų prietaisų rodoma piktograma . Žr. 4 pav., 135 psl.

- Suporuotų prietaisų vaizde suraskite prietaisą ir pasirinkite **Funkcijos** → **Žymėti** *atpažintu* arba **Žymėti** *neatpažintu*

Patarimas!
Naudodami Bluetooth ryšį, galite žaisti įvairius žaidimus tarp dviejų telefonų.

Pavyzdys: jei norite lengviau atpažinti savo draugo Bluetooth prietaisą arba savo kompiuterį, sugalvokite jam trumpą pavadinimą.

4 pav. Du prietaisai pažymimi kaip atpažinti.

Duomenų priėmimas Bluetooth ryšiu

Kai gaunate duomenis Bluetooth ryšiu, suskamba tonas, ir ekrane pasirodo klausimas, ar norite priimti Bluetooth ryšiu. Jei priimate, rodomas indikatorius , ir gautas komponentas patalpinamas Pranešimų Priėmimo dėžutėje. Bluetooth ryšiu gautamus pranešimus žymi simbolis . Išsamesnės informacijos ieškokite [83](#) psl.

Bluetooth išjungimas

Kai baigiami siųsti ar priimti duomenys, Bluetooth ryšys išjungiamas automatiškai.

Infraraudonųjų spindulių ryšys

Infraraudonųjų spindulių ryšiu galite siųsti ir priimti duomenis, tokius kaip vizitinės kortelės ir kalendoriaus įrašai, į suderinamą telefoną ar duomenų prietaisą.

IR (infraraudonųjų) spindulių negalima nukreipti kam nors į akį arba jais trikdyti kitus IR įrenginius. Šis prietaisas yra 1 klasės lazerinis gaminys.

Duomenų siuntimas ir priėmimas IR ryšiu

 Pastaba: visi infraraudonųjų spindulių ryšiu priimti duomenys patalpinami Pranešimų Priėmimo dėžutėje. Naujus infraraudonųjų spindulių ryšiu gautus pranešimus žymi simbolis . Išsamesnės informacijos ieškokite [83](#) psl.

- 1 Būtinai nukreipkite siunčiančio ir priimančio prietaisų IR spindulių prievadus vieną į kitą ir pašalinkite visas kliūtis tarp jų. Pageidautina, kad tarp dviejų prietaisų būtų ne daugiau kaip vieno metro atstumas. Infraraudonųjų spindulių prievado vieta parodyta Greitos pradžios vadove esančiame paveikslėlyje, kuriame taip pat pavaizduoti įvairūs klavišai.

 Norėdami įjungti infraraudonųjų spindulių ryšį, pasirinkite **Meniu** → **Ryšiai** → **IR ryšys**

 Patarimas!
Naudodami infraraudonųjų spindulių ryšį, galite žaisti įvairius žaidimus tarp dviejų telefonų.

- 2 Priimančio prietaiso vartotojas įjungia infraraudonųjų spindulių prievadą. Norėdami įjungti savo telefono infraraudonųjų spindulių prievadą ir priimti duomenis infraraudonųjų spindulių ryšiu, pasirinkite **Meniu** → **Ryšiai** → **IR ryšys** ir paspauskite vaizlalzdę.
- 3 Norėdamas pradėti siųsti duomenis, siuntėjas savo prietaise turi pasirinkti norimą infraraudonųjų spindulių ryšio funkciją. Norint siųsti duomenis infraraudonųjų spindulių ryšiu, programoje reikia pasirinkti **Funkcijos** → **Siųsti** → **IR ryšiu**.

Jei per vieną minutę po infraraudonųjų spindulių prievado įjungimo duomenys nepradedami siųsti, ryšys atšaukiamas, ir jį teks užmegzti iš naujo.

 Pastaba: Windows 2000: norėdami naudoti infraraudonųjų spindulių ryšį failams tarp jūsų Nokia 7650 ir suderinamo kompiuterio siųsti, atidarykite „Control Panel“ (valdymo skydelis) ir pasirinkite „Wireless Link“ (belaids ryšys). Pasirinkę „Wireless Link“ (belaids ryšys) ir lapelį „File Transfer“ (failų perdavimas), pažymėkite „Allow others to send files to your computer using infrared communications“ (leisti kitiems siųsti failus į jūsų kompiuterį infraraudonųjų spindulių ryšiu).

Infraraudonųjų spindulių ryšio būklės patikrinimas

- Kai simbolis mirksi, jūsų telefonas bando užmegzti ryšį su kitu prietaisu, arba ryšys prarastas.
- Kai indikatorius rodomas pastoviai, infraraudonųjų spindulių ryšys yra aktyvus, ir jūsų telefonas gali siųsti bei priimti duomenis per infraraudonųjų spindulių prievadą.

Telefono prijungimas prie kompiuterio

Išsamesnės informacijos apie infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšio su jūsų suderinamu kompiuteriu užmezgimą ir apie programos PC Suite for Nokia 7650 diegimą ieškokite **PC Suite įdiegimo vadove**, pateiktame kompaktinės plokštelės skyriuje „Software for PC“. Išsamiau apie programos PC Suite for Nokia 7650 naudojimą skaitykite jos **interaktyvios paramos** dokumentuose.

 Pavyzdys: jei norite siųsti vizitinę kortelę infraraudonųjų spindulių ryšiu: (1) Paprašykite, kad gavėjas įjungtų savo prietaiso infraraudonųjų spindulių prievadą. (2) Atidarykite Adresų knygą, pažymėkite kortelę ir pasirinkite **Funkcijos** → **Siųsti** → **IR ryšiu**.

Kompaktinės plokštelės naudojimas

Kompaktinė plokštelė turi įsijungti automatiškai, kai ją įdedate į suderinamo kompiuterio kompaktinių plokštelių kaupiklį. Jeigu tai neįvyksta, darykite taip:

- 1 Spragtelėkite Windows mygtuką **Start** ir pasirinkite Programs → Windows Explorer.
- 2 Kompaktinių plokštelių kaupiklyje suraskite failą **Nokia7650.exe** ir dukart ant jo spragtelėkite. Atidaroma kompaktinės plokštelės sąsaja.
- 3 Programą PC Suite for Nokia 7650 galite rasti skyriuje „Software for PC“. Dukart spragtelėkite ant „PC Suite for Nokia 7650“. Pagalbinė įdiegimo programa padės jums orientuotis diegimo procese.

Naudojimasis telefonu kaip modemu

Išsamias įdiegimo instrukcijas galite rasti su telefonu pateiktos kompaktinės plokštelės skyriuje **Quick guide for Modem Options for Nokia 7650**.

14. Nesklendimų šalinimas

Jei kyla problemų naudojant telefoną, Club Nokia Careline gali atsakyti į klausimus ir teikti nurodymus telefonu. Išsamesnės informacijos apie Club Nokia Careline ieškokite Club Nokia kvietime, pateiktame gaminio pakuotėje, arba interneto svetainėje www.club.nokia.com.

Maža atminties

Kai rodomi šie pranešimai, telefone lieka mažai laisvos atminties, todėl turite ištrinti kai kuriuos duomenis: *Trūksta atmin- ties veiksmui atlikti. Pirmą ištrinkite kai kuriuos duomenis.* arba *Maža laisvos atminties. Ištrinkite kai kuriuos duomenis.*

Vykdykite toliau pateiktas instrukcijas:

- Norėdami pažiūrėti, kokių rūšių duomenis turite ir kiek atminties užima įvairios duomenų grupės, pasirinkite **Tvarkyklę** ir palenkite vaizdą į dešinę, kad atidarytumėte Atminties vaizdą.
- Kad nepritrūktų laisvos atminties, dažnai turite trinti:
 - pranešimus iš Priėmimo dėžutės, Juodraščių, Siuntimo dėžutės katalogų, esančių programoje Pranešimai,
 - gautus el. laiškus iš telefono atminties,
 - išsaugotus WAP tinklalapius,
 - atvaizdus ir nuotraukas programoje Atvaizdai.
- Jei norite ištrinti adresų informaciją, kalendoriaus įrašus, skambučių laikmačius, skambučių kainos skaitiklius, žaidimų rezultatus ar kitus duomenis, atidarykite atitinkamą programą ir pašalinkite duomenis.

Kalendoriaus atminties valymas — norėdami iškart pašalinti daugiau kaip vieną įrašą, atidarykite Mėnesio vaizdą ir pasirinkite **Funkcijas** → **Ištrinti** →

- **Iki datos** — norėdami ištrinti visus kalendoriaus įrašus iki nurodytos datos. Įveskite datą, iki kurios norite ištrinti visus kalendoriaus įrašus.
- **Visus įrašus** — norėdami ištrinti visus kalendoriaus įrašus.

Žurnalo informacijos trynimasis — norėdami ištrinti visą žurnalo turinį, paskutinių skambučių sąrašą ir pranešimų siuntimo ataskaitas, atidarykite Žurnalą ir pasirinkite **Funkcijas** → **Išvalyti žurnalą** arba pasirinkite **Parametrai** → **Žurnalo trūkumą** → **Nesaugoti**.

Įvairūs duomenų saugojimo būdai:

- naudokite programą PC Suite for Nokia 7650 visų duomenų atsarginėms kopijoms jūsų kompiuteryje daryti, žr. [137](#) psl.,
- siųskite atvaizdus į Nokia klubo fotozoną (Club Nokia Photo Zone), žr. [67](#) psl.,
- siųskite atvaizdus savo el. pašto adresu, tada išsaugokite juos savo kompiuteryje,
- siųskite duomenis infraraudonųjų spindulių arba Bluetooth ryšiu į kitą prietaisą.

Klausimai ir atsakymai

Telefono ekranas

- Klausimas: kodėl kiekvieną kartą, kai įjungiu savo telefoną, ekrane trūksta taškelių arba jie yra bespalviai ar pernelyg ryškūs?
Atsakymas: tai yra aktyvios matricos ekranui būdinga savybė. Jūsų telefono ekrane yra daugybė elementų, valdančių taškelius. Ekrane gali šiek tiek trūkti, būti bespalvių ar ryškių taškelių.

Kamera

- Klausimas: kodėl matau tamsų atvaizdą, kai naudodamas Kamrą fotografuoju arba žiūriu atvaizdus?
Atsakymas: atvaizdų ryškumas priklauso nuo ekrano kontrastingumo. Patikrinkite, koks ekrano kontrastingumas nustatytas, ir nustatykite mažesnę.
Pasirinkite **Parametrai** → *Telefono parametrai* → *Ekranas* → *Kontrastas*.
- Klausimas: Kodėl atvaizdai atrodo susilieję?
Atsakymas: Patikrinkite, ar švarus apsauginis kameros lęšio langelis. Norėdami nuvalyti langelį, vykdykite instrukcijas, pateiktas skyrelyje ['Priežiūra ir aptarnavimas', 144](#) psl.

Bluetooth

- Klausimas: negaliu išjungti Bluetooth ryšio.
Atsakymas: jei kitas prietaisas sudaro ryšio porą su jūsų telefonu, tačiau duomenų nesiuočia ir palieka įjungtą ryšį, tuomet vienintelis būdas baigti ryšį – visiškai išjungti

Bluetooth funkciją. Atidarykite Bluetooth programą ir pasirinkite *Bluetooth* → *Išjungtas*.

- Klausimas: negaliu aptikti savo draugo prietaiso su įjungta Bluetooth funkcija.
Atsakymas: patikrinkite, ar jūsų abiejų prietaisuose įjungta Bluetooth funkcija.
Patikrinkite, ar tarp prietaisų nedidesnis nei 10 metrų atstumas ir tarp jų nėra sienų ar kitų kliūčių.
Patikrinkite, ar kitame prietaise neįjungtas „Paslėptas“ režimas.

Daugiaformačiai pranešimai

- Klausimas: telefonas praneša, kad negali priimti daugiaformačio pranešimo, nes visa atmintis užimta. Ką daryti?
Atsakymas: reikalingos atminties kiekis nurodytas klaidos pranešime: *Pranešimui priimti trūksta atminties. Pirmą ištrinkite kokius nors duomenis*. Norėdami pažūrėti, kokių rūšių duomenis turite ir kiek atminties užima įvairios duomenų grupės, pasirinkite **Tvarkyklė** ir palenkite vaizdą į dešinę, kad atidarytumėte Atminties vaizdą. Kai atlaisvinatė atminties, daugiaformačių pranešimų centras automatiškai vėl bando siųsti daugiaformačius pranešimus.
- Klausimas: telefonas praneša: *Neįmanoma priimti daugiaformačio pranešimo. Ryšiu naudojasi kita programa*. Ką daryti?
Atsakymas: baikite visus aktyvius duomenų ryšius. Jei WAP ar el. paštas savo duomenų ryšiui naudoja kitą sąsajinio

įrenginio adresą, daugiaformačių pranešimų priimti negalima.

- Klausimas: telefonas visą laiką bando užmegzti duomenų ryšį. Pranešimai: *Priimamas pranešimas* arba *Bandoma dar kartą priimti pranešimą* parodomi trumpai. Kas vyksta? Kaip baigti duomenų ryšį?

Atsakymas: telefonas bando priimti daugiaformatų pranešimą iš daugiaformačių pranešimų centro. Patikrinkite, ar nustatėte teisingas daugiaformačių pranešimų parametrų reikšmes ir telefonų numeriuose ar adresuose nėra klaidų. Pasirinkite **Pranešimai** ir **Funkcijos** → **Parametrai** → **Daugiaform. pranešimas**

Galite šiais būdais nustatyti, kad telefonas nebebandytų užmegzti duomenų ryšio: pasirinkite **Pranešimai** ir **Funkcijos** → **Parametrai** → **Daugiaform. pranešimas**

- Pasirinkite *Gavus pranešimą* → *Priimti vėliau*, jei norite, kad daugiaformačių pranešimų centras išsaugotų pranešimą kitam kartui, pavyzdžiui, kai baigsite tikrinti savo parametrus. Atlikus šį pakeitimą, telefonas vistik turi siųsti tinklui informacinius pranešimus. Norėdami vėliau priimti pranešimą, pasirinkite *Priimti nedelsiant*.
- Pasirinkite *Gavus pranešimą* → *Atmesti praneš.*, jei norite atmesti visus priimamus daugiaformačius pranešimus. Atlikus šį pakeitimą, telefonas turi siųsti tinklui informacinius pranešimus, o daugiaformačių pranešimų centras ištrins visus daugiaformačius pranešimus, kurie turi būti atsiųsti jums.
- Pasirinkite *MMS priėmimas* → *Išjungtas*, jei norite ignoruoti visus priimamus daugiaformačius pranešimus.

Atlikus šį pakeitimą, telefonas nebebandydys kreiptis į tinklą dėl daugiaformačių pranešimų.

Atvaizdai

- Klausimas: atvaizdo formatas telefonui netinkamas, todėl atvaizdo atidaryti neįmanoma.
Atsakymas: apie naudojamus atvaizdų formatus skaitykite [66](#) psl.

Pranešimai

- Klausimas: neįmanoma pasirinkti adresato.
Atsakymas: jei Adresų knygoje negalite pasirinkti adresato, reiškia adreso kortelėje nėra telefono numerio arba el. pašto adreso. Atidarę Adresų knygą, papildykite adreso kortelę trūkstama informacija.

Kalendorius

- Klausimas: nėra savaičių numerių.
Atsakymas: jeigu tvarkydami Kalendoriaus parametrus nustatėte, kad savaitė prasideda ne pirmadieniu, o kokia nors kita diena, tuomet savaičių numeriai nerodomi.

WAP

- Klausimas: *Nenustatytas teisingas kreip- ties taškas. Nustatykite jį kartu su kitais WAP parametrais.*
Atsakymas: nustatykite teisingus WAP parametrus. Pasiteiraukite savo WAP paslaugų teikėjo. Žr. ["WAP paslaugos tinklalapis."](#), [122](#) psl.

Žurnalas

- Klausimas: rodomas tuščias žurnalas.
Atsakymas: tikriausiai įjungėte įrašų atranką, ir žurnale nėra ryšio įvykių, atitinkančių pasirinktą atrankos kriterijų.

Norėdami pažiūrėti visus įvykius, pasirinkite **Funkcijos** → **Atrinkti** → **Visus ryšius**.

Ryšys su kompiuteriu

- Klausimas: nepavyksta užmegzti ryšio tarp telefono ir kompiuterio.
Atsakymas: patikrinkite, ar jūsų kompiuteryje yra įdiegta ir veikia programa PC Suite for Nokia 7650. Žr. **PC Suite for Nokia 7650 įdiegimo vadovą**, pateiktą kompaktinės plokštelės skyriuje „Software for PC“. Išsamiau apie programos PC Suite for Nokia 7650 naudojimą skaitykite jos **interaktyvios paramos** dokumentuose.

Kreipties kodai

- Klausimas: nerandu užrakto, PIN arba PUK kodo. Koks mano slaptažodis?
Atsakymas: Gamintojo nustatytas užrakto kodas — **12345**. Jei užmirštate ar pametate užrakto kodą, kreipkitės į telefono tiekėją.
Jei užmiršote ar pametėte PIN ar PUK kodą, arba tokio kodo apskritai negavote, kreipkitės į savo tinklo paslaugų tiekėją.

Dėl informacijos apie slaptažodžius kreipkitės į kreipties taško tiekėją, pavyzdžiui, į komercinių interneto paslaugų tiekėją (IPT), WAP paslaugų tiekėją ar tinklo operatorių.

Programa nereaguoja

- Klausimas: Kaip uždaryti nebereaguojančią programą?
Atsakymas: Atidarykite programų jungimo vaizdą, palaikydami paspaudę . Tada suraskite programą ir paspauskite , kad uždarytumėte ją.

Garsas sklinda ne iš to šaltinio, iš kurio turėtų — neįmanoma įjungti garsiakalbio režimo

- Klausimas: Neįmanoma įjungti garsiakalbio režimo.
Atsakymas: Patikrinkite, ar niekas neuždengė artumo jutiklio lęšio (žr. paveikslėlį Greitos pradžios vadove, kuriame pavaizduoti įvairūs klavišai ir dalys). Taip pat artumo jutiklis gali išjungti garsiakalbį ir vėl įjungti ausinę dėl ryškios šviesos (infraraudonosios šviesos, patenkančios su saulės spinduliais, arba, pavyzdžiui, sklindančios iš halogeninės lempos). Norėdami sužinoti daugiau informacijos, skaitykite skyrių '[Automatinis artumo jutiklis](#)', 15 psl.

15. Informacija apie baterijas

Įkrovimas ir iškrovimas

- Jūsų telefoną maitina daugkartinio įkrovimo baterija (akumulatorius).
- Atminkite, kad visos naujos baterijos savybės pasiekiamos tik po dviejų ar trijų pilnų įkrovimo ir iškrovimo ciklų!
- Bateriją galima įkrauti ir iškrauti šimtus kartų, bet galų gale ji vis tiek nusidėvės. Kai veikimo laikas (pokalbių laikas ir laukimo laikas) tampa pastebimai trumpesnis nei įprastai, metas pirkti naują bateriją.
- Naudokite tik telefono gamintojo aprobuotas baterijas, ir bateriją įkraukite tik gamintojo aprobuotais įkrovikliais. Kai nenaudojate įkroviklio, išjunkite jį iš elektros tinklo. Nepalikite baterijos prijungtos prie įkroviklio ilgiau nei savaitę, nes per didelę įkrova gali sutrumpinti jos tarnavimo laiką. Jei pilnai įkrauta baterija bus palikta nenaudojama, per kurį laiką ji išsikraus.
- Krašutinės temperatūros gali turėti įtakos baterijos galimybei įsikrauti.
- Bateriją naudokite tik pagal paskirtį.
- Niekada nenaudokite pažeisto ar nusidėvėjusio įkroviklio arba baterijos.
- Baterijos neužtrumpinkite. Netyčinis užtrumpinimas gali įvykti, kai metalinis daiktas (moneta, sąvaržėlė ar parkeris) prisiliečia prie baterijos + ir – gnybtų (metalių juostelių ant baterijos), pavyzdžiui, kai atsarginę bateriją nešatės kišenėje arba rankinėje. Gnybtų užtrumpinimas gali sugadinti bateriją arba prisilietusį daiktą.
- Jei bateriją paliksite karštosiose arba šaltose vietose, pavyzdžiui, uždarytame automobilyje vasaros arba žiemos sąlygomis, sumažės baterijos talpa ir tarnavimo laikas. Visada stenkitės laikyti bateriją 15°C–25°C temperatūroje. Telefonas su įkaitusia arba atšalusia baterija gali laikinai neveikti, net kai baterija įkrauta pilnai. Baterijos veikimas neigiamoje temperatūroje yra ypač ribotas.
- Negalima baterijų išmesti į ugnį!
- Nebereikalingas baterijas atiduokite vietinių įstatymų nustatytoms tarnyboms (pvz., perdirbti). Neišmeskite kaip buitinių šiukšlių.

16. Priežiūra ir aptarnavimas

Šis telefonas yra labai kokybiškos konstrukcijos gaminys, ir su juo reikėtų elgtis atsargiai. Toliau pateikti patarimai padės jums vykdyti garantinius reikalavimus ir naudotis šiuo gaminiu daugelį metų.

- Telefoną, visas jo dalis ir papildomas priemonės laikykite ten, kur nepasiekia maži vaikai.
- Laikykite telefoną sausai. Krituliuose, drėgmėje ir visų rūšių skysčiuose yra mineralų, kurie koroziškai veikia elektrines grandines.
- Telefono nenaudokite ir nelaikykite dulketose, purvinose vietose. Gali sugesti jo judančios dalys.
- Telefono nelaikykite įkaitusiose vietose. Aukšta temperatūra gali sutrumpinti elektroninių įrenginių tarnavimo laiką, sugadinti baterijas ir deformuoti arba išlydyti kai kurias plastmasines dalis.
- Telefono nelaikykite šaltose vietose. Kai jis įšyla (iki normalios temperatūros), telefone gali kondensuotis drėgmė, dėl to gali sugesti elektroninių grandinių plokštės.

- Nebandykite atidaryti telefono. Būdami nekvalifikuoti galite jį sugadinti.
- Telefono negalima mėtyti, trankyti arba purtyti. Šiurkščiai elgdamiesi, galite sulaužyti vidines grandinių plokštes.
- Telefono negalima valyti stipriomis cheminėmis medžiagomis, tirpikliais ar stipriais valikliais.
- Telefono negalima dažyti. Dažai gali užkimšti judančias dalis ir neleisti gerai veikti.
- Lęšiams (pavyzdžiui, kameros, artumo jutiklio ir šviesos jutiklio) valyti naudokite minkštą, švarią ir sausą šluostę.
- Keitimui naudokite tik pateiktą ar aprobuotą anteną. Nepatvirtintos antenos, jų patobulinimai ar priedai gali sugadinti telefoną. Tuo taip pat galite nusižengti įstatymams, taikomiems radijo prietaisams.

Visi aukščiau pateikti pasiūlymai vienodai taikomi jūsų telefonui, baterijai, įkrovikliui ir bet kokiai papildomai priemonei. Jei bet kuri iš paminėtų dalių blogai veikia, nuneškite ją į artimiausią kvalifikuotą aptarnavimo tarnybą. Specialistai jums padės ir, jei reikės, įrangą suataisys.

17. Svarbi saugumo informacija

Saugus eismas

Nesinaudokite rankoje laikomu telefonu, vairuodami transporto priemonę. Telefoną visada laikykite laikiklyje; nedėkite telefono ant automobilio sėdynės arba ten, kur jis gali atsilaivinti susidūrus arba staigiai stabdant.

Atminkite, kad visada svarbiausia — saugus eismas!

Darbo aplinka

Nepamirškite laikytis specialių taisyklių, galiojančių kurioje nors vietoje, ir visada išjunkite telefoną, kai juo draudžiama naudotis arba kai telefonas gali sukelti trikdžius ar pavojų.

Telefonu naudokitės, laikydami jį tik įprastose padėtyse.

Telefono dalys yra magnetinės. Telefonas gali pritraukti metalinius daiktus, todėl žmonės, naudojantys pagalbines klausos priemones, neturėtų glauditi jo prie ausies, kurioje yra tokia priemonė. Telefoną visuomet įdėkite į laikiklį, kadangi ausinė gali pritraukti metalinius daiktus. Arti telefono nedėkite kredito kortelių ar kitų magnetinių laikmenų, kadangi jose saugoma informacija gali būti ištrinta.

Elektroniniai prietaisai

Dauguma šiuolaikinių elektroninių įrenginių yra ekranuoti nuo radijo dažnių (RD) signalų. Tačiau tam tikri elektroniniai

įrenginiai gali būti neekranuoti nuo RD signalų iš mobiliojo telefono.

Širdies ritmo reguliatoriai Širdies ritmo reguliatorių gamintojai rekomenduoja, kad tarp rankoje laikomo mobiliojo telefono ir širdies ritmo reguliatoriaus būtų išlaikomas mažiausiai 20 cm (6 colių) atstumas, kad būtų išvengta įmanomo širdies ritmo reguliatoriaus trikdymo. Šios rekomendacijos sutampa su Mobilijų technologijų tyrimo organizacijos atliktais nepriklausomais tyrimais ir rekomendacijomis. Asmenys su širdies ritmo reguliatoriais:

- turėtų visada laikyti telefoną nuo širdies ritmo reguliatoriaus didesniu nei 20 cm (6 colių) atstumu, kai telefonas yra įjungtas;
- neturėtų nešioti telefono kišenėje prie krūtinės;
- turėtų telefoną glauditi prie ausies, esančios priešingoje pusėje nei širdies ritmo reguliatorius, kad sumažintų įmanomą trikdymą.
- jei turite kokią nors priežastį įtarti, kad vyksta trikdymas, telefoną nedelsiant išjunkite.

Pagalbinės klausos priemonės Kai kurie skaitmeniniai mobilieji telefonai gali trikdyti kai kurias pagalbines klausos priemones. Jei vyksta toks trikdymas, siūlome kreiptis į paslaugų teikėją.

Kiti medicininiai prietaisai Bet kurių radijo siųstuvų veikimas, taip pat ir mobilijų telefonų, gali trikdyti nepakankamai apsaugotus medicininius prietaisus. Pasikonsultuokite su medicininio prietaiso naudotoju arba

gamintoju, kad galėtumėte nuspręsti, ar jie yra pakankamai ekranuoti nuo išorinės RD energijos, arba kai turite šioms asmenims kokių klausimų. Išjunkite telefoną sveikatos priežiūros įstaigose, kai ten iškabintos taisyklės reikalauja tai padaryti. Ligoninės arba sveikatos priežiūros įstaigos gali naudoti įrenginius, kurie gali būti jautrūs išorinei RD energijai.

Transporto priemonės RD signalai gali turėti įtakos motorinėse transporto priemonėse neteisingai įdiegtoms arba nepakankamai ekranuotoms elektroninėms sistemoms (pvz., elektroninėms degalų įpurškimo sistemoms, elektroninėms neleidžiančioms slysti (antiblokavimo) stabdymo sistemoms, elektroninėms greičio kontrolės sistemoms, oro pagalvių sistemoms). Dėl transporto priemonės pasitarkite su gamintoju arba atstovu. Tai pat reikėtų pasikonsultuoti su gamintoju dėl bet kokie įrenginio, papildomai įmontuoto transporto priemonėje.

Įstaigose iškabinti įspėjimai Išjunkite telefoną įstaigoje, kurioje iškabinti įspėjimai reikalauja tai padaryti.

Potencialiai sprogį aplinka

Išjunkite telefoną, būdami tokioje vietoje, kur aplinka potencialiai sprogį, ir pakluskite visiems ženklams ir instrukcijoms. Tokiose vietose kibirkštys gali sukelti sprogimą arba gaisrą, ir dėl to žmonės gali nukentėti ar net žūti.

Vartotojams patariama išjungti telefoną degalinėse (aptarnavimo stotyse). Vartotojams primenama, kad privaloma laikytis apribojimų dėl radijo įrenginių naudojimo degalų perpylimo stotyse (degalų saugojimo ir paskirstymo vietose), chemikalų gamyklose arba ten, kur vykdomi sprogdinimo darbai.

Vietos, kuriose aplinka potencialiai sprogį, dažnai, bet ne visada, aiškiai pažymėtos. Tokios vietos yra laivuose po deniu; chemikalų perkėlimo arba sandėliavimo įstaigos; transporto priemonės, naudojančios suskystintas dujas (pvz., propaną arba butaną); vietose, kurių aplinkiniame ore yra cheminių medžiagų dalelių, grūdelių, dulkių arba metalo dulkių; ir bet kurioje kitoje vietoje, kur jums įprastai būtų patarta išjungti transporto priemonės variklį.

Transporto priemonės

Tik kvalifikuoti specialistai turėtų aptarnauti arba įdiegti telefoną transporto priemonėje. Neteisingas įdiegimas arba aptarnavimas gali būti pavojingas ir gali panaikinti garantiją, teikiamą prietaisui.

Dažnai tikrinkite, ar visa mobiliojo telefono įranga, esanti transporto priemonėje, pritvirtinta teisingai ir veikia gerai.

Nelaikykite ir neneškite degių skysčių, dujų arba sprogųjų medžiagų tame pačiame skyriuje kartu su telefonu, jo dalimis arba papildomomis priemonėmis.

Transporto priemonėse, kuriose įrengta oro pagalvė, atmintinkite, kad oro pagalvė prisipučia su didele jėga. Nedėkite įdiegtos arba nešiojamos mobiliojo ryšio įrangos virš oro pagalvės arba oro pagalvės išsiskleidimo vietoje. Jei dėl neteisingai įdiegtos mobiliojo ryšio įrangos transporto priemonėje prisipūstų oro pagalvė, galima rimtai susižeisti.

Būnant ore, telefoną naudoti draudžiama. Išjunkite telefoną prieš įlipdami į oro transporto priemonę. Mobilųjų telefonų naudojimas oro transporto priemonėse gali būti pavojingas oro transporto priemonių valdymui, gali sutrikdyti mobiliojo ryšio tinklą ir gali būti neteisėtas.

Nesilaikančiam šių instrukcijų pažeidėjui gali būti apribotos arba nutrauktos telefono paslaugos, jis gali būti patrauktas į teismą arba jam gali būti taikomos abi šios priemonės.

Avariniai skambučiai

 Svarbu žinoti: Šis telefonas, kaip ir bet kuris mobilusis telefonas, veikia naudodamas radijo signalus, belaidžių ir antžeminių telefono linijų tinklus, taip pat naudodamas vartotojo užprogramuotas funkcijas. Dėl šios priežasties neįmanoma garantuoti ryšio visomis sąlygomis. Todėl, norėdami užmegzti ryšį svarbiais atvejais (pvz., prireikus medicininės pagalbos), niekada neturėtumėte pasikliauti vien tik mobiliuoju telefonu.

Avariniai skambučiai gali būti neįmanomi visuose belaidžio ryšio tinkluose arba kai yra naudojamos tam tikros tinklo paslaugos ir (arba) telefono funkcijos. Pasiteiraukite vietinių paslaugų teikėjų.

Jei norite skambinti avariniu atveju:

- 1 Jei telefonas neįjungtas, jį įjunkite. Suraskite vietą, kurioje signalas pakankamai stiprus. Kai kurie tinklai gali reikalauti, kad į telefoną būtų įdėta galiojanti SIM kortelė.
- 2 Paspauskite tiek kartų, kiek reikia (pvz., baigti skambutį, uždaryti meniu ir t.t.) displejui išvalyti ir paruošti telefoną skambučiams.
- 3 Surinkite vietinį avarinį numerį (pvz. 112 ar kitą oficialų avarinį numerį). Įvairiose vietose avariniai numeriai skiriasi.
- 4 Paspauskite klavišą .

Jei yra naudojamos tam tikros funkcijos, pirma gali reikėti šias funkcijas išjungti, kad galėtumėte skambinti avariniu numeriu. Perskaitykite šį vadovą ir pasikonsultuokite su vietinio korinio ryšio tinklo paslaugų teikėju.

Kai kviečiate avariniu numeriu, nepamirškite perduoti visos būtinos informacijos kaip galima tiksliau. Atminkite, kad jūsų mobilusis telefonas gali būti vienintelė ryšio priemonė įvykio vietoje — nenutraukite pokalbio tol, kol negausite leidimo tai padaryti.

Informacija apie pažymas (SAR)

ŠIS MOBILUSIS TELEFONAS ATITINKA REIKALAVIMUS, TAIKOMUS RADIO BANGŲ TRIKDYMUI

Jūsų mobilusis telefonas yra radijo siųstuvas ir imtuvas. Jis sukurtas ir pagamintas taip, kad neviršytų leistinų radijo dažnių (RD) trikdymo normų, rekomenduojamų tarptautinėse direktyvose (ICNIRP). Šios normos yra išsamių normatyvų dalis, kurios nustato leistinas RD energijos ribas visuomenei. Normatyvus sukūrė nepriklausomos mokslinės organizacijos, periodiškai ir išsamiai vertindamos mokslines studijas. Normatyvuose yra numatyta didelė saugumo normų atsarga, kad visi žmonės, nepriklausomai nuo amžiaus ir sveikatos, būtų saugūs.

Mobilaus telefono trikdymo standartui išreikšti naudojamas matavimo vienetas, vadinamas santykinio absorbcijos rodikliu (SAR). Tarptautinėse direktyvose nurodytas ribinis SAR — 2,0 W/kg*. SAR matuojamas standartinėse darbo sąlygose, kai telefonas siūncia aukščiausios numatytos galios signalą įvairiose dažnių juostose. Nors SAR yra apibrėžiamas kaip aukščiausias patvirtintas galios lygis, tačiau tikrasis veikiančio telefono SAR gali būti gerokai mažesnis už maksimalią

reikšmę. Taip yra todėl, kad telefonas sukurtas veikti, parinkdamas tokį galios lygį, kurio pakanka užmegzti ryšiui su tinklu. Bendru atveju, kuo arčiau bazinės stoties esate, tuo mažesnę energiją naudoja telefonas.

Kai šis telefono modelis buvo tikrinamas, ar atitinka standartą, nustatytą naudojimui prie ausies, nustatyta aukščiausia SAR reikšmė 0,35 W/kg. Nors įvairių telefonų SAR reikšmės įvairiose padėtyse gali skirtis, visos šios reikšmės atitinka tarptautinėse direktyvose nustatytus RD trikdymo reikalavimus.

* Mobilųjų telefonų, skirtų viešajam naudojimui, SAR norma yra 2,0 W/kg, vidutiniškai tenkanti dešimčiai kūno audinių gramų. Direktyvose yra numatyta didelė saugumo atsarga, kad žmonės būtų apsaugoti papildomai ir būtų įskaityti galimi matavimo netikslumai. SAR reikšmės gali skirtis priklausomai nuo nacionalinių ataskaitų sudarymo reikalavimų ir tinklo dažnio. Informacijos apie SAR kitose vietovėse ieškokite svetainės www.nokia.com informacijos apie gaminį skyriuje.

Rodyklė

Symbols

Žadintuvas 116

Snausti 116

Žurnalas

Paieška pagal kriterijų 26

Parametrai 26

Paskutiniai skambučiai 22

Turinio trynimas 26

Žyma, termino paaiškinimas 119

Šviesos jutiklis

Parametrai 32

A

ABC klavišas

Žr. *Redagavimo klavišas, Greitos pradžios vadove*

Adresų grupės 58

Kelių narių įtraukimas tuo pačiu veiksmu 58

Narių pašalinimas 58

Skambėjimo tonų siejimas 57

Adresų kortelės

Balso žymekliai 54

Balso žymeklių keitimas 56

Balso žymeklių klausymas 56

Balso žymeklių susiejimas 54

Balso žymeklių trynimas 56

DTMF tonų patalpinimas 21

Greitai renkamų numerių siejimas 56

Paveikslėlių įterpimas 53

Pirminių numerių ir adresų nustatymas 53

Skambėjimo tonų pašalinimas 57

Skambėjimo tonų siejimas 57

Animacija 65

Aplinka 102

Parametrai 102

Pavadinimo keitimas 103

Apribotas rinkimas 45

Apsauga

Kreipties kodai 44

Parametrai 44

Saugumo pažymos 47

Ataskaitos 71

Atminties valymas

Žurnalo informacija 139

Kalendoriaus įrašai 139

Atsiliepiamas į skambutį 19

Automatinis 50

Atvaizdai 64

Atvaizdo informacijos peržiūra 66

Formatai 66

Grafinių pranešimų katalogas 69

Kitos dalies rodymas 66

Mastelio keitimas 65

Pasukimas 66

Priėmimas iš skaitmeninės kameros 65

Reikalinga atmintis 63

Tiesiogiai klavišais valdomos funkcijos, žiūrint atvaizdus 66

Tvarkymas 67

Vaizdas per visą ekraną 66

Atvaizdų režimai 61

Ausinė-mikrofonas 16

Automatinis atsiliepiamas 50

B

Balso žymekliai 54

Keitimas 56

Klausymas 56

Skambinimas 55

Susiejimas 54

Termino paaiškinimas 51

Trynimas 56

Balso grotuvas 117

Balso klavišas

Garsiakalbio įjungimas 15

Balso klavišas, žr. *Greitos pradžios vadovą* 8

Balso žymeklių įrašymas 54

Garsiakalbio įjungimas 15

Balso pašto dėžutė 18
Numerio keitimas 18
Skambučių peradresavimas į balso
pašto dėžutę 21
Balso pranešimai 18
Baterijos taupymo režimas 61
Bendri parametrai 28
Blokavimo kodas 44
Bluetooth 131
Duomenų priėmimas 136
Duomenų siuntimas 133
Gamintojo nustatytas ryšio
kodas 134
Išjungimas 136
Parametrai 132
Prašymai sudaryti ryšio porą 133
Prašymai užmegzti ryšį 133
Prietaisų piktogramos 133
Ryšio būklės indikatoriai 134
Ryšio kodas, termino
paaiškinimas 134
Ryšio poros nutraukimas 135
Ryšio poros sudarymas 133
Trumpi suporuotų prietaisų
pavadinimai 135
Unikalūs prietaiso adresai 132

C

Įdėjimas

Teksto 76

Ijungtas ryšys 89

D

Darbai 110

Data, parametrai 43

Daugiaformačiai pranešimai 79

Daugiaformačiams pranešimams

reikalingi parametrai 79

Garso įrašų kartojimas 86

Garsų atkūrimas 86

Kūrimas 80

Peržiūra 85

Daugiaformačių pranešimų kreipties
taškas

Žr. *Kreipties taškai*

Didelės spartos duomenų ryšys, termino
paaiškinimas 36

DNS, domenų pavadinimų paslauga,
termino paaiškinimas 42

DTMF tonai, termino paaiškinimas 21

Duomenų ryšių paslaugų teikėjas,
termino paaiškinimas 35

Duomenų ryšys

Indikatoriai 10

Parametrai 35

E

Ekrano parametrai 31

Ekrano užsklanda

Parametrai 32

El. paštas 82

Atidarymas 91

Ijungtas ryšys 89

Išjungtas ryšys 90

Parametrai 99

Priedai 92

Priedų išsaugojimas 93

Priėmimas iš pašto dėžutės 90

Tolima pašto dėžutė 88

Trynimasis 93

F

Failų formatai

Atpažįstami 93

JAD ir JAR 126, 128

SIS failas 125

Fotografavimas 60

G

Garsai 102

Asmeninio skambėjimo tono
pašalinimas 57

Garsiakalbis 14

Ijungimas 15

Išjungimas 15

Garso valdymas 14

Pokalbio metu 17

GIF animacija 65

GPRS

Žr. *Pakietiniai duomenys*

Greitai jungiamos funkcijos

programoje Atvaizdai 66

telefone, žr. Greitos pradžios

vadovą 8

Greitas rinkimas 56

Skambinimas 18
Grotuvas, garsų įrašymas 117
H
HSCSD
 Žr. *Didelės spartos duomenų ryšys*
I
Iš anksto apmokėtos SIM kortelės 24
Išjungimas
 Žadintuvas 116
 Bluetooth 136
 Kalendoriaus signalo 110
Išjungtas ryšys 90
Iškarpimas
 Teksto 76
Indikatoriai 9
 Duomenų ryšys 10
Indukcinio ryšio įranga
 Įjungimas 50
Informacija apie baterijas 143
Interneto kreipties taškai (IAP)
 Žr. *Kreipties taškai*
Interneto paslaugų teikėjas, termino
 paaiškinimas 35
IP adresas, termino paaiškinimas 42
IPT
 Žr. *Interneto paslaugų teikėjas*
IR ryšys 136
ISDN, termino paaiškinimas 41

J
JAD ir JAR failai 126
JAD ir JAR failai, termino
 paaiškinimas 128
Java
 Žr. *Programos*.
JPEG, termino paaiškinimas 59
K
Kūrimas
 Adresų kortelės 51
Kalba
 rašymui 29
Kalendorius 106
 Įrašų siuntimas 110
 Kalendoriaus įrašų laukeliai 107
 Kelių įrašų trynimas vienu
 metu 139
 Parametrai 109
 Signalas 109
 Signalų išjungimas 110
 Simboliai 108
 Vaizdai 108
Kamera 59
 Atvaizdų rūšys 61
 Baterijos taupymo režimas 61
 Parametrai 61
 Reikalinga atmintis 63
Katalogai, kūrimas, katalogų
 komponentų tvarkymas 13
Klavišas C

 Žr. *Trynimo klavišas, Greitos
 pradžios vadove*
Klaviatūros užraktas, Klaviatūros
 apsauga, žr. *Greitos pradžios
 vadovą* 8
Kompaktinė plokštelė 138
Kompiuterio jungtys 137
Kompiuteris
 Prijungimas 137
Kompozitorius 113
 Garso stiprumo reguliavimas 113
 Tempo reguliavimas 113
 Tono stiliaus nustatymas 113
 Tonų klausymas 113
Konferencinis ryšys 19
Konvertuotojas 114
 Matavimo vienetų keitimas 114
 Nauji valiutų kursai 115
 Valiutų konvertavimas 115
 Valiutų pavadinimų keitimas 115
Kopijavimas
 Adresai iš SIM kortelės į telefono
 atmintį ir atvirkščiai 51
 Teksto 76
Kreipties kodai 44
Kreipties taškai 35
 Parametrai 38
 Parametrai, papildomi 41
Kreipties taškai, termino
 paaiškinimas 35

Paslaugos teikėjas, termino
paaiškinimas 35

L

Laikas, parametrai 43

Laikinoji atmintis, termino
paaiškinimas 124

Išvalymas 124

Laikrodis 116

Parametrai 116

Signalas 116

Laisvų rankų režimas

Žr. *Garsiakalbis*

Laukimo režimas 8

Indikatoriai 9

Parametrai 31

M

Maža atminties

Informacijos apie naudojamą

atmintį peržiūra 127

Nesklaidumų šalinimas 139

Mano katalogai 88

Mastelio keitimas 65

Meniu 10

Meniu klavišas 10

Pagrindinio Meniu

pertvarkymas 11

Modemas

Naudojimasis telefonu kaip

modemu 138

Mokesčiai

Pakitiniai duomenys 37

N

Nesklaidumų šalinimas 139

Neveikli būsena

Žr. *Laukimo režimas*

Nuotraukos

Fotografavimas 60

Peržiūra 65

Nuspėjamas tekstas įvedimas 74

Išjungimas 76

Patarimai 75

P

Pašto dėžutė 88

Atsijungimas 91

Pažymos 47

Pasitikėjimo parametrai 48

Paieškos laukelis 14

Pakitiniai duomenys 37

Duomenų skaitiklis 26

Kaina 37

Parametrai 42

Ryšio laikmatis 26

Termino paaiškinimas 37

Pakutinių duomenų kaina 37

Parametrai 28

Žurnalas 26

Apribotas rinkimas 45

Apsauga 44

Blokavimo kodas 44

Bluetooth 132

Data ir laikas 43

Ekranas 31

El. paštas 99

Garsai 102

Kalendorius 109

Kamera 61

Kreipties kodai 44

Laikrodis 116

Pažymos 47

PIN kodas 44

Pranešimai 95

Pranešimai, katalogas išsiųsti 101

Prietaiso parametrai 28

Programos (Java™) 130

Ryšys 35

Skambučio peradresavimas 21

Skambučių draudimas 49

Telefono priedai 50

Tinklo naujienų paslauga 101

Trumpi pranešimai 96

WAP paslaugų pranešimai 101

Pasirinkimo klavišai, žr. *Greitos pradžios
vadovą*

Paskutinių skambučių sąrašas 22

Praleisti skambučiai 23

Priimti skambučiai 23

Rinkti numeriai 23

Skambučių kaina 24

Skambučių kainos limitas 24

Skambučių kainos vienetai 24

Skambučių sąrašų trynimas 23
Skambučių trukmė 24
Paslaugų komandų redaktorius 95
Peržiūra
Atvaizdai 65
GIF animacija 65
PIN kodas 44
Atblokavimas 44
Praleisti skambučiai 23
Pranešimai
Daugiaformačiai pranešimai 79
El. laiško rašymas 82
Grafiniai pranešimai 78
Grafinių pranešimų paveikslėlių išsaugojimas 69
katalogo išsiųsti parametrai 101
Mano katalogai 88
Pagrindinis vaizdas 70
Parametrai 95
Pranešimai SIM kortelėje 94
Priėmimo dėžutė 83
Siuntimo ataskaitos 71
Siuntimo dėžutė 94
Teksto rašymas 73
Trumpi pranešimai 77
Pranešimų klausymas 18
Priedai
Peržiūra 92
Priėmimas 92
Priėmimas

Duomenų Bluetooth ryšiu 136
Duomenų infraraudonųjų spindulių ryšiu 136
Skambėjimo tonų, Operatoriaus simbolių ir parametų, žr. Specialūs pranešimai
Priimti skambučiai 23
Programa PC Suite for Nokia 7650
Įdiegimas 138
Programinė įranga
Įdiegimas 126
Pašalinimas 127
Programinės įrangos įdiegimas 126
Programinės įrangos pašalinimas 127
Programos 128
Java programos atidarymas 130
Java programos diegimas 129
Java programos pašalinimas 130
Java programos parametrai 130
Programų jungimas 11
R
Rašymas 73
Nuspėjamas tekstas įvedimas 74
Nuspėjamas tekstas įvedimas, išjungimas 76
Tradiciinis tekstas įvedimas 73
Raiška, termino paaiškinimas 62
Redagavimas
Adresų kortelės 52
Kalendoriaus įrašai 107

Tekstas 73
Redagavimo klavišas, žr. Greitos pradžios vadovą 8
Rinkimas balsu 54
Rinkti numeriai 23
Ryšio indikatoriai
Bluetooth 134
Duomenų ryšys 10
IR ryšys 137
Ryšio parametrai 35
Ryšio poros sudarymas, termino paaiškinimas 134
Ryšių duomenys
Žr. *Žurnalas*
S
SIM kortelė
Pranešimai 94
SIM pranešimų peržiūra 27
Vardai ir numeriai 27
Vardų ir numerių kopijavimas 51
Simboliai
Kalendoriaus įrašų 108
SIS failas 125
Siuntimas
Adresų kortelės, vizitinės kortelės 57
Duomenų Bluetooth ryšiu 133
Duomenų infraraudonųjų spindulių ryšiu 136
Kalendoriaus įrašų 110

Siuntimo ataskaitos 71

Siuntimo dėžutė 94

Skaičiuoklė 112

Skambėjimo tonai 102

Atskiro skambėjimo tono

siejimas 57

Nutildymas 20

Parametrai 102

Priėmimas su specialiu

pranešimu 86

Skambinimas 17

Skambučiai

Apmokėjimo vienetai 24

Atsiliepiamas 19

Atsisakymas 20

Funkcijos, veikiančios pokalbio

metu 20

Greitas rinkimas 18

Kainos limitas 24

Katalogo Adresų knyga

naudojimas 17

Konferencinis ryšys 19

Parametrai 32

Peradresavimas 20

Peradresavimo parametrai 21

Perjungimas 21

Praleisti 23

Priimti 23

Rinkti 23

Tarptautiniai 17

Trukmė 24

Skambučio kainos limitas

Nustatytas paslaugos teikėjo 24

Skambučio peradresavimas 21

Skambučių atsisakymas 20

Skambučių draudimas 49

Skambučių kainos limitas 24

Skaityklės anuliavimas 25

Skambučių peradresavimas 20

Skambučių perjungimas 21

Slankiojantis dangtelis, žr. Greitos

pradžios vadovą

Snausti 116

Specialūs pranešimai

Priėmimas 86

Siuntimas 78

Svarbūs 104

Naujas trumpinys 104

Svarbi saugumo informacija

Avariniai skambučiai 147

Darbo aplinka 145

Elektroniniai prietaisai 145

Potencialiai sprogiai aplinka 146

Priežiūra ir aptarnavimas 144

Saugus eismas 145

Transporto priemonės 146

T

Tekstiniai pranešimai

Žr. Trumpi pranešimai

Tekstinės formos 88

Teksto įvedimas 73

Telefono priedai

Parametrai 50

Telefonų knyga

Žr. Adresų knyga

Tinklo naujienų paslauga 95

Tinklo pazonės informacija 50

Tolima pašto dėžutė 88

Atsijungimas 91

Tonai 102

Tradicionis teksto įvedimas 73

Transliaciniai pranešimai 95

Trumpi pranešimai 77

Rašymas ir siuntimas 77

Trumpiniai

Svarbiuose 104

Trumpų pranešimų centras

Naujas 97

Trynimas

Žurnalas 26

Adresų kortelės 52

Kalendoriaus įrašai 107

Paskutinių skambučių sąrašas 23

Skambučių kainos skaitikliai 25

Trynimo klavišas, žr. Greitos pradžios

vadovą 8

Tvarkyklė 125

Tvarkymas

Menu 11

U

Užrašai 116

USSD komandos 95

V

Vairalazdė, žr. Greitos pradžios vadovą 8

Vaizdeliai

Adreso kortelėje 53

vCard formatai 57

Vienetų keitiklis 114

Vizitinė kortelė, termino
paaiškinimas 57

Siuntimas 57

W

WAP

Naršyklė 118

Naršyklės atminties išvalymas 124

Naršymas 121

Parametrai 119

Paslaugų pranešimai 87

Paslaugų pranešimų
parametrai 101

Piktogramos 120

Ryšio užmezgimas 121

Ryšių baigimas 123

Saugumas 124

WAP kreipties taškai, žr. *Kreipties taškai*